Aº 1863. ZONDAG en MAANDAG 27 en 28 September. Nº 231.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is per drie maanden ƒ 6 voor Rotterdam, en ƒ 7 franco per post door het geheele Rijk.

Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.

Enkele Nommers 10 Cents.

BUREAU: Hoogstraat, Wijk ..., N.º 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels .... ƒ 1.—

Iedere regel meer .... - 0.20

Andere Advertentien per regel .... - 0.20

Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

KENNISGEVING.

Het HOOFD van het GEMEENTEBESTUUR van ROTTERDAM brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door den Heer Commissaris des Konings in de provincie Zuid-Holland, op den 22 dezer maand, is executoir verklaard:

Een Kohier van het Patentregt, bevattende aanslagen in de wijken 13 en 14, dienst 1863/64, behoorende tot de 2de afdeeling dezer Gemeente;

Dat vermeld Kohier ter invordering is gesteld in handen van den Heer Ontvanger, en ieder daarop voorkomende verpligt is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen, en dat heden de termijn van *drie maanden* ingaat, binnen welken de reclames behooren te worden ingediend.

Rotterdam den 26 September 1863.

Het Hoofd van het Gemeentebestuur,

J. F. HOFFMAN.

ROTTERDAM 26 September.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden heeft de commissie tot het opstellen van een adres in antwoord op de troonrede haar ontwerp ter tafel gebragt, dat aan de afdeelingen is verzonden. — Door den heer van Heiden Reinestein is kennis gegeven dat hij door zijne herbenoeming tot kantonregter te Assen heeft opgehouden lid van de Kamer te zijn; waarvan aan den Minister van Binn. Zaken zal worden kennis gegeven. — Voorts is door den Minister van Kolonien ingezonden eene nota van toelichting over de nieuwe suiker-regeling in Ned. Indië, volgens zijne toezegging 27 mei jl. aan de Kamer gedaan. — Door den Minister van Finantien zijn, op last des Konings, aangeboden de ontwerpen der Staatsbegrooting voor 1864. In zijne aanspraak heeft hij 1º, een overzigt gegeven van den gunstigen toestand der geldmiddelen op dit oogenblik; 2º, is hij in beschouwingen getreden over de Staatsbegrooting voor 1864; 3º, heeft hij zijne voornemens kenbaar gemaakt op het gebied van het belastingstelsel, en 4º, heeft hij eenige financiële beschouwingen ontwikkeld. De slotsom was dat men de toekomst met geen bezorgdheid behoeft te gemoet te gaan. De Staatsbegrooting is ter overweging naar de afdeelingen verzonden. — Eindelijk zijn ingezonden de voorstellen van de heeren van Nispen c. s. tot afschaffing van den accijns van het geslagt en tot amortisatie van schuld.

Het lijdt thans geen twijfel meer of het verbond tusschen Zweden en Denemarken zal een fait accompli zijn, zoodra de Duitsche Bond besluit om gevolg te geven aan de gedane bedreigingen. De Zweedsche Regering heeft aan hare gezanten te Parijs en Londen eene depêche gezonden, waarin zij niet alleen protesteert tegen die inmenging van Duitschland in de Sleeswijksche aangelegenheden, maar waarin zij tevens goedkeurt de weigering van Denemarken om gehoor te geven aan de eischen van den Duitschen Bond.

De buitenlandsche bladen zetten den zonderlingen wedstrijd voort om het best ingelicht te schijnen aangaande de maatregelen welke de Mogendheden zullen nemen. De Fransche pers staat natuurlijk weder vooraan in de rij, en onze Parijssche correspondent heeft gemeend zich tot echo te moeten maken van de in zijn oog belangrijkste redeneringen. Daaronder merken wij vooral op de bewering van La Nation, die op gezag van eene Weener correspondentie beweert dat de heer Drouyn de Lhuys bij de Oostenrijksche Regering zou hebben aangedrongen om het initiatief te nemen om van Rusland formeel eene adhaesie aan de zes punten te vragen en zoo noodig om een begin van uitvoering te maken. Wanneer die bewering waar is, waarover wij het evenwel nog volstrekt niet eens zijn, dan kunnen wij ons volmaakt goed begrijpen dat graaf Rechberg onthutst en Keizer Frans Jozef ontevreden was over deze eischen.

Gisteren toch hebben wij doen uitkomen dat wij Oostenrijks positie aanmerken als een halfslachtige. Ter kwader ure heeft die Regering zich laten verleiden om te protesteren tegen de houding van Rusland tegenover Polen, zonder genoegzaam te bedenken dat hare houding tegenover Gallicië zoo geheel verschillend niet is. Het lijdt evenwel geen twijfel, dat Oostenrijk er nimmer aan gedacht heeft om even als Engeland een stap verder te doen, dan nota's te schrijven. Dit blijkt onder anderen weder ten duidelijkste uit de klaagliederen, welke de Wiener Zeitung aanheft over de verklaring van Prins Gortschakoff, dat hij eindigt met nota's schrijven. Dit blad beweert dat, nu men zulks reeds gedurende zes maanden heeft gedaan, men het nog wel eenigen tijd kon voortzetten. Frankrijk schijnt evenwel met andere redenen Oostenrijk in zijne politiek te hebben medegesleept, en de bedreigingen welke de heer Drouyn de Lhuys thans reeds bezigt wanneer Oostenrijk zich terugtrekt, zijn bij uitnemendheid in staat om tot het denkbeeld te doen overhellen dat Frankrijk door de Poolsche quaestie het Italiaansche vraagstuk meer en meer zijne oplossing nabij wenscht te brengen.

Hoewel La Presse en Le Temps verklaren dat de reis van Prins Napoleon volstrekt niet in verband staat met de politiek, meenen wij evenwel met La Nation het tegendeel. Maar wij twijfelen er ten sterkste aan of het den Keizer ooit zal gelukken om lord Russell over te halen zijne verklaring in te trekken, welke hij tegenover het Parlement heeft gedaan en waarin hij met ronde woorden zeide, dat het zijn voornemen volstrekt niet was om Engeland ten behoeve van Polen in een oorlog met Rusland te wikkelen.

Te Dresden heeft de eerste vereeniging plaats gehad van het National-Verein, onder presidium van den heer Wigard. De heer Schultze-Delitzsch heeft o. a. heftig het Frankfortsche Congres gecritiseerd. Volgens zijne meening was het door Oostenrijk slechts bijeengeroepen om zijn eigenbelang bevorderlijk te zijn, en nimmer, volgens zijn oordeel, zou het Duitsche Volk zijne adhaesie aan dit ontwerp kunnen schenken. De heer Rewiszer liet zoo mogelijk nog krachtiger redevoering van stapel loopen, die eindigde met de woorden: „Wij zijn de Staat." Het behoeft naauwelijks te worden verzekerd dat beide redevoeringen een diepen indruk hebben gemaakt.

Het vertrek van den heer Mason uit Londen heeft de Zuidelijkgezinden op nieuw in het harnas gejaagd tegen lord Russell. Op alle hoeken der straten van de hoofdstad zijn plakkaten aangeplakt, waaruit blijkt dat zich daar een London Confederate Association gevestigd heeft. Op de meetings wordt eene taal geuit, welke slechts onder de Engelsche wetten kan gebezigd worden. Men verhaalt dat graaf Russell zich zoo weinig aan den heer Mason liet gelegen liggen, dat hij zijne brieven ongeopend terug zond en hem stelselmatig iedere officiële audientie geweigerd heeft. Voorzeker een krachtig bewijs hoe weinig het in de bedoeling van het Engelsch Kabinet ligt om de Zuidelijke Staten te erkennen.

KOLONIEN.

BATAVIA 14 Augustus.

(Per Overland-mail.)

Aan het algemeen overzigt van de Java-Bode wordt het volgende ontleend:

„Geen der vroegere redacteuren van de Java-Bode heeft voorzeker onder meer aangename omstandigheden zich tot het schrijven van een Algemeen Overzigt nedergezet, dan de tegenwoordige. Is het te verwonderen, dat de door de laatste mail alhier aangebragte tijding van de *aanneming* van het wetsontwerp voor den *spoorweg van Samarang naar de Vorstenlanden*, door de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, aller gemoederen met blijdschap vervuld heeft, en met de beste verwachtingen omtrent de toekomst. Indië zal dan eindelijk dat gene ontvangen, waarvoor sedert jaren onvermoeid, met de meeste inspanning gestreden is. Naauwelijks was de blijde mare alhier bekend, of terstond was zij ook heinde en ver over het geheele eiland overgeseind, terwijl de dagbladen de redevoering des Ministers terstond aan het publiek hebben medegedeeld. De krachtige houding en mannelijke taal des Ministers wordt algemeen naar waarde geschat, en men twijfelt er geenszins aan, of het zal hem gelukken om ook de Eerste Kamer tot zijne zienswijze over te halen, en haar te bewegen het zegel harer goedkeuring aan het door de Tweede Kamer genomen besluit te hechten. Hoezeer naar het stellige berigt, dat ook Java zich dan weldra in het bezit van een spoorweg zal mogen verheugen, verlangd wordt, en in welke spanning de aankomst der volgende mail, die ons hoogst waarschijnlijk nadere berigten zal kunnen mededeelen, verbeid wordt, behoeft waarlijk niet gezegd te worden.

„Het ontslag van den heer T. J. Stieltjes heeft alhier nog al eenige sensatie verwekt.

„Het van hier te melden politiek nieuws is niet van belang ontbloot. In de voor korten tijd plaats gehad hebbende uitbesteding der stoompaketvaart in Nederlandsch-Indië heeft de Regering eene beslissing genomen, die de algemeene goedkeuring wegdraagt. Aan den heer H. O. Robinson, den minsten inschrijver, is de uitbesteding gegund geworden. Verder heeft de Javasche Courant de wet van 1 mei 1863 gepubliceerd, waarbij, met bekrachtiging van de ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van den 20 augustus 1862, de regten op den invoer van padi en rijst in geheel Ned. Indië worden afgeschaft; een maatregel waarvan voorzeker veel goeds te verwachten is; mogt hij echter aanleiding geven tot de eindelijke, zoo zeer gewenschte verlaging der tarieven!

„De directie der Javasche Bank heeft besloten haar tarief voor disconto van particuliere acceptatien, na het eerst met 1 pct. verlaagd te hebben, op 7½ pct. te brengen.

„Naar wij vernemen is de directie van plan spoedig het disconto van particuliere acceptatien op 7 pct. te brengen en wij zullen dien maatregel, die door den handel met algemeen genoegen voorzeker zal vernomen worden, niet dan ten zeerste kunnen prijzen. Al mogen in den eersten tijd bij den tegenwoordigen stand van zaken, de uitgekeerde dividenden niet zoo hoog zijn als vroeger, wij twijfelen er geenszins aan, of de directie zal het voordeel van dien maatregel, zoodra die toestand slechts eenigzins verbeterd is, spoedig inzien, en zij zal daarenboven de voldoening smaken, van de aan haar bestuur vertrouwde instelling zoo veel mogelijk tot nut van het algemeen te hebben doen medewerken.

„Door de aanhoudende regens, die vooral in den laatsten tijd gevallen zijn, zijn de rivieren Tjidoerian en Tjoedjoeng zoo buitengewoon hoog gestegen, dat gedurende 4 dagen alle laag gelegen streken zijn overstroomd geworden. Onheilen hebben echter niet plaats gehad, en menschenlevens zijn gelukkig ook niet te betreuren geweest. De Merapi, die gedurende eenigen tijd geducht aan het werken was, schijnt nu tot rust gekomen te zijn; een ravijn van 150 voet diepte is tot op ruim de helft met lava gevuld geworden. De gevlugte bevolking keert van lieverlede naar hare dessahs terug. Te Banjoemaas hebben zich twee aardbevingen doen gevoelen, die vrij aanzienlijke schade zoowel aan de Gouvernements als aan de particuliere gebouwen hebben aangerigt.

„De Javasche Courant bevat eenige belangrijke staten omtrent den stand der Gouvernements en particuliere cultures in de residentien op Java. Daaruit blijkt wat de eersten aangaat dat de *koffijcultuur* overal als gunstig staande kan beschouwd worden, terwijl de oogst geschat wordt dit jaar ruim 300,000 picols meer te zullen opbrengen dan in het vorige jaar. De *indigocultuur* staat mede over het algemeen goed, en de oogst zal nu waarschijnlijk 496,949 Amst. pond opleveren, tegen 419,831 Amst. ponden in 1862. De *thee-* en *pepercultuur* staan over het algemeen daarentegen ongunstig; met de *kaneel-* en *cochenilleteelt* is het echter beter gesteld. Van de pepercultuur wordt zelfs gezegd, dat zij kwijnende is en haren ondergang nabij; door de langdurige drooge weersgesteldheid zou het grootste gedeelte der jongste aanplantingen gestorven zijn. De *suikercultuur* belooft over het algemeen ook gunstige uitkomsten te zullen opleveren. Van de tabakscultuur is echter nog niets met zekerheid bekend, daar de aanplantingen voor den oogst van dit jaar nog niet zijn bewerkstelligd.

„Op Sumatra's westkust oefende de aanhoudende drooge weersgesteldheid nog een nadeeligen invloed uit op den gezondheidstoestand der bevolking. De koortsepidemie was echter geweken, de pokken waren daarentegen hier en daar nog steeds heerschende. Aan de koffijcultuur werd door het aanhoudend drooge weder veel schade toegebragt. Op Palembang was de gezondheidstoestand naar wensch, de handel en invoer van levensmiddelen was vrij levendig. Van Borneo luiden de berigten gunstig; verschillende Vorsten hebben zich weder onderworpen.

„Dat de handel, voornamelijk op Java, nog niet in zijn normalen toestand teruggekomen is, blijkt hieruit, dat, volgens opgaven voorkomende in de Javasche Courant, gedurende de zes eerste maanden van dit jaar aan in- en uitgaande regten voor ƒ810,108.14 minder dan in 1861, en voor ƒ 416,315.77 minder dan in 1862 ontvangen is."

In het Bataviaasch Handelsblad leest men:

„De berigten uit Japan zijn tegenstrijdig. Terwijl de Javasche Courant zeer verontrustende mededeelt, schijnen die door Anglo-Chinesche bladen aangebragt een beteren staat van zaken aan te duiden. Zoo veel echter schijnt zeker, dat eene buitengewone bescherming der Nederlandsche onderdanen noodzakelijk, of althans zeer gewenscht is. Wij vernemen echter, dat aan het verlangen der Regering om nog een oorlogschip naar Japan te zenden door het Marine Departement niet kan voldaan worden, wegens gebrek aan bodems, zonder ontblooting van een onzer maritieme stations. Dit voert ons wederom terug tot het besef der groote wond die aan het Indische ligchaam knaagt.

„Van eene geachte zijde vernemen wij, dat dezelfde oorzaken die geleid hebben tot de schorsing van den assistent-resident van politie te Soerabaija, het ontslag van den regent aldaar hebben na zich gesleept.

„Met genoegen zullen onze medeburgers hier en daar de zoo lang gewenschte brievenbussen opgemerkt hebben. Wij hebben te vergeefs uitgezien naar opgaven der ligtingen; dit is waarschijnlijk het gevolg der nieuwheid der zaak."

De Javasche Courant bevat vooreerst het besluit van den Gouverneur-Generaal dat Gouvernementsgronden, begeerd voor den aanbouw van woningen en inrigtingen van nijverheid of voor andere bebouwingen, voor zoover die gelegen zijn binnen den omtrek der hoofdplaatsen van de residentien en afdeelingen of tot uitbreiding van die hoofdplaatsen moeten dienen, voortaan niet anders dan in eigendom tegen den taxatie-prijs zullen worden afgestaan, behoudens die bijzondere gevallen, waarin zich hiertegen overwegende bedenkingen bij de Regering mogten voordoen.

Verder wordt het besluit van 10 december 1836, n.º 4 (Staatsblad 55), van toepassing verklaard op de reizen van alle ambtenaren op de *buitenbezittingen* die met burgerlijk gezag zijn bekleed, of die op last van het hoofd van gewestelijk bestuur binnen hun ressort reizen, voor zoo ver hun niet reeds bij speciale bepalingen het regt op reis- en verblijfkosten wordt toegekend.

Eindelijk bevat zij een aanmaning aan de hoofden van gewestelijk en plaatselijk bestuur en alle verdere ambtenaren, om zoo veel mogelijk het onderhoud der zich op Java en Madura nog bevindende oudheden te behartigen en tegen schending of berooving daarvan te waken. Men kan niet anders dan deze loffelijke belangstelling der Regering in al wat Indië nog voor merkwaardigs aanbiedt, prijzen, en wil hopen dat zij zich steeds in de meeste medewerking in dit opzigt niet alleen van ambtenaren, maar ook van particulieren, die dikwerf in nog betere gelegenheid zullen zijn hun ijver en liefde voor de wetenschap aan den dag te leggen, zal mogen verheugen.

Gedurende de maand junij 1863 is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen eene som van ƒ 710,450.61½. De ontvangst over de zes eerste maanden van 1863 bedraagt ƒ 3,914,391.27. Hieronder is echter begrepen aan fictieve regten op uitgevoerde Gouvernements producten ƒ 621,639.18½; aan terugbetaalde regten ƒ 54,205.97½; te zamen ƒ 675,845.16. Zuivere ontvangst ƒ 3,238,546.11.

Gedurende de eerste 6 maanden van 1863 is minder ontvangen dan over dien zelfden tijd in 1861 ƒ810,108.14 en in 1862 ƒ 416,315.77.

Met de stoomboot Batavia, kapit. Nije, zijn den 1 dezer door het postkantoor alhier verzonden: per overlandmail via Marseille 5518 adressen, Triest 434, Southampton 154, naar Singapore 1059, Banka 462, Palembang 519, Riouw 201, totaal 8347 adressen.

De Overlandmails (Eng.), loopende tot 26 junij en 9 julij ll., zijn den 2 en den 14 dezer ter reede alhier aangekomen.

Den 3 dezer kwam alhier ter reede het Nederlandsch schip Staatsraad van Ewijck, gezagvoerder F. de Winter, aan boord hebbende een detachement suppletie troepen, sterk 125 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den van verlof naar Nederland terugkeerenden kapitein der artillerie Weber, medegeleiders de 2de luits. Harbach en van den Bos. Het gedrag van dit detachement gedurende de reis was goed.

Zoo als bekend is werd eene firma alhier vervolgd ter zake dat zij, volgens requisitoir van den toenmaligen officier van justitie op den 28 januarij 1862, zoude *getracht hebben* op eene onwettige wijze vier kisten handelsartikelen, zonder voldoen der daarvan verschuldigde regten ter *sluiks in te voeren*. Deze zaak kwam den 13 mei in behandeling, en werd den 16den voortgezet.

Uit de vele gehoorde getuigen bleek volstrekt niets van eenigen *invoer*, maar wel van *uitvoer*. Bij vonnis van den Raad van Justitie te Batavia van 20 mei werd de beklaagde veroordeeld en de goederen verbeurd verklaard, enz.; echter niet op grond van het feit vermeld in het beteekende requisitoir — *poging tot invoer*, — maar als zoude er eene *verkeerde aangifte*, ingevolge art. 57 der publicatie van 20 augustus, Staatsblad 1818, n.º 58, plaats hebben gevonden.

Van dit vonnis kwam de firma in appèl bij het Hoog Geregtshof, waardoor, nadat de zaak nog nader door mr. van Ronkel was toegelicht, op den 21 julij jl. het vonnis van den Raad van Justitie vernietigd en de appellante van het haar als overtreding te laste gelegde vrijgesproken werd.

De firma is nu in al dien tijd van deze en vier andere kisten goederen verstoken geweest.

(Java Bode.)

Een telegrafisch berigt meldt, dat zich op den 1 dezer ter hoofdplaats Banjoemaas twee aardbevingen hebben doen gevoelen, beide in eene rigting van het zuidwesten naar het zuidoosten. De eerste, die vrij hevig was en ongeveer zes seconden aanhield, had plaats te 10 minuten vóór 2 uur des namiddags en begon met een zwaren schok, gevolgd door een hevig onderaardsch geluid, gelijk aan dat van een zwaren wagen, over eene houten brug rijdende. Inmiddels voelde men eerst vier verticale- en daarna drie horizontale aardschuddingen. De tweede, die plaats had ten 3 ure 25 minuten des namiddags, was minder zwaar en bepaalde zich tot vier zachte horizontale aardschuddingen, zij duurde ongeveer vier seconden en ging vergezeld van hetzelfde geluid, als boven reeds beschreven is. De schade, die door deze aardschuddingen zoo aan 's Gouvernements als aan particuliere gebouwen is aangerigt, is vrij aanzienlijk. Het fronton en de daaronder staande pilaren van het bordes van het residentie-huis zijn gescheurd; terwijl in de zware scheidings-muren barsten sprongen. Het blokhuis is zoodanig beschadigd, dat aan herstelling niet valt te denken. Ook het residentie-kantoor en de Gouvernements school hebben veel geleden. Voor zoo ver thans bekend is, zijn echter geene menschenlevens te betreuren. De aardbeving schijnt in de noordelijke afdeelingen minder hevig en in Tjilatjap in het geheel niet gevoeld te zijn.

Ten vervolge op hetgeen vroeger is berigt omtrent het werken van de Merapi, is men door de ontvangst van een nieuw telegrafisch berigt van den resident van Kadoe van 31 julij in staat gesteld nog het volgende mede te deelen:

Sedert een paar dagen was de werking van den berg zeer verminderd. Na gedurende eenige etmalen nu en dan een aschregen uitgeworpen, aanhoudend een gedruisch als van een onweder voortgebragt en een zware rookkolom te hebben uitgestooten, werd de kruin in den avond van 28 julij geheel in vuur gezet. Uit drie kraters, waarvan, naar het schijnt, twee nieuw gevormd waren, steeg te gelijker tijd het vuur tot eene hoogte van p. m. 100 voet opwaarts. De gloeijende lava stroomde aan alle kanten naar beneden; het schouwspel was treffend. Een ravijn, ter diepte van ongeveer 150 voet, aan de westelijke helling naar den kant van Probolingo (Kadoe) gelegen, is tot op ruim de helft gevuld met lava, die nog in een gloeijenden toestand verkeert. Sedert is de werking verminderd. Men meent dat de berg thans tot rust is gekomen en dat men geene aardbevingen of verdere uitbarstingen meer te duchten heeft. De gevlugte bevolking keert van lieverlede naar hare dessah's terug.

Per telegraaf via Soerabaija zijn de volgende tijdingen van de Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo ontvangen, loopende tot den 3den dezer.

Op dien datum keerde de resident van zijne reis naar Koetei terug. Verscheidene hoofden uit de Boven Teweh waren te Koetei gekomen om zich te onderwerpen; ook de twee zonen van Antasari waren hiertoe bereid en zouden te dien einde een brief aan den Sultan. Het gerucht liep, dat ook Soerapati genegen zou zijn zich over te geven. De beruchte Anachoda Lampong is in de Boven-Kahajan gesneuveld; in het Martapoerasche heeft kiahi Soedokerto, een der meest energieke partijgangers van Praboe Anom, het zelfde lot ondergaan.

In den voormiddag van den 23 julij arriveerde te Toboali in eene longboot J. J. Rickmers, gezagvoerder van de te Antwerpen te huis behoorende brik Charles Henri, bestemd naar Manilla en beladen met machineriën, hop, porcelein, glaswerk en katoenen manufacturen. Dit vaartuig had den vorigen dag gestooten op een den gezagvoerder onbekend rif, genaamd Alang Marai, nabij Poeloe Lepar. Dadelijk werden tot berging der lading en het verleenen van andere hulp door het bestuur de noodige praauwen beschikbaar gesteld, terwijl het hoofd van de Lepar-eilanden werd aanbevolen om aan de schipbreukelingen zoo veel mogelijk hulp en bijstand te verleenen. Het mogt echter niet gelukken om het schip van het rif af te brengen. De bemanning bevond zich in veiligheid op Lepar en zou den 26 julij met eenige uit het wrak geredde goederen naar Toboali vertrekken.

Omtrent den moord op de Nederl. Indische bark Helmers, kapitein A. Messen, berigt men ons nog de volgende bijzonderheden:

Het schip was bemand behalve met den Europeschen kapitein, diens nonna en eenige njeis, nog met drie Europesche stuurlieden en een Europeschen matroos als passagier, alsmede 12 inlandsche manschappen.

Op den 27 mei was het zeilende op de hoogte van Mokko-Mokko, assistent-residentie Benkoelen, toen de kapitein, die zich met zijne nonna in de kajuit bevond, door den eersten stuurman met aandrang

naar boven werd geroepen, waaraan door hem werd voldaan. Eenige oogenblikken later stortte bij de kajuit weder binnen, roepende: ik ben vermoord, de tandil (bootsman) heeft mij vijf messteken toegebragt. Hij werd kort daarop gevolgd door den eersten stuurman, die voor de kajuitstafel nederviel, roepende; kapitein! ik ben vermoord, de tandil heeft mij drie messteken gegeven. De tweede stuurman, die zich mede in de kajuit bevond, sloot de kajuitsdeur, waarop het volk de kap openhakte. Zij riepen de nonna van den kapitein toe om boven te komen, daar zij haar anders ook zouden vermoorden. De kapitein, die nog leefde, raadde haar aan om aan dat verlangen gevolg te geven. Daar de kajuitsdeur digt was, liet zij zich door de kap naar boven trekken. De kajuitsdeur werd toen opengehakt, de kapitein door nog eenige houwen schadeloos gemaakt en de tweede stuurman vermoord. De derde stuurman, die zich in het ruim verstoken had, werd te voorschijn gehaald en onderging een gelijk lot. Men droeg daarop de lijken en den kapitein, die nog leefde, naar boven en smeet ze over boord. De kapitein riep nog twee malen den naam uit zijner nonna.

Daarop waschte men de bloedvlekken af en ging, na het geld en de kleederen der verslagenen te hebben verdeeld, aan het spelen, eten en drinken. Om twee ure des namiddags pausde men, vroeg van de nonna van den kapitein de scheepspapieren, die men met een stuk lood in zee liet zinken. Het spel werd toen weder voortgezet tot vijf ure, toen men den Europeschen matroos uitnoodigde om mede te spelen. Deze, aan dat verzoek gehoor gevende, werd beetgepakt, vastgebonden en na aan een stuk anker bevestigd te zijn levend over boord geworpen. Den geheelen nacht en den daarop volgenden dag ging men voort met spelen, eten en drinken. Den 29sten 's morgens maakte men zich meester van den inlandschen kok, bond hem armen en beenen en smeet ook hem levend over boord. Dit geschiedde in voldoening aan eene voorwaarde door de njei van den kok gesteld, die door den tandil was aangezocht om met hem te komen leven.

Het schip zelf liet men aan zijn lot over tot den 2 junij, toen men land kreeg te zien. Men besloot toen gaten in het schip te hakken ten einde het te doen zinken. Het volk begaf zich in de longboot en in de giek, waarmede het den wal bereikte.

De geheele reis door was men twijfelende geweest om ook de nonna van den kapitein te vermoorden. Verscheidene malen had men de handen aan haar geslagen, doch zij was telkens door haar smeken en beloften van geheimhouding aan het gevaar ontsnapt. Eens aan den wal, wist zij de woning van den controleur van Mokko-Mokko te bereiken, wien zij dadelijk het gebeurde in alle zijne bijzonderheden mededeelde en die de schuldigen onmiddellijk in verzekerde bewaring deed nemen.

Welke de eigenlijke beweegredenen van deze gruweldaden geweest zijn is nog niet met zekerheid op te geven. Het schijnt echter dat de kapitein eene soort raderen had laten vervaardigen, ten einde het schip bij stilte voort te bewegen, waarmede op den dag van den moord het eerst zoude zijn gewerkt, en dat het volk, aangezet door den tandil, zeer tegen dat werk was ingenomen. De tandil zelf was een Boeginees en schijnt grooten invloed op het volk te hebben gehad, aan wien hij zich voor een radja Boegies uitgaf. Ook wordt nog vermeld dat de tandil reeds vroeger de oogen op de koks-njei had laten vallen, en te dier zake eenmaal op last van den kapitein met rottingslagen was afgestraft.

(Indisch Weekblad van het Regt.)

Samarang 10 *augustus.* — Het berigt der aanneming van het wetsontwerp tot bekrachtiging der concessie van den spoorweg naar de Vorstenlanden heeft vooral hier groote vreugde verwekt. Had men hier reeds dadelijk na het ontvangen der blijde tijding, door het uitsteken der vlaggen en het uitgeven der extra-couranten openlijk bewijzen van algemeene belangstelling gegeven, meer bijzonder was de avond van den 8 dezer aan de feestviering voor deze gelegenheid gewijd. Het bestuur en de leden der Handelsvereeniging badden zich verstaan met de directie der societeit Amicitia, en in de met smaak versierde zalen van het societeits-gebouw werd dien avond feest gevierd, en was de stemming der talrijke gasten dien avond zoo feestelijk mogelijk, van de zijde der directie werd alles gedaan om die gaande te houden; na het bal zette men zich aan den feestdisch, terwijl illuminatie, muziek en vuurwerk niet weinig bijbragten tot opluistering van het feest.

Makasser 17 *julij.* — Den 15 dezer kwam te Makasser ter reede de Ned. bark Boni, gezagvoerder J. W. Möller, komende van Poeloe-Laut met eene lading steenkolen. Door dezen gezagvoerder is den 11 julij ll. gepraaid ten Z. W. kaap Mandhar het Eng. schip Flora, van Manilla naar Liverpool, hebbende toen 40 dagen reis; alles wel aan boord.

Verder berigt deze gezagvoerder, dat Zr. Ms. stoomschip Celebes den avond van den 16 julij ll., dwars van Passier (denkelijk op de Hercules-riffen), verongelukt is. De equipage is door Zr. Ms. stoomschepen Admiraal de Ruyter en de Vecht afgehaald. Volgens oordeel van den berigtgever zoude het schip verloren zijn.

— Met genoegen vernemen wij, dat bij de besturende onderwijzers der Gouvernements-scholen alhier het voornemen bestaat, bij genoegzame deelname, met 1 aug. a. s. eene zangvereeniging op te rigten, waarin jongelieden boven de 14 jaren, die lust en aanleg voor den zang hebben, eenmaal per week 's avonds gedurende twee uren, zoo theoretisch als praktisch onderwijs in de zangkunde kunnen erlangen. (M. B.)

Aangekomen Passagiers uit Nederland:

Van Rotterdam, per Delft: de offic. van gez. M. van Geelkerken. — Per Nederland en Oranje: de heer A. ten Bosch en echtg., mevr. M. S. der Kinderen en 3 kinderen. — Per Cortgene: de heeren C. Tromp, R. Bauer en echtg., F. Kalden en G. F. Withoeker, mevr. van Rijn van Alkemade. — Per Jannetje: de heeren P. Landberg en familie, H. Herklots, W. Niepce, mejufvr. de Lacature en A. Passet.

Van Amsterdam, per Stad Enschedé: de heeren B. Horsting, W. Thieme, P. Mensinga, J. G. France, mevr. Bras en een inl. bediende. — Per Nicolaas Witsen: mevr. de wed. van Dijk en 4 kinderen, de jongeheer N. van Dijk, mejufvr. H. Plance, H. Koster, L. Smid, mevr. Portengen en kind. — Per Staatsraad van Ewijck: de kapit. der art. A. P. D. Weber, de 2de luits. der inf. M. Harback en J. C. A. van der Bos, de heeren G. J. M. Gilbert en S. M. D. Backer, benevens Zr. Ms. troepen. — Per Willemina en Clara: de kapit. van het O.-I. leger G. J. C. N. Cochius en echtg., de heeren J. P. Gericke, echtg. en dochtertje, A. H. G. Fokker jr., A. Ruyl, N. J. Cochius, W. G. S. Lix-Raaven, de dames d'Artillack, Bull en F. L. E. Filet, mevr. W. C. Hummel en M. van der Plas en zoontje.

Vertrokken Passagiers:

Per d'Elmina: de heeren van de Velde, echtg. en 2 zonen, Gersom, mejufvr. R. Aeby en tien militairen, naar Nederland.

Per stoomboot Batavia: de heeren van der Hucht en echtg., John Price, naar Singapore.

Van Padang, per Julie, kapit. Brem: de heer Higgenson, de gegageerde fuselier J. Olingius, de gepasp. fuseliers W. Berbig en M. Marty.

Personen waarvan het vertrek is aangekondigd in de Jav. Courant.

Ds. Lammers van Toorenburg en dochter; W. W. A. Roijen; dr. J. E. de Vrij; J. J. H. de Bode; A. Bardok; A. Hekmeijer; J. van der Quast; H. W. Brongers; A. M. Sassenberg; N. P. van den Berg; W. L. G. Jacobson; H. J. Kerrebijn en familie; S. H. Knijpenga; P. H. W. G. de Vlugt en familie; de gepensioneerde kapitein Berg en familie, en W. van Polanen Petel.

Door Zijne Exc. den Gouverneur-Generaal van Ned.-Ind. zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel Departement.

Benoemd: tot inspect. voor het boschw. in Ned.-Indië J. N. Mollier; tot adsist.-res. van Anjer (Bantam) jhr. mr. O. E. van Nispen; tot ads.-res. van Soemedang en Limbangan (Preang. Regentsch.), tev. vendum. aldaar, K. A. Dekker; tot ads.-res. van Indramaijoe (Cheribon), tevens vendum. aldaar, J. F. Schultze; tot ads.-res. van Keboemen (Bagelen) J. W. van Rijck; tot ads.-res. van Soekapoera (Preang. Regentsch.), tev. vendum. aldaar, O. W. Swaving; tot pres. van den raad van just. te Padang mr. B. de Groot; tot griffier bij den omgaand. regter in de 1ste afd. mr. H. B. E. C. N. Baermaijer von Barienkhofen; tot 2den substit.-griff. bij den raad van justitie te Batavia W. A. Engelbrecht; tot schout te Makasser (Celebes en onderh.) J. J. Jonker; tot onderschout aldaar D. van Zolingen; bij het binnenl. best. in de res. Palembang, tot control. 2de kl. J. W. Stoll; tot control. 3de kl. A. A. Demelinne; tot 2den comm. bij 's Lands drukkerij G. F. L. van Beusekom; tot 3den comm. op het res.-kant. te Palembang J. F. Wijnveld; bij de sub-comm. van onderw. te Samarang, tot lid, mr. A. M. Fokker; bij de algem. rekenk., tot 1sten comm. J. J. Groenewald; tot 2de commiezen H. Velu en J. F. Mulder; tot comm. op het adsist.-resid.-bureau en vendum. te Montrado (wester-afd. van Borneo) J. van Thiel; tot klerk-boekh. bij de houtstapelplaats te Samarang, J. C. Pieplenbosch; bij de sub comm. van onderw. te Soerabaija, tot leden, dr. P. L. Onnen en D. A. J. B. de Graaf.

Ontslagen: op verz., eerv., uit 's Lands dienst, onder toek. van pens., de gew. klerk bij den algem. ontv. te Samarang, L. E. R. Teucher; met behoud van regt op pens., de gew. klerk op het bureau van den ads.-res. van Soekapoera (res. Preanger Regentsch.) L. Latumahina; de geschorste klerk bij 's Lands houtstapelplaats te Soerabaija J. C. Fransz; op verz., eerv., uit 's Lands dienst, met beh. van regt op pens. de klerk op het res.-kant., tev. fung. postcomm. te Magelang (res. Kadoe) F. A. Boode; uit zijne betrekk., de 3de comm. op het res.-kant. te Palembang, W. Gibson; bij de sub-comm. van onderw. te Madioen, eerv., weg. vertrek, het lid, ds. J. K. Kam. en het lid voor de schoolz. te Ngawi, J. A. James, onder dankbet. voor de als zood. door hen bew. diensten, en in diens plaats ben. tot lid ds. P. H. F. Briet, en tot lid voor de schoolz. te Ngawi, A. Cochius; bij de sub comm. van onderwijs te Patti voor de schoolz. te Japara, eerv., weg. vertrek, als lid, J. C. A. Scharff, onder dankbet. voor de als zood. door hem bew. diensten, en in diens plaats ben. tot leden J. Focquin en Th. F. Boerlage; bij de sub-comm. van onderw. te Samarang, eerv., uit hoofde van vertrek, als lid, mr. F. L. Anthing, onder dankbet. voor de als zood. door hem bew. diensten.

Ontheven: op verz., eerv., van de waarn. van de civ. geneesk. dienst in de afd. Tjiandjoer (res. Preang. Regentschappen), de civ. geneesh. F. J. G. A. Smeets.

Gesteld: ter beschikk. van den res. van Palembang D. F. van Braam Morris; van den gouvern. van Sumatra's westk. mr. M. C. Piepers, en van den ads.-res. van Benkoelen M. J. van Erp Taalman Kip; in commissie, als buitengew. omgaand regter, mr. J. van der Pant.

Vergund: de uitoef. van het beroep van landm. aan den majoor der genie en sapp. van het O.-I. leger J. van Staveren.

Vergunning verleend: tot de uitoef. der genees-, heelen verlosk. prakt. op de landen Pamanoekan en Tjiassem (Krawang), aan den gepens. offic. van gez. 1ste kl. O. Kunhardt.

Magtiging verleend: tot het uitreiken aan A. P. F. L. Th. Coenaes, van eene acte van toel. tot de uitoef. der artsenij-mengkund. prakt. te Soerakarta.

Ingetrokken: de aan den gepens. offic. van gez. 1ste kl. O. Kunhardt verl. admissie tot uitoef. der genees-, heelen verl. praktijk te Cheribon.

Toegevoegd: aan den als buitengew. omgaand regter in commissie gestelden ambten., om als griff. werkz. te zijn, de ambten. 1ste kl. voor de burgerl. dienst in Ned.-Ind., mr. W. F. de Vogel.

Verleend: een 2jarig verlof naar Nederland, weg. ziekte, aan den secret. der resid. Tagal J. H. Koelman, en aan den 2den comm. bij 's Lands drukkerij te Batavia, J. van der Quast.

Goedgekeurd: dat door den ads.-res. van Benkoelen bij de sub-comm. van onderw. en bij den residentie raad aldaar is ontslagen, eerv., weg. vertrek, als lid. J. C. Botter, onder dankb. voor de als zood. door hem bew. diensten, en in diens plaats benoemd, tot lid, J. J. A. Hemler; dat door den resid. der zuider- en ooster-afd. van Borneo is belast, met de uitoef. van het civ. best. in de afd. Tanah-Laut, de kapit. der inf., milit. komm. in die afd. F. van Genderen.

Militair Departement.

Bevorderd: bij de milit. geneesk. dienst, tot offic. van gez. 2de kl. J. F. C. L. Arendsen de Wolff.

Benoemd: tot adjud. bij den kommand. der inf. te Willem I, de 1ste luit. F. C. L. Reuling, van het 8ste bat. inf., met bep. dat hij als zood. bij zijn wapen zal gevoerd worden gevoerd à la suite; tot adjud. bij het garniz.-bat. van Celebes en onderh. de 1ste luit. A. H. J. Berg.

Ontslagen: op verz., eerv., als plaatselijk adjud. te Soerabaija H. Demmeni, en in diens plaats ben. de 1ste luit. F. H. Pourchez, met bep. dat hij als zood. bij zijn wapen zal worden gevoerd à la suite; op verz., eerv., uit Zr. Ms. milit. dienst, met beh. van regt op pens., de 1ste luit. der inf. P. A. van Goor.

Verleend: een 2jarig verlof naar Nederland, aan den kapit. der inf. C. W. J. Cartal; aan den offic. van gez. 1ste kl. A. H. Kunze, en weg. ziekte aan den 1sten luit. der genie en sapp. W. J. C. L. van Polanen Petel, en aan den 2den luit. der inf. A. Hekmeijer.

Marine Departement.

Benoemd: bij het kommandem. der zeem. in N.-I. en de inspectie der marine, tot 3den comm. J. H. Stapel; bij de hoofd-administr. der marine, tot hoofd-comm. C. van Zijp; tot 1sten comm. J. W. Samuels; tot 2den comm. E. F. Goernat, en tot 3den comm. M. J. P. Struick; tot marine-magazijnm. te Soerabaija F. A. Marinkelle, en tot administrat. van het marine-établissem. te Onrust, F. Th. Steinbuch.

Door den chef der gouvernem.-marine zijn gedur. de maand julij ll. de volgende beschikkingen genomen:

Bevorderd: tot 2den stuurman J. W. de Wit; tot machin. leerlingen 1ste kl. S. Broers en F. F. Butteling.

Ontslagen: bij het personeel, op verz., eerv., de 2de stuurman J. de Ridder.

Door de hieronder genoemde autoriteiten zijn de volgende beschikkingen genomen:

Door den direct. der prod. en civ. magaz., gedurende de maanden junij en julij ll., bij de afd. telegrafie, *ontslagen* op verz., uit zijne betrekk., de telegraf. 3de kl. F. H. L. van den Dungen Gronovius; — *ontheven*, van de verdere vervull. zijner betrekk., de leerl.-telegr. Th. Riggs, te Cheribon: — *benoemd*, tot telegrafisten 3de kl. F. A. de Graaff en G. F. F. Ziedses Desplantes; tot leerl.-telegr. R. Böck en H. Maarschalk, met bep. dat zij voorl. werkzaam zullen zijn bij het tel.-kant. te Weltevreden; — *overgeplaatst*, naar het tel.-kant. te Cheribon, de leerl.-telegr. J. H. Buyten; naar het hoofdbureau van den hoofding., chef der afd. telegrafie, de telegr. 2de kl. G. W. Pistorius; naar dat te Batavia, de telegr. 2de kl. H. B. Denkelaar; naar dat te Ambarawa, om als chef van dat kant. op te treden de telegr. 3de kl. A. H. Hollert; naar dat te Magelang, de telegr. 3de kl. A. F. de Nijs; naar dat te Djocjocarta de telegr. 3de kl. H. R. Fretz; naar dat te Kadiri, de leerl.-telegr. A. Schneider.

Door den direct. der cult., ged. de maand junij ll. *benoemd*, tot opz. 3de kl. bij de indigo-cult. in de res. Cheribon, J. Nentenaar.

Door den res. van Samarang, ged. de maand junij ll. *ontslagen*, weg. intrekk. dier betrekk., onder toekenn. van wachtg., de stapel-opz. te Samarang, J. P. C. F. de Brussel Assé.

TROUW-, GEBOORTE- EN DOODBERIGTEN.

Gehuwd: 25 Junij, A. Bosch met L. M. Schrader, Djocjocarta. — 23 Julij, F. J. Weber met A. P. Bangert, Soerabaija. — 24, H. F. Camauer met F. C. B. Stuvens Sumanap. — 29, W. G. Groenendaal met W. Lefeu, Samarang. — 5 Augustus, J. H. O. van Reyn met E. A. Kruiger, Batavia. — 6, W. F. Itzig Heine met J. M. W. de Jong, Samarang. — 6, H. C. Heusser met M. A. van Coeverden, Batavia. — 6, C. M. J. W. Rijnen met L. C. M. van den Bosch, Buitenzorg.

Bevallen: 1 Julij, echtg. van J. Rehling z., Padang. — 14, M. A. Mathijsen, Borgen, d., Priaman. — 15, A. A. Vosmaer, Bethbeder, z., Makasser. — 17, L. C. Schiotling, Tressell, d., Padang. — 18, M. E. van Delden, Haverkorn van Rijsewijk, z., Demak. — 18, C. L. von Gaffron, Lozeron, d. Billiton. — 23, S. C. Roggers, Vodegel, d., Djokjokarta. — 25, A. T. E. Blokzeyl, Schagen van Leeuwen, z., Banjoewangie. — 23, A. E. Dinsbach, Kops, z., Soerabaija — 24, M. M. Coenraad, Stavers, d., Soerabaija. — 24, T. A. van der Heyden, Menzinga, z., Barabei-ie. — 25, M. E. Gieseke, Velu, d., Soerabaija. — 26, J. H. C. d. Chauvigny d. Blot, de Braauw, z., Kedirie. — 27, H. Hosmans v. Wurmond, Bruggink, d., Samarang. — 29, J. H. Wethmer, de Lange, z., Banjoewangie. — 30, J. H. Grijner, de Walick, d., Soerabaija. — 30, C. E. Diemont, Thiene, d., Telok Betong. — 30, J. M. R. ten Siethoff, Treuer, z., Batavia. — 31, J. C. H. Doeve, Cornelius, z., Banjoemass. — 31, A. M. P. Gerdes Oosterbeek, de Jong, z., Samarang. — 1 Augustus, L. Lorey, Saherlian, z. Cheribon. — 2, C. H. Lammeree, Wijnmalen, d., Soerabaija. — 2, E. C. Brouwer, de Bruyn, z., Samarang. — 4, S. G. M. Leidemeyer, Zijmers, z., Batavia. — 4, C. E. Jansz, Louis, z., Batavia. — 7, echtg. van J. C. Muller, z., Samarang. — 7, C. M. H. Beynon, Dikhuis, d., Batavia. — 10, E. Angenent, Piazza, d., Batavia. — 12, W. E. M. A. van der Does de Beije, Bol, d., Batavia.

Overleden: 28 April, A. W. de Haas, Salatiga. — 14 Julij, d. van G. van Don, 2 j., Batang Kapas. — 15, J. C. Broeke, 27 j., Soerabaija. — 16, W. Ivatts, 54 j., Padang. — 18, J. Heyligers, 33 j., Soerabaija. — 18, J. P. Vuyk, Holterman, Padang. — 19, J. P. Stoelman, 52 j., Soerabaija. — 19, z. van M. L. Stenebome, 4 m., Soerabaija. — 19, H. Gijsbertse, 39 j., Soerabaija. — 19, M. F. Ikkers, 38 j., Soerabaija. — 22, S. Joel, 58 j., Padang. — 22, M. C. Suringa, de Wolff, 47 j., Soerabaija. — 22, W. H. Dunlop, 24 j., Pekalongan. — 23, J. Bekbergen, 33 j., Soerabaija. — 24, F. Roes, Bezoekie. — 25, z. van W. Semster, Djokjokarta. — 25, z. van B. Horstman, 13 m., Batavia. — 25, W. H. H. van Riemsdijk, Batavia. — 25, L. P. Sluyter, 39 j., Batavia. — 26, z. van J. C. Botter, 2 j., Cheribon. — 29, A. S. van Zelle, 41 j., Soerabaija. — 29, d. van H. Orth, 17 m., Muntok. — 31, J. H. Grijner, de Walick, Soerabaija. — 2 Augustus, J. H. Glazer, Probolingo. — 2, H. Visser, Ravenswaaij, Samarang. — 4, d. van J. A. Davidsz, Soerabaija.

BUITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 25 September.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Voor eenige dagen heb ik u eene kleine schets gegeven van de wijziging welke in de zeden en gewoonten van onze dames was op te merken. Het gure weder, dat, volgens de berigten, sedert eenige dagen op het vasteland heerscht schijnt op de badgasten een nadeeligen invloed te hebben uitgeoefend. De spoorwegen en stoombooten brengen ons dagelijks een aantal reizigers, die de schoone dreven zijn ontvlugt om den winter hier te midden van mist en koude te komen doorbrengen. Het kostuum dat zij van het continent medebrengen, en dat hier dreigt „en vogue" te zullen komen, is allezins geschikt om mijne meening te regtvaardigen, dat onze dames zich gaan emanciperen. Gekleurde lederen laarzen welke halverwege den voet reiken; wandelstokken met zwierige kwasten in de hand; overladen met valsche — somtijds echte — juweelen en kolossale armbanden en oorringen, in één woord hoe meer in het oog loopend de kleeding is des te sierlijker schijnt zij te zijn nu men voor goed afstand heeft gedaan van het eenvoudige, het ware kenmerk van onze schoonen, toen comfort en boeken het eenige genot voor hen uitmaakten. Ik twijfel er dan ook geen oogenblik aan of bij het aanstaande opera-saizoen zullen de „glasses" meer gerigt zijn op de boxes dan naar het tooneel. 't Is treurig maar het schijnt nu eenmaal niet te verhelpen, hoe de pers ook raast en tiert. Wenscht ge hiervan een staaltje te lezen, lieve koop dan het jongste nommer van The Englishwoman's Domestic Magazine; ge zult schateren van lagchen wanneer ge daar de hedendaagsche modes hoort beschrijven, maar waart ge een Engelschman dan zoudt ge tevens het voorhoofd fronzen, wanneer ge daar die donkere beschrijving zoudt lezen van de toekomst onzer geëmancipeerde schoonen.

Aan de hoeken onzer straten prijken tegenwoordig kolossale aanplakbiljetten, waarop met dito letters staat aangekondigd, dat zich hier eene Confederate Association heeft gevormd, met het doel om de Zuidelijke belangen zoo veel mogelijk voor te staan nu de officieele agent, de heer Mason, dank zij de koelheid van lord Russell, zich naar Parijs heeft begeven. Gij kunt u geen denkbeeld vormen van de woorden welke onzen Minister van buitenlandsche zaken wegens dit vertrek naar het hoofd worden geworpen. Maar volgens mijn inzien had lord Russell, die toch al geen aanspraak kan maken op voorkomende manieren, volstrekt geen reden om ten deze eene uitzondering op zijne gewoonten ten behoeve van den heer Mason te maken.

Een mijner vrienden die de jongste reis met de Great Eastern heeft mede gemaakt hangt mij in zijn schrijven een treurig tafereel op van den overtogt. Vreesselijk stormweder heeft passagiers en schip ten zeerste geteisterd, zoodat men zich ten laatste gelukkig mogt achten wanneer men gezonde armen had om een gebroken kop of glas aan te vatten. Het is een treurig vooruitzigt voor de eigenaars; het schip is in veiling aangeslagen en de ontredderde toestand zal weinig bijdragen om een hoogen bieder uit te lokken.

Mag men geloof hechten aan de verzekeringen van The Shipping Gazette, dan zal er spoedig eene gewenschte herziening plaats hebben van de Fransche scheepvaartwetten. Dit is dan trouwens ook hoog noodig, vooral met het oog op de steeds toenemende Fransche handelsvloot.

In onze Clubs spreekt men hier onophoudelijk van eene vereeniging der Zuidelijke republieken onder Juarez. Ik voor mij geloof dat die republieken voor het oogenblik wel wat anders te doen hebben dan den weggejaagden President van Mexico in zijne functien te herstellen. De navolgende anecdote gaat te zijnen opzigte hier van mond tot mond, waaruit weder blijkt dat een ongeluk zelden alleen komt.

Voor korten tijd namelijk trad de dochter van Juarez in het huwelijk met een man die algemeen doorging voor rijk en fatsoenlijk. Na dat de band tusschen de jongelieden was gelegd, belastte Juarez zijnen schoonzoon met eene zending naar Peru. Het bleek evenwel spoedig daarna, dat deze mijnheer reeds in de Havanas gehuwd was. Zijne eerste vrouw namelijk schreef hem brieven, die bij zijne afwezigheid ontvangen en gelezen werden door zijne tweede vrouw. Ik behoef u naauwelijks de tooneelen te schetsen welke hieruit voortsproten, die te heviger waren aangezien de dochter van den ex-president in het blijde vooruitzigt verkeerde het leven aan een nakomeling te schenken. Intusschen heeft de schoonzoon gebruik weten te maken van de in Mexico heerschende verwarring om naar zijne eerste vrouw te vlugten, die hij als eene zekere vergoeding voor het gedane onregt een cadeau medebragt van 40,000 piasters.

Een onzer beroemde letterkundigen, sir William Tooke, is in 86jarigen ouderdom overleden; hij was vooral bekend door zijn uitstekend werk getiteld: „The Monarchy of France, its rise, progress and fall."

De aanwervingen voor het Poolsche leger schijnen hier meer en meer toe te nemen, niettegenstaande de in het werk gestelde pogingen zelden met een gunstigen uitslag worden bekroond. Nogtans schijnt het hooge handgeld nu en dan iemand te verlokken om dienst te nemen onder hen, die zich tegen de Russische overheersching wenschen te verzetten. Intusschen is dit volgens de Foreign Enlistment Act ten eenenmale verboden, en niet zelden gebeurd het dat er personen voor den regter worden gebragt beschuldigd van deze overtreding, terwijl zij dan gewoonlijk worden ontslagen tegen eene borgstelling van £ 100, terwijl het handgeld wordt verbeurd verklaard. Zulke aanwervingen strekken voorzeker niet om de Poolsche schatkist te stijven.

Van Kinglake's „Invasion of the Crimea" is de vierde oplage verschenen. In den tekst is geene enkele wijziging gebragt; zelfs zijn eenige drukfouten met voorbedachte rade ook weder in deze editie verschenen.

— Gisteren viel weder een schipbreuk voor op den Theems, vlak voor Blackwall. De stoomboot Seine kwam van Boulogne, toen eene andere en zwaardere stoomboot, tot de Corron-Compagnie behoorende, met volle vaart in de Seine liep. Deze kreeg een groot lek en begon te zinken, zoodat de passagiers angstig werden. De kapitein der Seine zette de boot bij Greenwich op het strand, en dezelfde rivierboot welke vroeger de passagiers van den Baron Osy redde, Naïad genaamd, nam nu de passagiers der Seine over. Het eenige verschil was dat de Naïad, in plaats van, zoo als het geval was met de Baron Osy, van Woolwich naar Londen te stoomen, thans van Londen naar Woolwich ging.

— Volgens The Morning Post zou er een huwelijk ontworpen zijn tusschen den jongsten broeder van den Keizer van Oostenrijk, den Aartshertog Lodewijk, thans 21 jaren oud en Donna Isabelle Christina, de oudste dochter en vermoedelijk opvolgster van den Keizer van Brazilië, die thans zeventien jaren oud is. Alsdan zou, na het overlijden van Keizer Pedro II, die trouwens den ouderdom van 40 jaren nog niet heeft bereikt, een Oostenrijksch Aartshertog nevens den Souverein van Brazilië op den troon te Rio Janeiro plaats nemen. Deze verbindtenis zou volgens het genoemde blad, hetwelk daarvan het eerst in stellige bewoordingen gewaagt, eene gebeurtenis van politiek gewigt zijn, nieuwen luister aan het Huis van Habsburg bijzetten, en aan den Aartshertog Maximiliaan, indien hij de Mexikaansche Keizerskroon aannam, eenen krachtigen steun op het Amerikaansche Vasteland bijzetten, daar de broederlijke betrekking tusschen die twee gekroonde hoofden den band der gemeenschappelijke belangen zou versterken.

— De Lissabonsche dagbladen deelen uitvoerige berigten omtrent het plegtig openen van den Zuid-Ooster-spoorweg, van Vendas Novas tot Evora, mede, hetwelk den 13 dezer door den President-Minister hertog de Loulé, den Minister van oorlog Sa da Bandeira, sommige leden van het Corps Diplomatique en talrijke Staatsambtenaren, geschied is. De oude en beroemde stad Evora was met vlaggen als overdekt, en des avonds geïllumineerd, en de municipaliteit rigtte een prachtigen maaltijd voor de aanzienlijke bezoekers aan. Ook de Koning zou deel aan de plegtigheid genomen hebben, indien de verwachte bevalling der Koningin hem daarvan niet had teruggehouden. Binnen twee of drie maanden zal de lijn naar Beya worden opengesteld, en zal dan ongetwijfeld van de provincie Alentejo, door de Algarves, naar de Guadiana en de Spaansche grenzen worden doorgetrokken, hetwelk belooft groote hulpbronnen voor den landbouw te openen, en aanzienlijke uitbreiding aan de handelsgemeenschap te geven. De spoorweg van Lissabon naar Badajaz is bereids opengesteld, en men voorziet dat zulks ook spoedig met dien van Cintra naar Oporto het geval zal zijn.

FRANKRIJK.

PARIJS 25 September.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Voor heden weet ik niets belangrijkers om mijn schrijven mede aan te vangen dan de schrikbarende onrust, die zich op de beurs van alle speculanten had meester gemaakt. Allerlei geruchten van Ministerieele wijzigingen waren in omloop; volgens den een zou onze gezant bij het Britsche Hof, baron Gros, worden vervangen door graaf Walewski of graaf de Persigny; volgens een ander zou eerstbedoelde graaf of de baron Gros minister Drouyn de Lhuys opvolgen. Men wil weten dat Keizer Napoleon zelf beangst is dat hij te ver ging, toen hij eindelijk, op lang aanhouden van zijn Minister van buitenlandsche zaken, verlof gaf tot de bekende openbaarmaking in den Moniteur. Voorts zegt men weder dat de heer von Budberg inderdaad zeer gebelgd zou zijn over dit feit en er zijne Regering te St. Petersburg van heeft kennis gegeven.

Eindelijk verneem ik uit zeer goede bron, en dat acht ik nog van veel meer gewigt, dat, terwijl de Engelsche dagbladen zich zeer ingenomen betoonen met de overname van den brief aan Vorst Czartoriski in ons officieel blad, graaf Russell daarentegen aan den gevolmagtigden minister van den Czaar te Londen zou hebben verklaard dat het Britsche gouvernement zulks afkeurt.

De dagbladen La France en Le Pays beweren heden avond dat de bewuste overname aanleiding heeft gegeven tot zeer overdrevene vrees. Laatstgenoemd blad beweert voorts in een hoofdartikel dat de laatste

voorvallen de goede verstandhouding van Frankrijk en Engeland met Oostenrijk eerder versterkt dan verflauwd hebben.

Door La Nation wordt gemeld, op grond der berigten van zijnen correspondent te Weenen, dat minister Drouyn de Lhuys dadelijk na kennisgenomen te hebben van Ruslands antwoord, aan den Franschen gezant bij het Oostenrijksche Hof instructien had afgezonden, om minister von Rechberg te herinneren, dat Keizer Frans Jozefs regering het initiatief had genomen van de bekende zes punten, en bijgevolg deze nu ook het initiatief moest nemen om van den Czaar zijne vormelijke adhesie daartoe te eischen en des noodig van een begin tot ten uitvoerlegging. Door zulk eene mededeeling zou de Oostenrijksche minister zeer onaangenaam verrast zijn en zich dadelijk gewend hebben tot zijnen Souverein, die evenzeer verwonderd en ontevreden was over deze soort van sommatie. De briefschrijver van La Nation voegt hierbij dat de aanvraag van den heer de Grammont zeer formeel luidde en vergezeld ging van sommige opmerkingen, welke daaraan een bijzonder gewigt bijzetten. De Fransche gezant zou hebben doen uitkomen dat zijne Regering zooveel hechtte aan het initiatief dat van Oostenrijk geëischt werd, dat voor de gevolgen niet werd ingestaan die eene weigering zou kunnen na zich slepen, zelfs met het oog op de Oostenrijksche bezittingen in Italië.

In het algemeen juicht La Nation de door Keizer Napoleon gevolgde staatkundige gedragslijn zeer toe, en het blad laat daarop volgen dat Prins Napoleon naar Londen is vertrokken, naar men wil met eene zending bij de Britsche Regering. In strijd hiermede wordt dezen avond zoo door La Presse als door Le Temps verzekerd dat dit uitstapje van Z. K. H. geheel vreemd is aan de politiek.

Zietdaar een aantal geruchten, welke ik nog zou kunnen vermeerderen met vele anderen van minder gewigt en die slechts zelden door de hier verschijnende dagbladen worden opgenomen.

Het gerucht, dat de Keizer vroeger dan aanvankelijk bepaald was van Biarritz zou terugkeeren, wordt heden avond ook door het orgaan van den heer de la Guéronnière wedergelegd. Z. M. heeft een bezoek afgelegd bij minister Achille Fould te Tarces, wiens stelling als met den dag van groot aanbelang wordt, want de finantieele vraagstukken beheerschen de politiek in niet geringe mate.

Den 2 of 3 october zal de Keizer op St. Cloud terug zijn. Ieder, die geen regtstreeksch belang heeft bij het verbloemen van de waarheid, beschouwt het thans als zeker dat Keizer Franz Jozef de kroon van Mexico voor zijnen broeder heeft afgewezen. Men begint hoe langs zoo meer in te zien dat Frankrijk zich in een wespennest heeft gestoken en men wil het er zich maar alleen laten uitredden.

Minister Drouyn de Lhuys heeft gisteren het Mexikaansche gezantschap bij zich ten gehoore ontvangen. Aanstaanden maandag vertrekt het van hier naar Triest.

Omtrent de te Londen gevondene manuscripten van Beaumarchais, waarover ik u gisteren onderhield, vernam ik nader dat zij reeds door den heer E. Fournier zijn afgestaan aan den heer E. Thierry, administrateur van de Comédie Française, in welke bibliotheek zich reeds zulk eene belangrijke verzameling handschriften bevond die nu op ongedachte wijs gecompleteerd werden.

— Berigten uit Athene zeggen dat de Grieksche Nationale Vertegenwoordiging de som van 150,000 drachmen, voor de feestelijkheden bij de ontvangst des Konings, beschikbaar gesteld heeft. De staat der openbare schatkist in Griekenland is thans gunstiger, naardien de rationele gardeie de provincien tot inning der belastingen medewerkt. De Deensche gezant had uit Corfu gunstige berigten aangaande de vereeniging der Ionische eilanden met Griekenland ontvangen. Het vraagstuk zal tegen het midden van october beslist zijn. Op het eiland Chios is eene bloedige botsing ontstaan. Van Smyrna is een fregat derwaarts vertrokken.

DUITSCHLAND.

Berlijn 25 *september*. — Eergisteren avond bragt de Koning nog een bezoek aan den Aartshertog Lodewijk van Oostenrijk, ontving diens tegenbezoek, en liet den Vorst tot aandenken eene kostbare vaas, met afbeeldingen van het Koninklijk paleis en van het slot te Babelsberg, ter hand stellen. Ten opzigte der elandsjagten, welke de Aartshertog in Oost-Pruissen bij zal wonen, is bepaald dat ieder deelnemer daaraan slechts één elandsdier zal mogen vellen.

— Het bevestigt zich dat aan de ambtenaren die Afgevaardigden zijn voortaan de kosten hunner plaatsvervanging opgelegd zullen worden; maar dat hun de weg van regten open staat om daartegen op te komen, is door den Minister van justitie in de vorige zitting erkend.

— Eene der eerste werkzaamheden van het nieuwe Huis der Afgevaardigden zal in het beraadslagen over de wet op de drukpers bestaan. Ten onregte beweert men dat die wet het eerst aan het Heerenhuis kan worden overgelegd, want geconstrojeerde verordeningen moeten, volgens art. 63 der Staatsregeling, aan de Kamers terstond bij hare eerstvolgende zamenkomst voorgelegd worden, zoodat de drukperswet aan ieder der beide Kamers gelijktijdig in eene der eerste zittingen moet worden voorgelegd, en van regtswege hare kracht van wet verliest, als eene der Kamers hare goedkeuring daaraan onthoudt.

— Gisteren morgen ten 9 ure werd het stoffelijk overschot van Jakob Grimm plegtig ter aarde besteld, nadat alvorens nog bij de met kransen versierde lijkkist eene treurplegtigheid gehouden was, waarbij de opperconsistoriaalraad Nitsch het woord voerde. De algemeene liefde en achting, die de afgestorvene zich, vooral in de geleerde kringen, verworven had, waren oorzaak dat zich een zoo breede lijkstoet vormde als sedert lang te Berlijn niet gezien was. Op de studeerende jeugd te voet volgden eene door Prins Karel bevolen rouwkoets, eene deputatie uit den stedelijken Raad, de leden der Akademie van Wetenschappen, de rector en senaat der Koninklijke Frederiks Willems Universiteit, ambtenaren bij het Ministerie van eeredienst en onderwijs, het hoofd waarvan, de heer von Möhler, de plegtigheid insgelijks bijwoonde, alsmede vele geleerden en letterkundigen dezer hoofdstad. Het lijk werd op het kerkhof der H. Drievuldigheid, buiten de Hallesche poort, bijgezet.

— Een dagblad beweert dat een afzonderlijke Bond in Duitschland reeds door de volgende overeenkomst, die de handteekeningen van Frans Josef, Keizer van Oostenrijk; Max, Koning van Beijeren; Karel, Kroonprins van Wurtemberg; Johann, Koning van Saksen; Georg, Koning van Hannover, en Adolf, Hertog van Nassau, draagt, vastgesteld is: „Overwegende dat het door Zijne Apostolische Majesteit den Keizer van Oostenrijk voorgelegen ontwerp eener hervormingsacte van den Duitschen Bond zekeren waarborg voor het behoud der onafhankelijkheid van Duitschland en de zelfstandigheid der Duitsche Bondsstaten oplevert, zijn de ondergeteekende Souvereinen omtrent de volgende punten overeengekomen: Art. 1. De hervormingsacte zal, ook in het geval dat de gezamenlijke Duitsche Bondsstaten daartoe niet toetreden, ten uitvoer gebragt worden. Art. 2. In geval eene der overige Bondsregeeringen aanleiding tot het voordragen van een ander hervormingsplan mogt vinden, verpligten zich de ondergeteekenden tot het verwerpen daarvan. — Frankfort 29 augustus 1863."

Dit berigt wordt nu door het Dresdener Journal voor geheel verdicht verklaard.

— Uit Kopenhagen schrijft men dat het Ministerie van oorlog het spoedig bezetten der Zuid-Sleeswijksche punten Frederikstad en Husum bevolen heeft. Tevens zijn al de reserve-officieren voor de actieve dienst opgeroepen, en is de tegenwoordige indeeling der kavalerie en infanterie op voet van vrede door eene andere vervangen, terwijl alles vóór 1 october, derhalve binnen zeer weinige dagen, in gereedheid moet zijn.

— De Norddeutsche Post zegt, volgens een brief uit Warschau, dat de autoriteiten in een klooster aldaar eene drukkerij en werkplaatsen tot vervaardiging van militaire kleedingstukken ontdekt hebben. Hierop heeft de Regering besloten alle kloosters achtereenvolgend te bezetten.

Volgens de Bank- und Handelszeitung, zou de generaal Murawieff van zijne betrekking als gouverneur van Wilna ontheven zijn en zich in de volgende maand naar Berlijn begeven.

Per Telegraaf

Parijs 26 September.

De Moniteur behelst een Keizerlijk decreet, houdende dat het onderwijs in de wijsbegeerte aan de Lycea voortaan, behalve de bij het besluit van 1852 aangewezen vakken, de historische studien omvatten zal, waarvan het programma nader zal worden openbaar gemaakt.

Le Courrier du Dimanche meldt, dat onze gezant te Londen aan graaf Russell heeft medegedeeld, dat ons Kabinet van oordeel is dat het verkieselijk is eene ruttelooze discussie met Rusland te staken. Het zelfde blad zegt, dat de zending van Nubar pacha ten doel heeft, aan de Suez-maatschappij de grondslagen te doen kennen, waarop de Porte en Egypte over de zaak der Suez-quaestie zouden willen onderhandelen, en welke zijn: 1°, de afstand door de maatschappij van de afgestane terreinen, en 2°, magtiging der Porte aan de Egyptische Regering om contingenten arbeiders te leveren, mits niet meer dan 6000 te gelijk. Het blad twijfelt of de maatschappij daarmede genoegen nemen zal.

Le Courrier du Dimanche berigt ook nog, dat graaf Rechberg de opname van het Poolsche manifest in den Moniteur met leedwezen gezien heeft.

Tweede depêche.

De Rhone is, vooral in de omstreken van Lyon, buitengewoon hoog gerezen. De waterstand is aldaar twee meters boven de stroombedding. De Saone is insgelijks sterk aan het rijzen.

Marseille 26 September.

Volgens berigten uit Napels van 22 dezer zijn de beschuldigden in de zaak der Aunis aldaar nog niet aangekomen. In Terra di Labora zijn 200 personen gearresteerd, als medepligtig aan de in de provincie gepleegde rooverijen. Ook zijn in deze maand op twee plaatsen ten platten lande de maires gearresteerd.

Kopenhagen 25 September.

De Zweedsche Regering heeft eene depêche aan hare gezanten te Parijs en Londen gezonden, waarin zij tegen de interventie van Duitschland in de Sleeswijksche aangelegenheden protesteert, en de weigering van Denemarken, om aan Duitschlands vorderingen te dien aanzien toe te geven, goedkeurt. De depêche zegt verder, dat de Zweedsche Regering aan den tegenstand van Denemarken deel zou nemen, omdat de belangen van Zweden met die van Denemarken verbonden zijn.

New-York 17 September.

Een gerucht wil dat 17 regementen Noordelijken Orleans den 3 dezer verlaten hadden, om zich naar Brownsville in Texas te begeven. Lincoln weigert het ontslag van Burnside aan te nemen. Hij heeft het *habeas corpus* in al de Staten van het Noorden geschorst. De strijdkrachten van Lee verdedigen nog altijd de Rapidan-linie. Gilmore heeft zijn ontslag genomen, ten gevolge van oneenigheid met Dahlgreen.

Het Parlement van Canada heeft 400.000 dollars voor de militie toegestaan.

Uit Vera-Cruz wordt den 5 dezer gemeld dat de Franschen zich tot een nieuwen veldtogt gereed maakten.

De Spanjaarden hebben Porto Plata gebombardeerd, waardoor de geheele stad is verwoest.

Londen 26 September.

Wol. Donskoi fleece 9 a 12½ d.

Liverpool 26 September.

Katoen Heden zijn 8000 b. afgedaan. De markt was vaster.

New-York 17 September.

Katoen hooger, middl. 70 c. **Granen.** Meel in betere stemming. Tarwe gevraagd. Mais stil. **Suiker** hooger. **Petroleum.** Ruwe 35½ c. **Goud.** Agio 32½. **Koers** op Londen 145. Illinois 124¾ vast.

Bombay 9 September.

Katoen vast, Brosch rs 490 geboteerd. **Koper** hooger. **Vracht** naar Eng. 55/ a 62/6. **Koers** op Londen 2/1½.

Calcutta 8 September.

Invoer-Artikelen flaauw. **Koper** hooger. **Lijnzaad** en **Jute** vast. **Rijst** stil. **Koers** op Londen 2/⅜.

LONDEN 26 September.

GeconS. 3 pc. 93⅜. Rusland 1862 5 pc 93½. Spanje Passive 36¼; dito Cert. Coup. 14⅛. Turksche Cons. 53⅜. Portugal 1862 49⅞. Mexico 3 pc. 46½. Landwarr. 8½. Venezuela 2 pc. 26⅜. Grieken 1824 5 pc. 37½; dito Coup. 17½. Holland 2½ pc. 65½. Ver. Staten 5 pc. 68; dito 6 pc. 74. Wissel 3/m. Amst. 11.19; dito Parijs 25.65; dito Hamburg 84; dito St. Petersb. 35⅛.

PARIJS 26 September.

Fransche 3 pc. 67.45; dito 4½ pc 95.45; Cred. Mobil. 1167. Fr. Oostenr. Spoorw 413; Russ. dito 420. Spanje 3 pc. —; dito 2½ pc. —. Italië 73 60. Wissel Amst. 211½; dito Londen 25.30; dito Hamburg 87½; dito Sint Petersburg —. Frankrijk 3 pc. (Slotkoers) 67.60.

ANTWERPEN 26 September.

België 4½ pc. 99⅓; dito 2½ pc. 60½. Oostenr. Metall. 5 pc. 67⁵⁄₁₆; dito Nation. 72⅞; dito Credit Actien 440.

WEENEN 26 September.

Metall. 5 pc. 76.30; dito Nation. 5 pc. 82.80. Bank-Actien —; Credit-Actien 189.30. Loten 1860 —. Fr. Oostenr. Spoorweg —. Nieuwe Lombarden —. Wissel Londen 111.15. Disconto —.

FRANKFORT 26 September.

Oostenrijk Metallick 5 pc 66½; dito Nationale 5 pc. 72½; dito Loten 1860 89½. Spanje 3 pc. —; dito 2½ pc. —. Wissel Londen —; dito Weenen 105¼. Disc. —.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 26 September.

De Rotterdamsche Diergaarde werd wederom verrijkt met de volgende geschenken:

2 Javaansche apen, van den heer S. Stheeman Tresling, gezagv. van het barkschip Otto; 1 lapönder en 1 wilde hond, van den heer J. Hensing, gezagv. (per het barkschip Vereeniging, gezagv. J. J. de Jongh); 2 gevlekte genetkatten (viverra pardina), van den heer J. W. Scheffelaar, komm. der militaire bezett. te Elmina, (per het barkschip Accra, gezagv. P. A. Arnold); 1 coati, van den heer H. Onlerich; gezagv. van het Mecklenburger fregatschip Henny; 2 mona-apen en 1 dwergeit, van den heer A. Zillesen, gezagv. van het barkschip Ivoorkust; 1 roodhand tamarin, 1 witlip pecari en 1 duifje, van den heer W. F. Leicher, gezagv. van het schoenerschip Economie; 1 schaapje (pithecus), van den heer B. C. van den Ende, te Paramaribo; 1 mona-aap en 1 zoetwater schildpadje, van der heer N. J. A. Maarschalk, gezagv. van het brikschip St. George de la Mina; 1 Javaansch paardje, van den heer E. Hijmans Jz., te Tiel, per het fregatschip Vriendschap, gezagv. J. Janzen; 1 faisant van Bengalen (gallus lineatus), van den heer R. Schnabel, te Schiedam; 7 duifjes en 1 boom kenguroe (dendrolagus inustus), van den heer H. Poort, gezagv. van het fregatschip Rotterdam; 1 faisant van Sumatra (gallus erythropthalmus), van den heer P. J. Losgert, offic. van gez. 2de kl. der K. N. Marine, en 1 Javaansche aap, van den heer E. Netscher, resident van Riouw, beide per het barkschip St. Jan, gezagv. P. Lommerse; 1 Javaansche aap, van den heer K. P. J. Buskens, 1ste stuurman op het barkschip St. Jan; 1 palmrolmarter, van den heer B. Blom, 3de stuurman op het barkschip Grootmeester National, gezagv. A. F. Giesse; 1 luipaard, van den heer J. Kettler, gezagv. van het barkschip Salatiga, en 1 Javaansche aap, van den heer Reyt.

Uit 's Hertogenbosch wordt ons onder dagteekening van gisteren geschreven:

„In uw dagblad wordt heden medegedeeld, dat eene geregtelijke vervolging zou zijn ingesteld tegen het dagblad „de Noordbrabanter." Ik kan u daaromtrent nog mededeelen, dat zulks zijn zal wegens het in n.° 111 van dat blad (den 19 dezer alhier uitgegeven bij de wed. de Rooy) voorkomend zeer uitvoerig artikel getiteld: „*Ernstige woorden over ernstige zaken*", waarin de schrijver, die zich V. L. noemt, naar aanleiding van het geregtelijk onderzoek omtrent den aanslag op het leven van den Aartsbisschop, mgr. Zwijsen, zich op vrij hoogen toon eene menigte aanmerkingen veroorlooft op hetgeen de justitie alhier in deze zoo duistere zaak heeft verrigt, en daaraan ten slotte de mededeeling van vele andere grieven tegen de regterlijke magt toevoegt.

„Genoemd artikel heeft hier veel opspraak gemaakt en verontwaardiging verwekt. De motieven van de daarin voorkomende opruijende taal zouden hoofdzakelijk gezocht moeten worden in eene andere rigting, die zich van lieverlede ook hier ter stede doet kennen, en welke min of meer een liberalen zin ademt. Het kan dus niet anders, of de clericalen zullen zich van zulke middelen moeten bedienen om op het volk te werken en op die wijze het liberalismus in een hatelijk daglicht te brengen. Of deze middelen de ware zijn, zal zeer te betwijfelen vallen."

Gorinchem 25 *september*. — De gisteren alhier gehouden paardenmarkt, de tweede der nieuw opgerigte, is in allen deele uitmuntend geslaagd. Circa een 500tal toch waren ter markt aangevoerd. Slechts weinige veulens en jonge paarden waren aan de lijn. De handel was echter niet zoo als men zulks verwachten kon. Verscheiden buitenlandsche kooplieden bezochten onze markt. — Deze markt kan alzoo als volkomen gevestigd worden genoemd; waarschijnlijk is dit vooral toe te schrijven aan de bekende Brakelsche paardenmarkt, welke heden gehouden is.

's Gravesande 25 *september*. — Voor de werkzaamheden aan den verbeterden waterweg naar zee is reeds een spoorweg aangelegd van een uur gaans lengte, waarvoor de leggers, rails, enz., van de Rijnspoorwegmaatschappij gehuurd zijn. Zware wagens, met zand geladen, worden nu door weinig personen en zonder moeite vervoerd.

's Gravenhage 26 *september*. — Naar men verneemt zal Z. M. de Koning zich spoedig nadat het adres van antwoord op de troonrede door de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan HD. zal zijn aangeboden, naar het Loo begeven.

— Het heeft Z. K. H. Prins Frederik behaagd de opdragt aan te nemen van een Feestmarsch ter herinnering van de herstelling van Neêrlands onafhankelijkheid in 1813, gecomponeerd door den heer Joh. J. Eggers, organist der Nederduitsch Herv. gemeente te 's Hertogenbosch, van welken marsch binnen kort de pianopartij in het licht zal verschijnen.

— De baron Budberg, luit.-gen. bij de Russische kavalerie, komende van St. Petersburg, is in de residentie aangekomen en aan het Hôtel Paulez afgestapt.

— Gisteren hebben de heeren mr. J. B. baron van Hugenpoth tot den Beerenclaauw en mr. A. J. F. H. van den Bergh, respectievelijk nieuw benoemd raadsheer en adv.-gen. bij het Provinciaal Geregtshof in Noord-Brabant, en de heer mr. J. Dutry van Haeften, als advocaat voor den Hoogen Raad (burgerlijke kamer) den bij de wet gevorderden ambtseed afgelegd.

Leyden 25 *september*. — Heden aanvaardde dr. D. Biersma de Haan het buitengewoon hoogleeraarsambt in de wis- en natuurkunde aan de Hoogeschool alhier met eene redevoering in het groot auditorium der Academie, ten onderwerp hebbende de magt van het zoogenaamde onbestaanbare in de wiskunde.

Amsterdam 26 *september*. — Heden is van de werf van de scheepsbouwmeesters J. Meijes en Zn., alhier, te water gelaten het barkschip Jacob Roggeveen, groot circa 690 tonnen, gebouwd voor rekening van bovengenoemde heeren, en gevoerd zullende worden door kapit. J. Vos van Marken.

's Graveland 25 *september*. — Door wijlen den heer A. Willink, in leven lid der Doopsgezinde gemeente te Amsterdam, is aan de Hervormde diaconie alhier gelegateerd de som van ƒ 2500, vrij van successieregten.

Zierikzee 23 *september*. — Heden werd alhier openbaar geveild en verkocht de Baanderheerlijkheid van Haamstede, met het slot, koetshuis, erven, bosschen, duingronden, duinen, chijnsen, erfpachten en renten, ter grootte van 332 bunders 99 roeden 2 ellen. De toebedingen voor boomen bedroegen de som van ƒ 11,010. Een talrijk publiek woonde deze verkooping bij. De totale massa opgeroepen zijnde, waarvoor in perceelen was geboden ƒ 43,681.09½, zijn daarvan koopers geworden de heeren mr. C. van der Lek de Clercq alhier en jhr. mr. J. F. Schuurbeque Boeije te 's Gravenhage, voor ƒ 43,800, bedragende alzoo met de toebedingen ƒ 54 810. Een daverend applaudissement bewees, hoe ingenomen men met den uitslag dezer verkooping was, daar men ongaarne had gezien dat het in handen van vreemden was overgegaan.

Middelburg 25 *september*. — Onder de instellingen van middelbaar onderwijs bekleeden, behalve de polytechnische school, eene eerste plaats de vijf instellingen met vijfjarigen cursus, waaraan tien leeraren zullen werkzaam zijn. Wij vernemen dat de Regering het voornemen heeft onze gemeente met zoodanige school te begiftigen en er de vestiging onderhand kapen met ons Gemeentebestuur plaats hebben, welke hoogst waarschijnlijk tot eene gunstige uitkomst zullen leiden. **(M. Crt.)**

Koninkl. en Ministerieële Besluiten enz

Z. M. heeft den heer dr. D. Bierens de Haan, op zijn verzoek, eervol ontslagen als schoolopziener in het derde schooldistrict van Overijssel, en tot schoolopziener in dat district benoemd den heer mr. R. C. Nieuwenhuis te Deventer.

Bij Koninklijk besluit is ten laste van den Staat een pensioen verleend aan: mr. H. M. Beeckman, als voormalig griffier bij het prov. geregtshof in Utrecht, ƒ 1600 's jaars; J. G. Francken, als voormalig kantonregter te Asten, ƒ 600 's jaars; J. E. L. de Virieu, als voormalig griffier bij het kantongeregt te Zalt-Bommel, ƒ 400 's jaars; jhr. mr. H. M. Speelman Wobma, als voormalig president van het prov. geregtshof in Friesland, ƒ 2200 's jaars; W. van Warmelo, als voormalig kantonregter te Vlaardingen, ƒ 450 's jaars, en J. van Dingstee, als voormalig griffier bij het kantongeregt te Vollenhove, ƒ 275 's jaars.

Bij Zr. Ms. besluiten is de heer H. J. D. Padday benoemd tot Nederlandsch consul te Penang, en is de heer J. W. Ploos van Amstel, Nederlandsch consul te Melbourne, voor Victoria, bevorderd tot consul-generaal.

Z. M. heeft den kapitein-administrateur van kleeding en wapening H. L. Mulder, van het regem. rijdende artillerie, op zijne aanvrage, op pensioen gesteld en het bedrag van dat pensioen bepaald op ƒ 1020 's jaars.

Z. M. heeft goedgevonden den adjudant-onderoffic. J. Bogaerts, van het regem. grenadiers en jagers, te benoemen tot 2den luit.-administrateur van kleeding en wapening bij het instructie-bataillon.

De Minister van Justitie heeft ter kennis van belanghebbenden gebragt dat zijne gewone audientien op woensdag den 30 september en donderdag den 1 october a. s. niet plaats zullen hebben.

Op donderdag 1 october zal de gewone audientie van den Minister van Finantien niet plaats hebben.

De audientie van den Minister van Marine zal op vrijdag den 2 october niet plaats hebben.

Bij Zr. Ms. besluit van 24 dezer zijn de algemeene rekening, aantoonende de hoegrootheid der Oost-Indische remises in goederen en geld, en het gebruik van die remises gemaakt, gedurende het jaar 1861, benevens de tweede en laatste suppletoire rekening over 1859 en de eerste suppletoire rekening over 1860, goedgekeurd. De Staatcommissie benoemd tot het onderzoek dier rekening is ontbonden, onder dankzegging voor den door haar verrigten arbeid.

Beschikkende op een aan Z. M. ingediend verzoekschrift van jhr. mr. J. de Bosch Kemper en twee anderen, allen wonende te Amsterdam, heeft Z. M. de statuten van de Vereeniging: „het Patronaat voor behoeftige herstelde krankzinnigen in Noord-Holland," gelijk die bij het verzoekschrift zijn overgelegd, goedgekeurd, en die vereeniging mitsdien als regtspersoon erkend.

Bij Koninklijk besluit van 7 dezer is bepaald, dat ten behoeve van den aanleg van den spoorweg van Goor naar de Duitsche grenzen ten algemeenen nutte, in het publiek belang en ten name van den Staat, ter uitvoering van de wetten van 18 augustus 1860 (Staatsbl. n.° 45) en van 30 april jl. (Staatsbl. n.° 37) zullen worden onteigend de eigendommen in de gemeenten Ambt en Stad Delden, Hengelo, Lonneker en Enschedé, aangeduid in het plan en de kaarten, welke ingevolge art. 12 der wet van 28 augustus 1851 (Staatsbl. n.° 125) ter inzage van een ieder hebben gelegen.

Bij Koninklijk besluit van 24 dezer is bepaald dat ten behoeve van den aanleg van den spoorweg van Roosendaal naar Bergen op Zoom ten algemeenen nutte, in het publiek belang en ten name van den Staat, ter uitvoering van de wetten van 18 augustus 1860 (Staatsblad n.° 45) en van 8 augustus 1862 (Staatsblad n.° 163), buiten en behalve de perceelen of gedeelten van perceelen, aangeduid in Zr. Ms. besluit van 22 november 1862, n.° 72, zullen worden onteigend de eigendommen, in de gemeente Roosendaal aangeduid in het plan, hetwelk met de overige bescheiden ingevolge art. 12 der wet van 28 augustus 1851 (Staatsblad n.° 125) ter inzage van een ieder heeft gelegen.

Bij Koninklijk besluit van 24 aug. ll. is, onder de gewone bepalingen, omtrent het kruisband en contreseign, vrijdom van briefport verleend voor de briefwisseling over dienstzaken, gevoerd wordende door en met de ambtenaren en autoriteiten, belast met het toezigt over of in betrekking staande tot het middelbaar onderwijs, en wel: *a*, tusschen de inspecteurs van het middelbaar onderwijs ter eene, en den Commissaris des Konings, benevens de Gedep. Staten van elk der provincien tot hun ressort behoorende, de inspecteurs van het lager onderwijs, de gemeentebesturen, de plaatselijke commissien van onderwijs, de directeuren en leeraren, benevens de onderwijzeressen der openbare en bijzondere scholen van hun ressort ter andere zijde; *b*, tusschen de inspecteurs van het middelbaar onderwijs met elkander onderling, en *c*, tusschen de bovengemelde plaatselijke commissien ter eene en den inspecteur van het ressort waartoe de gemeente behoort, benevens den Commissaris des Konings en de Gedep. Staten harer provincie ter andere zijde.

Bij Koninklijk besluit van den 5 dezer, n.° 70, zijn goedgekeurd de volgende door de Staten der provincie Zuid-Holland vastgestelde en door den Koning goedgekeurde bijzondere reglementen en wijzigingen in bijzondere reglementen, als: *a*, de bijzondere reglementen voor de navolgende polders, te weten: Krabbepolder, Hania's- en Zuid-Buitenpolder, Louisa- en Cannemanspolder, Ouden en Nieuwen Beerpolder, Oudendijkschenpolder, Oudendijkschenpolder ten westen van den straatweg, Dijkspolder en Braberspolder, allen behoorende onder de gemeente Dubbeldam; polder der Stededijk, gemeente Sliedrecht; de Blankert, thans genaamd de Geertruida-Agathapolder, gem. Heinenoord; *b*, de wijzigingen van de bijzondere reglementen voor de polders Vianen, Bloemendaal en Ganzenkamp de Biezen, Autena en Bolgerijen, gemeente Vianen Hoek en Schuwagt, gemeente Lekkerkerk.

Stoomvaart-Vereeniging
DE MAAS.
PLYMOUTH-BRISTOL-CARDIFF.

Het Stoomschip ***PIONEER***, Kapit. J. M. BREWER, vertrekt WOENSDAG 30 September.
Adres *BOUTMY & Co. — JOHs. OOMS Ez. & Co.*

SCREW STEAM SHIPPING COMPANY.
Wekelijksche Dienst
TUSSCHEN
ROTTERDAM en LONDEN,
voor GOEDEREN en VEE.
Het Engelsch Schroefstoomschip
Earl of Auckland,
Kapitein WILLIAM W. APPLETON.
vertrekt **Dingsdag 29 September,**
des avonds ten 9 ure.
Adres bij de Agenten G. LEVINGSTON & ZOON en J. A. HOUWENS, te Rotterdam, en W. H. CAREY & SON, 34 Mark Lane, Londen.

ROTTERDAM EN HULL,
voor PASSAGIERS en GOEDEREN,
met de Stoomschepen
SWALLOW, ... } IEDEREN
OCEAN QUEEN, } **Woensdag en Zaturdag.**
Het Stoomschip **SWALLOW**, Kapit. CH. HARDY, vertrekt van ROTTERDAM naar HULL **Woensdag 30 September 1863**, des morg. vroeg.
Adres bij *SEEUWEN & Co.*

Rotterdam en Hull.
STOOMBOOTDIENST
voor Passagiers en Goederen.
Het Engelsch Stoomschroefschip ***SEA HORSE.*** Kapitein JOHN CROSS. vertrekt van ROTTERDAM naar HULL ***Woensdag den 30 September,*** des morgens vroeg.
Adres bij de Agenten *BOUTMY & Co.*

URBANUS-PILLEN.
BEREID VOLGENS HET ALOUDE EN ECHTE RECEPT, WAAROP MEN IN HET BIJZONDER ATTENT MAAKT.
zijn zeer nuttig in ongesteldheden der **Maag** en werken heilzaam op de **Spijsvertering**, zij zijn uitmuntend tegen de **Gal, Scherpte in het Bloed**, en **uitslag der Huid,** zij zijn **Zacht-Laxeerend** en **Slijm-afdrijvend.** Verzegelde Doozen van $37\frac{1}{2}$, 75 en 150 Cent zijn verkrijgbaar te

Amsterdam, J. C. Bartels, Droog., Haarlemmerd., bij de Heeremarkt, n.o 519.	*Klundert*, H. van Santvliet.
Arnhem, F. Romeyn, Apoth.	*Leeuwarden*, J. Beintema.
Berg.-op-Zoom, D. Pouwels.	*Leyden*, L. G. Smeenk, Apoth. op de Beestenmarkt.
Breda, Henri Sprengers.	*Maassluis*, P. Poortman.
Breskens, D. van Male.	*Middelb.*, J. F. Stades, Apoth.
Delft, H. W. de Kruyff, Apoth.	*Neuzen (Ter)*, Houtzager.
Deventer, J. Muller.	*Nieuwveen*, D. van Hulst.
Dordrecht, J. A. van de Ven.	*Nijmegen*, Gebr. Swemmelaar.
Eindhoven, A. Beguin.	*Oosterhout*, Wed. J. Smeets.
Franeker, Wed. K. Drager.	*Oud-Beijerland*, v. d. Sijde.
Geertruidenberg, A. Hansen.	*Oudshoorn*, C. A. 't Hooft.
Gorinchem, H. Boderij.	*Overschie*, A. Hijmans.
Gouda, H. v. Frankenhuizen.	*Rosendaal*, M. v. Leeuwen.
Grave, A. van Dieren.	*Rotterdam*, A. v. d. Toorn, Apoth. Weste Wagenstraat.
's Gravenhage, L. Snabilié, Apoth.	*Schiedam*, D. Maltha, Drogist.
's Gravenhage, J. van Renesse, Boekhorststraat.	*Veen bij Heusd.*, Branderhorst.
Helmond, Erven Martin.	*Voorburg*, W. Ligthelm.
's Hertogenbosch, E. J. Everts.	*Vlaardingen*, W. Pleijsier.
Heusden, G. H. Malingré.	*Vlissingen*, S. Smit Buchel.
Hulst, Th. Annaert.	*Waalwijk*, J. Klijberg.
	Woudrichem, van der Zanden.
	Zierikzee, F. V. la Brand.

Men wordt instantelijk verzocht, wel attent te willen zijn, dat door ons, bij NIEMAND anders, de URBANUS-PILLEN, **bereid volgens het oude en echte recept,** in Depôt zijn verkrijgbaar gesteld *in de hier boven opgegeven Steden en Plaatsen, dan bij de hierboven genoemde Depôthouders;* wij verzoeken de gebruikers daar wel op te letten, en raden hun aan toe te zien bij **wien** men de doosjes Pillen haalt.

De COMMISSIE voor het **Burgerlijk Armbestuur** te ***Rotterdam*** is voornemens in het openbaar aan te besteden, op Donderdag den 8 October 1863, des avonds ten 6 ure, in het *Oude Mannenhuis*, op de Hoogstraat aldaar, de LEVERING van de navolgende

ARTIKELEN, als:
GROENE ERWTEN, GRAAUWE ERWTEN, WITTE BOONEN en BRUINE BOONEN,
en zulks overeenkomstig de Voorwaarden van Aanbesteding, welke aan het Bureau van het Burgerlijk Armbestuur, in het gemelde *Oude Mannenhuis*, des voormiddags ter lezing liggen, wanneer ook de **Monsters** aldaar te bezigtigen zijn.

De Biljetten tot Inschrijving aan gezegd Bureau te bezorgen *één* uur vóór de aanbesteding.

De Commissie voornoemd,
H. J. BURGER, *Voorzitter.*
J. G. SCHUMACHER, *Secretaris.*

Het HUIS,
ingerigt tot ***Broodbakkerij*** en **ERVE,** staande en gelegen aan de zuidzijde van de Hoogstraat, nabij de Hoofdsteeg, te Rotterdam, wijk 9, n.o 519, ll. Woensdag door de Notarissen *DALEN, LAMBERT en VAN WIJNGAARDEN*, in het Locaal der Publieke Verkoopingen aan de Gelderschekade te Rotterdam Geveild, zal op Woensdag den 30 September 1863, des namiddags ten 5 ure, door voornoemde Notarissen, ter zelfder plaatse worden **Afgeslagen.**

Het HUIS
met **KANTOOR, PAKHUIS** en **ERVE,** staande en gelegen aan de zuidzijde van de Wijnhaven, nabij de Bierhaven, te Rotterdam, wijk 1, n.o 417, ll. Woensdag door de Notarissen *DALEN, LAMBERT en VAN WIJNGAARDEN*, in het Locaal der Publieke Verkoopingen aan de Gelderschekade te Rotterdam Geveild, zal op Woensdag den 30 September 1863, des namiddags ten 5 ure, door voornoemde Notarissen, ter zelfder plaatse worden **Afgeslagen.**

PUBLIEKE
MEEL-VEILING
te ROTTERDAM.

Ten gevolge van vertraagde aankomst van het Schip, wordt de tegen Maandag 28 dezer geannonceerde Veiling van

200 Balen
Duitsch Tarwemeel N.o 2,
UITGESTELD
tot **MAANDAG 5 OCTOBER 1863.**
E. & W. BOUWMAN.

Publieke Veiling,
op Maandag 28 September 1863, des morgens ten 10 ure, in het Logement **de Zon**, aan den Steiger te Rotterdam, van:

120 Mud TARWE,
waaronder **75 Mud** geschikt voor de Zaai,
140 Mud WINTERGERST,
240 Mud Blaauwe ERWTEN,
uitmuntend bekend in de Kook.

Alles direct uit den Wilhelmina-Polder in Zeeland, per Schipper *Ossenwaarde.* Nadere inlichtingen aan het Kantoor van GEBR. VAN STOLK.

MEEKRAP-VEILING
te ROTTERDAM.

C. M. OVERGAAUW, P. OVERGAAUW C. Mz., P. HAVELAAR, P. J. CANTZLAAR en W. C. SCHALKWIJK, Makelaars, zullen op Maandag 28 September 1863, des namiddags ten 2 ure, in het Notarishuis aan de Gelderschekade, Veilen:

528 Vaten MEEKRAPPEN,
verdeeld in:

144 Vaten **Verstampte 1856, min en meerder beschadigd,**
28 „ **Grove Mullen 1860/1861, waarschijnlijk gaaf,**
356 „ **Vermuijerde en min en meerder bedorven Meekrap, van diverse jaren.**

Nadere informatien zijn te bekomen bij bovengenoemde Makelaars.

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING.

De Notarissen *DALEN, LAMBERT en VAN WIJNGAARDEN*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunne Principalen, zijn van meening om op Woensdag den 14 October 1863, des namiddags ten 5 ure, in het Locaal der Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, in het openbaar te Veilen en te Verkoopen:

Een hecht, sterk, welbetimmerd en allergunstigst gesitueerd

PAND,
bestaande in doelmatig ingerigt **WINKELHUIS,** alsmede **ACHTERHUIS** en **ERVE,** staande en gelegen aan de Noordblaak, op den oosthoek van de Keizerstraat te Rotterdam, wijk 2, ns. 319 en 320, bij het Kadaster bekend in sectie O, n.o 482, groot 54 Ellen.

Aangeslagen in de Grondbelasting over 1863 op *f* 45.16. Zijnde het Winkelhuis in gebruik en genot te aanvaarden den 1 Februarij 1864 of eerder, terwijl het Achterhuis is verhuurd voor *f* 13.— per maand of *f* 156.— 's jaars.

Het te veilen Pand zal kunnen worden bezigtigd twee dagen vóór en op den dag der Veiling, van des voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 3 ure, mits men voorzien zij van een Permissiebillet, door een der voornoemde Notarissen afgegeven, te wier Kantore, aan de Zuidblaak te Rotterdam, inmiddels nadere informatien zijn te bekomen.

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING.

De Notaris *EGBERTUS WESSELIUS VAN LAARS*, residerende te Rotterdam, is voornemens namens zijne Principalen, die daartoe zijn geauthoriseerd door de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam, op Dingsdag den 20sten October 1863, des middags ten 2 ure, in het Locaal der Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, in het openbaar te Veilen, en acht dagen daarna, en alzoo op Dingsdag den 27sten October daaraanvolgende, ter zelfder uur en plaats, bij Afslag te Verkoopen:

Het van ouds bekende en zeer gerenomeerde

HOTEL,
HET WAPEN VAN HOLLAND,
ook wel genaamd:
Aux Armes de Hollande,
staande en gelegen te Dordrecht;

bestaande in een zeer spacieus hecht en sterk PAND of HUIS, vroeger Twee Huizen met ACHTERHUIS, PLAATS en **ERVE**, hebbende 19 diverse LOGEERKAMERS, waaronder enkele met ALCOVE, groote KOFFIJ- en EETZAAL, ruime DROOGPERS-, MANGEL- en GLAS- of ROMMELZOLDER; voorts KEUKEN, en twee goed voorziene en ruime KELDERS, alles staande en gelegen op een der besten standen van Dordrecht, aan de Wijnstraat over de Groothoofdspoort, om den hoek van de Palingstraat, nabij de rivier de Maas, geteekend B, nos. 110 en 111.

De Affaire van **Hotel of Logementhouden en Koffijhuis** werd daarin steeds met goed succes gedreven; het overlijden van den Eigenaar geeft alleen aanleiding tot vereffening des Boedels en dien ten gevolge Quitering der Zaak.

Bekend op den Kadastralen Perceelsgewijzen Legger der Gemeente Dordrecht, in sectie F, nommers 794 en 795, zamen groot 02 Roeden 05 Ellen.

Alles in eigen gebruik en te aanvaarden met 15 November 1863.

Het te veilen Pand zal acht dagen vóór den dag der Veiling voor een ieder te zien zijn, van des voormiddags 11 ure tot des namiddags 3 ure, mits men zich daartoe aanmeldt bij de Eigenaresse en Bewoonster van voormelden Pand, of wel ten Kantore van voornoemden Notaris EGBERTUS WESSELIUS VAN LAARS, aan de Korte Hoofdsteeg, wijk 10, n.o 1, te Rotterdam, alwaar alle nadere informatien te bekomen zijn.

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING.

De Notarissen *VAN DER HOOP en REEPMAKER*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunnen Principaal, zijn voornemens om op Dingsdag den 20 October 1863, in het openbaar te Veilen en op Dingsdag den 27 October daaraanvolgende te Verkoopen, beide dagen des middags ten 12 ure, in het Notarishuis aldaar:

N.o 1. Eene Partij uitmuntend **BOUWLAND,** gelegen in het Gijseland in den Polder Het Binnenland, onder de gemeente Rhoon, Kadaster sectie A, n.o 229, groot 3 Bunders 4 Roeden 90 Ellen.

N.o 2. Eene Partij uitmuntend **BOUWLAND,** gelegen in den Polder Het Buitenland, mede onder de gemeente Rhoon, Kadaster sectie B, n.o 469, groot 1 Bunder 45 Roeden 10 Ellen.

Deze Percelen zijn te zamen verhuurd aan A. DE KONING te Rhoon, tot 31 Augustus 1866, voor *f* 135 's jaars, onder beding dat de Grond- en Polderlasten en alle verdere ongelden, die daarvan gedurende den Huurtijd worden geheven, ten laste van den Huurder komen.

De twee Koopen zullen ieder afzonderlijk worden geveild en daarna ook gecombineerd worden afgeslagen.

Inmiddels zijn nadere onderrigtingen te bekomen ten Kantore van de genoemde Notarissen, en kunnen de gemelde Percelen dagelijks worden bezigtigd, waartoe men zich bij genoemden A. DE KONING gelieve aan te melden.

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING.

De Notarissen *PAATS & NIERSTRASZ*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunnen Principaal, zijn van meening op Woensdag den 7 October 1863, des namiddags ten 5 ure, in het Lokaal voor Publieke Verkoopingen aan de Gelderschekade aldaar, te Veilen en te Verkoopen:

Ns. 1 tot 6. **Zes** hechte, wel doortimmerde en goed onderhouden **HUIZEN** en **ERVEN,** met gedeelten **TUIN** en **OPEN GROND,** alles aan en nevens elkander gelegen, met de daarbij behoorende POMP en verdere AANHOORIGHEDEN, aan de oostzijde van de Crispijn- of Broederlaan te Rotterdam, strekkende van en met een gedeelte van de Laan tot aan Eigendom van de Gemeente Rotterdam, in de Wijkverdeeling bekend in wijk 15, ns. 180 tot 180^{5}, en bij het Kadaster in sectie B, onder ns. 3248 tot 3254, te zamen ter grootte van 9 Roeden 20 Ellen.

Grondlasten over 1863 *f* 68.

Verhuurd deels bij het jaar tot 1 Mei 1864, deels bij de maand en bij de week, te zamen opbrengende *f* 704.60, op de Aanplakbiljetten gespecificeerd.

Te aanvaarden en te betalen 1 December 1863.

De Percelen zullen afzonderlijk en bij combinatiën in Afslag worden gebragt.

Te bezigtigen twee dagen vóór en op den dag der Veiling, van 11 tot 2 ure, op vertoning van een Toegangbiljet, af te geven door genoemde Notarissen, ten wier Kantore in den Oppert, wijk 6, n.o 8, tevens nadere inlichtingen te verkrijgen zijn.

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING.

JACOB VAN VOLLENHOVEN Junior en *HENDRIK SCHOT*, Notarissen, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunnen Principaal, zijn voornemens op Woensdag den 14 October 1863, des namiddags ten 5 ure, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade aldaar, in het openbaar te Veilen en te Verkoopen:

Een hecht, sterk, goed onderhouden en nog onlangs aanmerkelijk verbeterd

HUIS,
met **KANTOOR** en **ERF,** staande en gelegen te Rotterdam, aan de westzijde van de Glashaven, nabij de Scheepmakershaven, wijk 1, nommer 341, Kadaster sectie G, nommer 458.

Grondbelasting over 1863 *f* 39.86.

Geheel in eigen gebruik en te aanvaarden den 1 Mei 1864.

Het te veilen Onroerend Goed is te bezigtigen twee dagen vóór en op den dag der Veiling, van 11 — 3 ure, op vertoon van een Permissiebiljet, afgegeven door een der voornoemde Notarissen, te wier Kantoren, aan de Wijnhaven, wijk 1, n.o 371, en aan de Hoogstraat, wijk 8, n.o 23, inmiddels nadere informatien zijn te bekomen.

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING,
door den Notaris *JAN VAN DER HOEVEN*, residerende te Rotterdam, op Woensdag den 30 September 1863, des namiddags ten 5 ure, in het Notarishuis aldaar, van:

Een hechten, sterken en zeer gunstig gesitueerden

WIND-KORENMOLEN,
ook ingerigt tot **PELMOLEN,** genaamd: „***Maaszigt***", met WONINGEN en ERVEN, voorts een uitgestrekt **Terrein** om en achter den Molen gelegen, alles aan den Hoogen Schielandschen Zeedijk onder Schoonderloo, gemeente Delfshaven, strekkende, met een gemeen Uitpad en een Perceel, waarover het te Veilene het Regt van Weg bezit, vóór van den Dijk tot in de Rivier de Maas, met inbegrip der Aanslijking of Aanwas, die aan de Rivierzijde aanwezig is of mogt ontstaan. Zijnde dit Perceel, wegens de groote uitgestrektheid, bijzonder geschikt tot het daarstellen van Fabrijk- of andere Gebouwen.

Met al de **vaste** en **losse Werktuigen** en **Gereedschappen,** tot den Molen behoorende.

Kadastraal bekend gemeente Delfshaven, sectie B,
n.o 1058, als Korenmolen, groot 740 Ellen,
943, als Tuin, „ 160 „
940, als Weiland, „ 560 „
941, als Tuin, „ 460 „
te zamen 1920 Ellen.

Grondlasten over 1863 *f* 126.66.

De Veiling en Verkoop zal geschieden in Twee Perceelen.

1, de Kadastrale ns. 1058 en 943, te zamen groot 900 Ellen; 2, de Kadastr. ns. 940 en 941, te zamen groot 1020 Ellen. Daarna gecombineerd.

Te aanvaarden 1 November 1863.

Te bezigtigen twee dagen vóór en op den dag der Veiling, van 10 tot 4 ure, mits voorzien van een Toegangbiljet, af te geven door genoemden Notaris, ten wiens Kantore, Beursplein, n.o 3, nadere inlichtingen zijn te bekomen.

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING.

De Notaris *HENDRIK JOHANNES VAN DER HOEVEN*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van zijne Principalen, is voornemens op Woensdag den 7 October 1863, des namiddags ten 5 ure, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, in het openbaar te Veilen en te Verkoopen:

Een hecht, sterk en goed ter Nering staand

WINKELHUIS,
waarin de Affaire in **Garen** en **Band** sedert vele jaren is en nog met goed succes wordt uitgeoefend, met **BOVENHUIS, OPEN PLAATS** en **ERVE,** staande en gelegen aan de oostzijde van den Oppert, tegenover de Maatschappij: „*Tot Nut van 't Algemeen*", wijk 6, n.o 48, te Rotterdam, en achter met een Vlot uitkomende in de Rotte, bij het Kadaster bekend sectie K, n.o 624, ter grootte van 89 Ellen.

Grondlasten over 1863 .... *f* 31.40
Zijnde het Benedenhuis geweest in eigen gebruik.
En is het Bovenhuis verhuurd tot 1 Mei 1864, voor *f* 160 per jaar.

Het Pand is te aanvaarden 3 November 1863. Te bezigtigen twee dagen vóór en op den dag der veiling, van des voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 3 ure, op vertoon van een Toegang-Billet, door genoemden Notaris HEND. JOH. VAN DER HOEVEN af te geven, te wiens Kantore, in de Hoofdsteeg, over den Houttuin, te Rotterdam, nadere informatien te bekomen zijn.

PRACHTIG SCHILDERWERK,
op Papier, Porcelein enz. enz. (geene opplakking). Men zie daaromtrent de sedert 9 weken gedane aankondigingen en de ter bezigtiging gestelde proeven van leerlingen der voornaamste Rotterdamsche scholen. Bij spoedige aanmelding kunnen **Dames, Heeren** en **Kinderen (ook des Zondags)** dit nog in vier uren tijds aanleeren en daardoor in staat gesteld worden tot de voordeeligste vervaardiging van geschenken, alsook van industrieele voorwerpen.

D. JAEGERMANN, *Hôtel de Arend.*

SCHOUWBURG.
DINGSDAG 29 SEPTEMBER 1863:
Opening van het Hollandsch Tooneel.
Coupons geldbaar.

EEN GLAS WATER, beroemd Tooneelspel in 5 Bedrijven, van E. SCRIBE (in eenige jaren niet vertoond).

Gevolgd door: **De Weg naar het Hart.** Blijspel met Zang in één Bedrijf (nooit op dit Tooneel vertoond). *Aanvang ten* ***Zeven*** *ure.*

WOENSDAG 30 SEPTEMBER 1863:

DER PROPHET, grosse Oper in 5 Acten. Musik von MEIJERBEER.
Aanvang ten $7\frac{1}{2}$ *ure.*

PLACE DES PAYS-BAS.
HEDEN ZONDAG 27 SEPTEMBER:
Groote Matinée Musicale,
EN DES AVONDS:
CONCERT A LA MUSARD,
door de Rotterdamsche Kapel, onder Directie van den Heer M. VAN LEEUWEN.
J. DOON.

THEATRE FRASCATI.
LES BOUFFES ROTTERDAMMOIS.
HEDEN ZONDAG 27 SEPTEMBER:
Buitengewone en **Laatste Voorstelling,**
met medewerking van den Heer **ZONI,**

beroemd Tyroolsch Zanger en Organophone of Homme Orchestre seul et unique. De Heer ZONI mogt de eer te beurt vallen verscheidene voorstellingen aan verschillende Hoven van Europa te geven. De Heer ZONI heeft het voorregt bijna alle Muziek-Instrumenten met zijne stem na te bootsen, waarvan boven al uitmunt de Muziekdoos. De Heer ZONI zal ten 9, 10, 11 en ten 12 ure een der voornaamste Stukken uitvoeren. Verder **heden avond** *voor de eerste maal* MAUVIN ET DUMANET, Duo Comique, par Mr. BOURGEOIS-CAILLON; LA NUIT BLANCHE, Operette en 1 Acte; QUI VIVE, Scène, par Mr. PAULUS etc. etc.

Aanvang 8 ure, *precies.* **Entrée 25 Cents.**
WM KOSTER, *Directeur.*

VERTREK der SPOORTREINEN.
Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amst.: 7.10, 9.10, 10.30, 1.45, 3.25, 7.45
„ „ alleen naar 's Hage: 5.45 's morg., 9.45 's avonds
„ „ naar Schiedam op de werkdagen: 12 's middags
„ Amst. naar Rott.: 7.10, 9.10, 11.40, 2.40, 4.30, 7.40
„ 's Hage „ „ 7.55, 9.16, 10.42, 1.50, 4.15, 6.45, 8, 9.53
Aank. te Rott.: 8.40, 10.3, 11.23, 2.37, 4.55, 7.30, 8.45, 10.40

Vertrek van ***Rijn-Spoorweg.***

Rotterd.: 6.55, 9.50, 12.25, 2.10 (werkd.), 5.55, 9.15.
Amst.: 7.25, 10.25, 12.30, 4.30 (werkd.), 6.35, 9,10.
Arnh. n. Utr.: 6.30, 9.37, 11.55, 1. (werkd.), 5.55.
Utr. n. Rott.: 6.10, 8.40, 11.40, 1.15, 5.35, (werkd.), 7.50.
Gouda n. Rott.: 7.30, 9.20, 12.44, 1.53, 6.27 (werkd.), 8.40.
Aank. te Rott.: 8.15, 9.55, 1.15, 2.15, 7.05 (werkd.), 9.20.

Centraal-Spoorweg.

Van Utrecht	8.55,	1.45,	6.5.
Aankomst Hattem	11.43,	4.26,	8.53.
Van Hattem	7.35,	9.30,	4.23.
Aankomst Utrecht	10.25,	12.15,	7.6.

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Antwerpen naar Rotterdam en Breda: 7.50, 's morgens, 12.20 's middags en 5.50 's namiddags.
„ Antwerpen n. Roosendaal: 10.45 's morgens en 4.30 's middags (goederentrein en rijtuigen 1ste kl.).
„ Rotterdam naar Antwerpen en Breda: 10.30 's morgens, 3.10 's namiddags en 11.15 's avonds.
„ Roosendaal naar Antwerpen: 7.40 's morgens.
„ Breda naar Antwerpen en Rotterdam: 6.45 's morgens 12.40 's middags en 5.30 's namiddags.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.

Van wege het Ministerie van Kolonien is het volgende bekend gemaakt nopens certificaten van oorsprong:

„Goederen, door certificaten van Nederlandschen oorsprong of bewerking gedekt, welke na 1 november 1863 met den zoogenaamden Overland-post worden vervoerd, zullen in Nederlandsch Indië tegen het verlaagd invoerregt worden toegelaten, mits het vervoer van Singapore naar de Nederlandsche Indische haven geschiede door middel van Nederlandsche of daarmede gelijk gestelde schepen. (Deze gelijkstelling van vlag bestaat niet ten aanzien van Rusland, Frankrijk, Spanje en Portugal.)

„Opdat de certificaten, tot aldus te verzenden goederen betrekkelijk, bij het Departement van Kolonien van het vereischte visum kunnen worden voorzien, behoort daarop gesteld te zijn eene verklaring van den afzender, dat en wanneer de goederen per overlandpost zullen worden vervoerd. (Deze verklaring vervangt de anders gevorderde opgaaf van het schip en den gezagvoerder waarmede en van de Indische haven waarheen de goederen worden verzonden.)

„De certificaten worden dan aldus geviseerd:

„Gezien en geregistreerd om, bij aankomst in Nederlandsch Indië met den overlandpost van . . . ., de voorregten te genieten aan de goederen van Nederlandschen oorsprong of bewerking toegekend.

„'s Gravenhage den . . . .

„Van wege het Departement van Kolonien."

„Belanghebbenden, die van de hier verleende vrijheid gebruik maken, zullen overigens de gewone voorschriften betrekkelijk de certificaten van Nederlandschen oorsprong en bewerking — met name ook die, vervat in de Staats-Courant van 25 september 1862 — moeten naleven."

Marine en Leger.

De kapitein Steinmetz is in rang overgeplaatst van het 6de bij het 1ste regement infanterie.

— Den 1 der volgende maand zullen aan 's Rijks veeartsenijschool te Utrecht, onder presidium van den officier van gezondheid der 1ste kl. dr. A. W. M. van Hasselt, leeraar aan 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen, de examens aanvangen van paardenartsen der legerkorpsen, dingende naar hoogere rangen; leden van die commissie zijn de paardenartsen der 1ste kl. de Bruyn en van Ghert, respectievelijk van het 4de reg. dragonders en het reg. veld-art.

— Naar men verneemt is de 1ste luit.-ingenieur Canter Cremers van het garnizoen te Gorinchem naar Amersfoort overgeplaatst.

— De bij het 3de regement infanterie te Maastricht gedetacheerde officieren, als: de 1ste luitenants Michaëlis van het regement grenadiers en jagers, Vermeulen van het 1ste, Rijnders van het 2de, Sprengers van het 5de, Muller van het 7de en Clockener Brousson van het 8ste regement infanterie, de 2de luitenants Lafebere en Vogelenzang van het 4de en 6de regement infanterie, en de 2de luiten. Badings, van het koloniaal werfdepôt, die van 1 mei ll. den wapencursus onder de leiding van den kapitein der artillerie Reuther, te Maastricht, bijwonen, zullen op den 1 der aanstaande maand naar hunne korpsen en garnizoensplaatsen terugkeeren, zullende die cursus ultimo dezer eindigen.

— De 1ste luitenant-ingenieur J. H. Kromhout, van het garnizoen te Zutphen, is in rang overgeplaatst naar Deventer.

Regtszaken.

De Arrondissements-Regtbank alhier heeft bij vonnis van heden uitspraak gedaan in de bekende zaak van den heer H. A. M. Roelants, te Schiedam, en hem te dier zake *ontslagen van alle regtsvervolging*, als oordeelende, dat de bewezen feiten daarstellen, *noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding*. De Regtbank nam aan, dat zeer zeker de bezitter van het kopijregt van het werk van van Lennep, met uitsluiting van ieder ander, de bevoegdheid heeft eene gemodificeerde uitgave van dat werk te leveren, doch dat daarvoor niet is te houden de uitgave van Roelants en prof. van Vloten, als hoewel in vele opzigten daarop gelijkende, echter in verscheidene belangrijke punten daarvan verschillende, zoodat de laatste niet als eene reproductie der eerste is te beschouwen. Wat eindelijk betreft de overeenkomst in beide uitgaven, ten opzigte van de uitlegging van verouderde woorden, de Regtbank meent dat die overeenkomst daaruit is te verklaren, dat die uitleggingen afkomstig zijn van taalkundigen met die taak volkomen vertrouwd.

— In de zitting van den Hoogen Raad (burgerlijke kamer), van gisteren, is door het Openbaar Ministerie conclusie genomen in zake de eigenaren van de Tambangansche praauwen, tegen de Regering van Nederl.-Indië. De procureur-generaal van Maanen heeft geconcludeerd tot ontzegging van den eisch. De uitspraak is bepaald op 6 november aanstaande.

Vervolgens is behandeld de zaak van den Burgemeester der stad Amsterdam, eischer, procureur mr. Eyssell, tegen den Staat der Nederlanden, verweerder, procureur mr. François. De vordering strekt daartoe, dat worde gelast de overschrijving van zeker kapitaal, ingeschreven in het Grootboek der Nationale Schuld, ten name van „Amsterdam" (het bierdragersgild te) op naam van: „Amsterdam" (de burgerlijke armen te). Mr. W. Wintgens is voor den eischer opgetreden en heeft in het breede betoogd, dat bij dit proces allerbelangrijkste vragen van historischen, politischen en juridischen aard aan de beslissing van den Hoogen Raad werden onderworpen. Een kapitaal van *f* 2600 behoorde aan het voormalig bierdragersgild van Amsterdam. Nadat de laatste bierdrager was overleden, hebben Burgemeester en Wethouders de overschrijving van het kapitaal ten name der burgerlijke armen verlangd. De administratie van het grootboek heeft daarin bezwaar gevonden, en twee opvolgende Ministers van Finantiën hebben, in afwachting van hetgeen later bij de wet over de fondsen van de voormalige gilden zou worden beslist, geen bevoegdheid meenen te vinden om de overschrijving te bevelen. Van daar dit geding, waarbij pleiter het regt van Burgemeester en Wethouders, op grond van besluiten en publicatien, uiteenzette. Hij beweerde dat de eisch noch uit een juridisch, noch uit een zedelijk, noch uit een politiek oogpunt kon worden ontzegd. De heer mr. van Andel erkende het gewigt van dit proces, niet om het cijfer, maar om het beginsel, dat het hier gold. Wordt toch deze aanvrage toegestaan, dan zal de directie van het grootboek door vele dergelijken worden bestormd. Het betreft de vraag of gemeentebesturen de bevoegdheid hebben zich toe te eigenen kapitalen aan voormalige gilden toebehoord hebbende, en die nu als onbeheerd goed moeten worden aangemerkt. Van zijne zijde toonde hij de ongegrondheid der vordering aan en beriep zich ook op zijne beurt op verschillende besluiten en publicatien. Even als vroeger is het streven van den Staat om de bedoelde gelden tot weldadige doeleinden te bestemmen; het is volstrekt het oogmerk niet die gelden in 's Lands schatkist te doen vloeijen, maar men kan niet toestaan dat Amsterdam zich die kapitalen toeëigene. Na repliek van den heer Wintgens en dupliek van mr. Faber van Riemsdijk, is de conclusie van het Openbaar Ministerie in deze zaak bepaald op 9 october aanstaande.

Ongelukken, Misdrijven enz.

Bij het dijkwerk te Westkapelle heeft dezer dagen een treurig ongeluk plaats gehad. Eene hei, omslaande door het onverwacht verschuiven van een hout, waarop een gedeelte van den voet van dat werktuig rustte, trof in den val een der arbeiders, een man van 38 jaren, zoodanig, dat deze met een gebroken dijbeen, met zware kneuzingen aan de lendenen en het andere been, met een deerlijk geschonden aangezigt en nog eene andere wonde aan het hoofd, van het werk is weggedragen. Daarbij was tevens inwendige beleediging meer dan waarschijnlijk, want ondanks spoedig aangebragte geneeskundige hulp, en hoewel het bovengemelde niet doodelijk scheen, is de man overleden. Hij laat eene diep bedroefde weduwe, maar gelukkig geene kinderen na.

— Met leedwezen verneemt men, zoo schrijft men ons van Tilburg, dat eergisteren namiddag een groot ongeluk heeft plaats gehad op de spoorwegbaan nabij Reijen. De locomotief met eenige ballastwagens in volle vaart een wisselspoor voorbijgaande, schijnt de achterste wagen in een verkeerd spoor te zijn geloopen, ten gevolge waarvan die wagen met eenige andere zijn omvergerukt; een zeer oppassend jongeling van 16 jaren, die denzelfden dag zijne aanstelling als wachter gekregen had, werd het regterbeen en dij zoodanig verbrijzeld, dat hij eenige uren later door sterk bloedverlies is overleden, terwijl een tweede arbeider eene breuk aan het onderbeen heeft bekomen.

— Ll. dingsdag voer de bekende athleet A. Whery met zijn schip, waarop zich zijne vrouw en kinderen bevonden, over het Giethoornsche meer. Nabij het gehucht Jonen gekomen, begon de wind wat op te wakkeren en hij verzocht zijnen zoon Jozef het fokkezeil op te halen. Deze aan dat verzoek gevolg willende geven, struikelde over den bovenlast en stortte in het water. Dewijl het daar ter plaatse vrij modderig was kon hij niet zwemmen, en trachtte zijn vader hem een boom toe te werpen, doch door de snelle vaart van het schip schoot deze te kort. Onmiddellijk sprong nu de vader in het water, om zijnen zoon te redden, doch ook hij zakte in den modder weg en moest zijn hoopvollen zoon voor zijne oogen zien verdrinken. Hartverscheurend waren de kreten van vader, moeder en broeders, doch redding was niet mogelijk. Met veel moeite en doodelijk afgetobd heeft zich Whery op het drooge geworsteld, met achterlating van zijnen zoon in de diepte, welk verlies voor hem dubbel zwaar en groot is, doordien deze een kunstenaar in zijn vak was, als zelden op 19jarigen leeftijd wordt aangetroffen.

— Een persoon, zich noemende Friedrich Wilhelm Preiss, volgens opgave oud 31 jaren, geboren te Nauen, bij Berlijn, bij wien merkbaar zijn likteekens, veroorzaakt door het dragen van ijzer gedurende langen tijd, wordt verdacht van moord, gepleegd den 10 aug. jl., in eene open schuit, nabij Christiania, door middel van een vuurwapen. Sedert het laatste voorjaar hield hij aldaar verblijf, verteerde veel geld, dat hij over den post ontving, en verklaarde uitgeweken te zijn, omdat hij te Berlijn vervolgd werd wegens mishandeling eener vrouw. De Noorweegsche justitie, wenscht nadere inlichtingen omtrent den verdachte te ontvangen, die, naar vermoed wordt, zich ook eenigen tijd hier te Lande zou hebben opgehouden. Zijn photografisch portret is aan het Departement van justitie ter herkenning voorhanden en zal op aanvrage aan heeren procureurs-generaal en heeren officieren van justitie tot dat einde worden overgemaakt. De verlangde inlichtingen zullen gaarne ontvangen worden bij gemeld Departement. (Pol. Bl.)

(Zie verder het Bijvoegsel.)

Weerkundige Waarnemingen op 26 September 1863. — 8 uur v. m.

NAMEN der PLAATSEN.	BAROMETER te Maastricht en verschil.	WIND. rigting.	WIND. kracht.	TEMPERATUUR.	TOESTAND DER Lucht.	TOESTAND DER Zee.
	Millim.			Celsius.		
Hartlepool.	+ 4 3	W.N.W.	—	+ 11 1	schoon.	slecht water.
Groningen.	— 0. 8	Z.t.W.	0	+ 10 1	—	
Helder.	— 0. 8	W.Z.W.	14	+ 12. 9	—	—
Yarmouth	—	W.t.Z.	-	—	schoon.	—
Vlissingen.	— 0. 8	Z.W.t.W.	1	+ 11. 2	—	—
Maastricht	758 2	W.Z.W.	2	+ 12. 4	—	—
Portsmouth	+ 4. 0	W.	—	+ 11. 1	betrokken.	slecht water.
Plymouth	+ 5 1	N.t.W.	gewone bries	+ 13. 9	„	„
Havre	+ 3 0	N.W.	goede bries	+ 13. 8	„	„
Parijs	+ 0. 1	W.	5	+ 10. 4	„	—
Brest	+ 7. 5	N.W.	kleine bries.	+ 9. 0	vederwolkjes.	slecht water.

Alzoo grootste verschil in Nederland M 0. 8 G H en V, generaal idem B 8. 3 G H en V.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. *Aangek.*
26 sept. *Nederland*, v.d. Eb, Arracan (vertr. n. Helvoet)
Vertrokken.
Sara (st.), Londen (W. N. W.)

Hellevoet *Aangek.*
26 sept. *Countess of Zetland*, Howes, Seaham
Rudolph, Calliss, Zierikz.
Nederland, v. d. Eb, Brouwershaven
Vertrokken.
Wilhelm, Schweers, New-York
Zephyr (st.), Londen
Travancore, Johnston, d.º
Minerva (st.), Newcastle
Almedina, San Amaro, d.º
Louise (st.), Grangem.
Volunteer (st.), Leith
Elve (st.), Hamburg
Levant (st.), Gothenburg (W. ten Z.)

Brielle (W.) *Aangek.*
26 sept. *Ary Scheffer* (st.), Havre
Vertrokken.
25 *Adm. Cator* (s), Hartlep.
26 *Cologne* (st.), Londen
City of Hamburg (s), d.º
Lord Raglan (st.), Newc.
Blijham, Luising, d.º
Integrity, Biggs, d.º
Dunnotter Castle, Scott, d.º
Jane and Margaret, Greenfield, Sunderl.
Jane Hughes, Garrod, Grangemouth
Isabella, Bayne, Dundee
Kate & Jane, Sewell, Boness

Maassluis (N.W.)
26 sept. Niets gepasseerd.
De *Alarm*, n. Boness, is wegens hooge zee buiten geankerd.

Texel (Z.W.) *Aangek.*
25 sept. *Min. Thorbecke* (s), Hull
26 *Fox*, King, Yarmouth
Rubbens (st.), Dantzig
Vertrokken.
25 *Magnet* (st.), Londen
Twee Broeders, v. Kempema, d.º (is teruggekomen)
26 *Providence*, Ritcherson, Ipswich
Urania (st.), St.Petersb.

Vlie *Aangekomen*
25 sept. *Stoomvaart* (st.), Hamburg

Vertrokken.
24 *Gertrude*, Kramer, Riga
Stad en Landen, Alta, Frederikstad
Willem, Kröger, Hamburg
Johanna Elisabeth, Zwaal, avontuur
Hendrika, Plukker, d.º

Veere *Vertrokken*
24 spt. *Catharina Elisabeth*, Pander, Newcastle

Vlissingen *Aangek.*
26 sept. *Samson*, Marshall, Akyab

—o—

Overland-Mail.

Batavia *Aangekomen*
31 julij *Ægidia & Pauline*, Hoogland, Pasoeroean (vertr. 7 aug. n. Ned.)
1 aug. *Vier Gezusters*, Bik, Rotterdam (vertr. 9 n. Cheribon)
Delft, v. Geelkerken, d.º (vertr. 10 n. Soerab.)
Burgem. van Middelburg, Hoek, Newcastle (vertr. 4 n. Onrust)
Mercator, v. d. Woude, Schiedam
Eensgezindheid, de Waal, Amsterdam (vertrok 2 n. Samar.)
3 *Staatsraad van Ewijck*, de Winter, Amsterdam
Nicolaas Witsen, Portengen, d.º
Nederland en Oranje, Bouwmeester, Rott.
4 *Willem Kr. der Nederl.*, Zetteler, d.º
Pieter Schoenmakers, v. Varelen, Soerabaija (vertrok 10 n. Tjilatjap)
6 *Nord*, Lange, Londen
7 *d'Elmina*, Hörner, Pasoer. (vertrok 10 n. Rott.)
Duiveland, Marcussen, Manilla (zeilkl. n. Londen)
Engelbert, Hilgerloh, Macao
Bell of the West, Howes, Manilla
Stad Assen, Haverbult, Port Elizabeth (zeilkl. n. Pekalongan)
Cortgene, Rusman, Rott.
9 *Willemina & Clara*, Abrahamsz, Amst.
Maria, v. Wulven, Newc. (vertr. 11 n. Onrust)
Omagh, Davidson, Indramayoe
Doggersbank, Nuss, Pasoeroean
Isly, Bertrand, Mauritius
10 *Oranje Nassau*, Strang van Hees, Tagal (zeilkl. n. Nederland)
Jannetje, Lupcke, Rott.
William Simpson, Napier, Londen
12 *Postiljon*, Greve, Bombay
13 *Pauline Const. Eleonore*, v. Haften, Amst.
Vertrokken.
2 aug. *Stad Enschede*, Kretschmer, Soerabaija
Melbourne, Jessen, Singapore en China
3 *Herman*, Popken, Amst. (passeerde 7 Anjer)
K. N. Yachtclub, Zack, Tjilatjap
5 *Hercules*, Deterding, Cheribon
Sir Isaac Newton, de Faye, Philipp. Eil.
Macassar, Böhm, Australië
7 *Alphonse Nic. Cezard*, Lebozec, Samarang
8 *Joan*, Laseur, Rott.
Bar. Forstn. v. Dambenoy, Kruymel, Nederland
Jason, van Bueren, Indramayoe
9 *Schoonderloo*, Otto, Soerabaija
Margaretha, Möller, d.º
10 *Amalia Augusta*, de Veer, Tagal
Hedda Frederika, Larsson, Soerabaija
Mauritius, Holst, d.º
12 *L. A. Bang*, Fallenius, d.º
Luconia, Admiraal, d.º
Zeilklaar.
Fanny, Wulff, Amsterd.
Gerard Pieter Servatius, Wamsteker, Soerab.

Anjer *Gepasseerd*
27 julij *Copernicus*, Algra, Japan n. Londen
28 *Emilie*, Bruynseels, Shields n. Singapore
31 *Louisa Kr. van Zweden*, v. d. Linden, Batavia n. Dordrecht
2 aug. *Maria Catharina*, Kluit, Amst. n. Japan
5 *Hermelin*, Manilla n. Falmouth

Samarang *Aangek.*
27 julij *Ida Elizabeth*, Dooren, Batavia
Oceaan, Doekzen, Soerab.
29 *Batavia*, v. Dolder, Amst.
31 *Eliza Goddard* Davies, Melbourne
4 aug. *Warren Hastings*, Hedley, Batavia
5 *Dolfijn*, Gollards, Macao
6 *Vesta*, v. d. Eyk, Rott.

Soerabaija *Aangek.*
25 julij *Loopuyt*, v. d. Hidde, Amoy
29 *Telanak*, Popken, Bat. (vertr. 8 aug. n. Ned. via Bezoekie)
30 *Zwaan*, v. Hemert, Nieuw Zeeland
Johannes Christiaan, Obelt, Batavia
1 aug. *Hebe*, Kiehl, d.º
Tonia, Breuning, d.º
Noach, Wierikx, d.º
Stad Middelburg, Ouwehand, Tagal
2 *Emergens*, Smit, Pangkal Pinang
3 *Margaretha Simonetta*, Hoffman, Samarang
7 *Scheveningen*, Annokkee, Pangkal Pinang
8 *Maria Adriana*, v. d. Held, Newcastle
Vertrokken.
26 julij *Christian Rankin*, Dowall, Nederland
8 aug. *Post Boy*, Gascoigne, Indramayoe

Cheribon *Aangek.*
3 aug. *Louise*, Buys, Bat.

Indramayoe *Aangek.*
5 aug. *Minerva*, Botesz, Probolingo

Pasoeroean *Aangek.*
28 julij *Helena & Anna*, Lupcke, Soerabaija
29 *Mentor*, Duinker, d.º

Probolingo *Aangek.*
29 julij *Patriarch Samhiri*, Liou, Soerabaija
Jacobus, v. Loon, d.º
8 aug. *Henriette Geertr.*, de Boer, d.º

Pekalongan *Aangek.*
2 aug. *Landbouw*, Kleynenberg, Samarang

Sumanap *Vertr.*
6 aug. *Tagal*, Göbel, Soerab.

Macassar *Aangekomen*
15 julij *Boni*, Möller, Poeloe Laut

Padang *Aangekomen*
26 julij *Borneo* (Amerik.), Poeloe Pinang
Clara Rosa Sutil (Amerik.), Batavia
Vertrokken.
1 julij *T. W. Sears*, Sherman, New-York
21 *Julie*, Brem, Rotterdam

—o—

Havana *Aangekomen*
17 aug. *Zuiderzee*, de Jong, Amsterdam (vertrok 30 weder derwaarts)
30 *Lida*, Zuiderduin, d.º

Konstantinop. *Aang.*
11 sept. *Elisabeth Helena*, Coerkamp, Ibraïla (vertr. n. Venetië)
Wendelina Jacoba, Schuur, d.º (vertr. n. Falmouth)
Klei Oldambt, Smit, Galatz (vertr. n. Amst.)
14 *Neptunus*, Bakker, d.º
Gooregt, Huges, Ibraïla

Malta *Vertrokken*
14 sept. *Jantje Berg*, van Driesten, Alexandrië

Licata *Aangekomen*
10 sept. *Helios*, Winters, Messina

Liverpool *Uitgekl.*
24 sept. *Jack Tar*, Pridham, Dordrecht

Londen *Uitgeklaard*
24 sept. *Neeltje Cornelia*, Postema, avontuur
25 *Maria*, Voordewind, Riga

Harwich *Aangek.*
24 spt. *Argo*, Blohm, Dordt

Stockton *Aangekomen*
24 sept. *Twee Gebroeders*, Hitman, Rotterdam

Middlesbro' *Aangek.*
24 sept. *Ariel*, Hawthorn, Rotterdam

Hartlepool *Aangek.*
23 sept. *Fortitude*, Turner, Rotterdam

Sunderland *Aangek.*
23 sept. *Young Dorchester*, M'Dormond, Rott.
William & John, Wake, Schiedam

Seaham *Aangekomen*
23 sept. *John & Ann*, Ayr, Schiedam

Shields *Aangekomen*
24 sept. *Henrietta*, Nixon, Amsterdam
Alma, v. Dien, Zierikzee
Baudina, Pool, Harling.
Nive, Jones, Rotterdam
Envoy, Turner, d.º
Camden, Jones, d.º
Fifteen, Fender, Dordt
Triton, Lindström, d.º

Dundee *Aangekomen*
24 sept. *Garonne*, Bakker St. Petersburg

Boness *Aangekomen*
23 sept. *Osprey*, Rawson, Rotterdam
Vertrokken.
24 *John Preston*, Roberts, Rotterdam
Broederschap, Roodenburg, d.º

Peterhead *Zeilklaar*
23 sept. *Petrus Horreus*, Zwieting, Stettin
Unie, Posta, Koningsb.

Hamburg *Vertr.*
24 sept. *Jacatra* Spring, Batavia

Cuxhaven *Aangek.*
25 sept. *Johannes*, Bohn, Amsterdam
Catharina Hermanna, Visser, Buenos-Ayres

Bremerhaven *Aang.*
23 sept. *Vijf Gezusters*, de Vries, Amsterdam
Vertrokken.
23 *Taika Catharina*, Siemers, Amsterdam
Anna Hinderika, Dallinga, d.º

Stettin *Vertrokken*
23 spt. *Sicco*, Potjer, Engel.

Dantzig *Vertrokken*
23 sept. *Johannes*, Schulte, Amsterdam
Weldaad, Lukkien, Bremen
Martha, Nieboer, Zwolle
Madonna, Holthuis, Holl.
Jansina, Buisman, Flensburg
Johanna Wilhelmina, Oosterhuis, (v. Stolpm.) Dordrecht

Kroonstad *Aang.*
20 sept. *Vriendschap*, Elles, Amsterdam
Wiebe Jacobs, Visser, Liverpool
21 *Turris Davidica*, Korter, Gallipoli
Vertrokken.
21 *Johanna Catharina*, Svendsen, Amsterdam
Johannes Hermanus, Visker, Zwolle
Anna Hendrika, Ebling, de Maas
Baron Sloet tot Oldhuis, Knijpinga, d.º
Hillechina Wilkens, Karsies, Kopenhagen
Hermanus Gerardus, Beumé, Elseneur
Geertruida Speelman, Speelman, d.º
Gesina Jantina, Bekkering, d.º
Henriette, Wever, Stockholm

Archangel *Zeilklaar*
15 sept. *Josina Henriëtte*, Goosens, Livorno

Helsingfors *Aangek.*
. . aug. *Reintje*, Teensma, Maroïm

Fredrikshamn *Vertr.*
. . aug. *Wilhelmina*, Nagel, Bordeaux

Norrköping *Aangek.*
12/19 sept. *Willemina*, Puister, Hamburg

Hirtsholmen *Binn.*
20 sept. *Marie Mathilde*, Jensen, n. Holland

Kopenhagen *Gepass.*
23 sept. *Fenna Hendrika*, Duit, St. Petersburg n. Rotterdam
Flecke Joure, de Weerd, Newcastle n. Riga

Elseneur *Aangek.*
23 spt. *Willem v. d. Voort*, Carst, St. Petersb. n. Holland
Cornelia Jantina, Kwint, St. Petersburg
Zaanstroom, Visser, Stettin n. Amsterd.
24 *Roelfina*, de Groot, Riga n. Londen
Frithiof, Helgesen, Sundswall n. Amst.
Tjakina, van Sluis, Harling. n. Oostzee
Vertrokken.
22 *Juffer Zwanette*, Pekelder, (v. St. Pet.) Gainsbro' (na volbragte reparatie)

Rendsburg *Gepass.*
22 sept. *Jantjedina*, Poppelmeijer, Wolgaast n. Rotterdam
Twee Gezusters, Drewes, Husum n. Oostzee
23 *Vrouw Elisabeth*, Top, Stettin n. Zaandam
Alberdina, Lever, Bremen n. Aalborg
Anna Tedora, Kuipers, dito n. Holbeck
24 *Zwei Gebr.*, Ulrichs, Stolpmunde n. Dordt
Catharina, Poppen, Amst. n. Lubeck

—o—

Wells 25 sept. De Eng. stoomboot *la Plata*, van Goole n. Antwerpen, is ten Oosten dezer haven gestrand; heeft lekkage en andere schade bekomen.

Plymouth 25 sept. Volgens berigten van de Kaap de Goede Hoop, is de Geconfedereerde stoomboot *Alabama* den 5 aug. in Tafelbaai gearriveerd. De Amerik. bark *Seabird*, die te gelijker tijd binnenkwam, werd door haar genomen, zijnde de 56ste prijs.

— De Geconfedereerde stoomboot *Georgia* is den 16 aug. in Simonsbaai gearriveerd om kolen in te nemen; had genomen doch onder borgtogt ontslagen de *Prince of Wales*, van Valparaiso naar Antwerpen.

Batavia 14 augustus. De Belgische brik *Charles Henri*, kapit. Rickmers, v. Antwerpen n. Manilla, is den 22 julij op een rif bij Poeloe Lepar (Banka) gestrand en zal weg zijn, de bemanning is gered. (*Zie breeder onder de Nieuwstijdingen.*)

—o—

Gepraaid:

26 julij, op 1º NB. en 23º WL., *President van Rijckevorsel*, Vermey, van Rotterdam n. Batavia.

2 aug., op 14º NB. en 26º WL., *Nijverheid*, Schaap, v. Rott. n. Batavia.

3 sept., op 36º 19′ NB. en 42º 8′ WL., Ned. brik *Apollonia*, kap. Schuurman, van Accra naar Amsterdam.

13 sept., op 48º 16′ NB. en 11º WL., Bremer bark *Jubiläum*, v. Rotterdam n. New-York.

18 sept., bij Lezard, Ned. brik *Willem Jacobus*, k. de Vries, van Sunderland komende, sturende om de W.

20 sept. (lengte noch breedte opgegeven), Ned. brik *Alida*, kapit. Visser, van Amst. naar Samarang, met gereefde marszeilen.

—o—

Amsterdam *Vertr.*
26 sept. *Commewijne*, Klint, Suriname
Johanna, van der Baan, Livorno

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 27 sept.: 1ste getijde 3 ure 20 min.; 2de get. 3 ure 44 min.; — 28 sept.: 1ste get. 3 ure 59 min.; 2de get. 4 ure 23 min.

Arnhem. Waterhoogte 26 sept. 1.39 el (gew. 24 d.)

Keulen. Rijnhoogte 26 sept. 10 voet 7½ d. Rijnl. (gewassen 2 v.)

Dusseldorp. Aangekomen 25 september: W. Dahmen met 3088 en H. Dahmen met 3250 c., beiden van Rotterdam.

—o—

Vertr. Passagiers.
Van **Amsterdam:**

Naar Suriname, per *L.-A. Tjerk Hiddes*, kapit. Parma: de heeren R. C. v. Onselen, echtgen., vier kinderen en gouvernante; H. S. Samson en B. M. Sanson.

1.º OOSTZEE. — FINSCHE GOLF.
Stilstaand licht te Cronstadt.

Sedert de maand julij dezes jaars wordt een licht ontstoken op den nieuwen lichttoren op het Zuidelijk bastion der oorlogshaven van Cronstadt in de Finsche golf, en is het oude licht, dat vroeger op het Zuider bastion brandde, gebluscht.

Het licht is stilstaand, wit, 38 Engelsche voeten boven hoog water en zigtbaar, langs den horizon der groote en kleine reede of van N. N. W. ¾ W. door het Westen en Zuiden tot N. O. t. O. ⅓ O. van den lichttoren. De lichttoestel is dioptriek of lenticulair van de 6de grootte. De lichttoren is volgens opgave gelegen op 59º 58′ 14″ N. B., en 29º 48′ 30″ Lengte Oost van Greenwich. Nabij den lichttoren is eene bel, die met mistig weder viermaal in een uur met korte tusschenpoozen geluid wordt.

De opgegeven kompaspeilingen zijn miswijzend. Miswijzing te Cronstadt 4º 40′ West in 1863.

Cargalijsten.

Rotterdam.

BATAVIA en SOERABAIJA, Dageraad, J. R. Ulrich. — 3404 bl. Tin, N. H. M.; 257 kr. Gom Elastiek, Vink en Co.; 3487 b. Tabak en 290 z. Koffij, A. van Hoboken en Zonen; 220 kr. Suiker, van Heeckeren en Co.; 882 Buffelhuiden en 827 b. Bindrotting, Besier en Jonkheym; 161 b. Koffij, H. en D. Rahusen; 21, 36, 24 manden Gom Elastiek, 3 k. Gom en 254 kr. Suiker, Order.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 26 September.

OVERLEDEN: B. Pons, man van M. E. Wolters, 35 j. — S. Bouman, vrouw van A. Cohen de Veer, 50 j. — A. Huising, wed. R. Val, 70 j. — D. van Langeveld, man van J. Stillebroer, 21 j. — H. Quant, man van W. Wolvekam, 52 j. — L. P. Touw, jd., 26 j.

BEVALLEN: M. van der Laan, geb. de Haas, d. — E. de Neeff, geb. de Valois, z. — A. C. van Kuyk, geb. Israël, d. — G. Blom, geb. Kobben, d. — C. A. van der Hilst, geb. Spaan, z. — C. Schmidt, geb. Kraan, d. — W. C. L. G. Bosch, geb. Kappenberg, d. — J. H. C. van Duyl, geb. Viejou, z. — A. A. van der Graaf, geb. Evers, d. — A. van der Put, geb. Groen, z. — J. Bosman, geb. den Braven, z. — A. E. Verhagen, geb. Boers, z. — R. Wijnman, geb. Carvalho, d.

ONDERTROUWD: J. J. Engelen, jm., 33 j., met C. E. van den Houdt, jd., 28 j. — J. A. Hazelhorst, jm., 33 j., met E. J. Cupedo, jd., 22 j. — M. G. Neurdenburg, jm., 31 j., met W. B. van Leeuwen, jd., 25 j. — J. W. van Dijk, wedr., 66 j., met S. E. van Oostendorp, jd., 25 j. — L. W. Mulder, wedr., 48 j., met J. C. Hoogendijk, wed. F. Beekman, 40 j. — J. S. Eder, jm., 50 j., met C. E. van der Lek, jd., 40 j. — J. K. B. Dijkshoorn, wedr., 27 j., met W. C. A. Antonissen, jd., 24 j. — C. F. Prien, jm., 29 j., met R. Verbeek, jd., 22 j. — J. T. Zuyderhoudt, jm., 21 j., met G. M. Pama, jd., 21 j. — J. Cousynse, jm., 23 j, met H. Loeff, jd., 22 j. — W. Bouwmeester, wedr., 28 j., met M. Hazenbroek, jd., 28 j. — B. van de Laar, jm., 58 j., met J. J. van der Ven, wed. W. J. H. van Oosterzee, 41 j. — M. Bosch, jm., 23 j., met M. C. Fiegen, jd., 25 j. — G. van der Hoeven, jm., 22 j., met W. M. Penning, jd., 23 j. — M. Bohnen, jm., 26 j., met M. C. Buys, jd., 31 j. — N. A. van den Heuvel, jm., 31 j., met P. H. Ridder, jd., 28 j. — J. Fuld, jm., 27 j., met R. van der Staal, jd., 21 j. — J. van Gelder, jm., 26 j., met C. J. Zonne, jd., 28 j. — W. J. Koenders, jm., 27 j., met H. C. Strotbaum, jd., 23 j.

Ingezonden Stukken.

In eene Courant heb ik heden met genoegen het stuk van een reiziger gelezen, die zich beklaagt over het lang verblijf te Oberhausen. Sedert jaren heb ik telkens, als ik daar kwam, het besluit genomen dezelfde zaak ter sprake te brengen, maar dit altijd verzuimd, omdat ik dacht, dat men er toch geen notitie van zou nemen. Nu dit echter een ander gedaan heeft, wensch ik nog eene opmerking er bij te voegen, die ten minste voor ieder reiziger, die er op letten wil, dadelijk voordeel geeft.

Wie die reis maakt, laat zich hier altijd een biljet voor de geheele reis geven, per sneltrein, hetzij tot Hannover, Hamburg, Berlijn of waarheen men wil. Dat moet men niet doen; men moet hier slechts tot Oberhausen plaats nemen, dan kan men reeds om 6.33 (de sneltrein vertrekt eerst om 8.42) vertrekken met den personentrein (gewone trein) en komt om 9.15 in Hamm. Daar neemt men op nieuw een biljet voor den sneltrein, die eerst om 10.11 van Hamm vertrekt.

Hiermede zijn twee aanmerkelijke voordeelen verbonden, en als de spoorwegbeambten niet te onverschillig waren, dan moesten zij de reizigers daarop attent maken. Maar die ambtenaren weten het zelven niet, omdat zij slechts slaafsch hun werk doen. Ten eerste bezuinigt men 15½ sgr., dat is wel niet veel voor één mensch, maar als men bedenkt dat *ieder* reiziger, die uit Nederland komt, die kleinigheid te veel uitgeeft, dan wordt het eene groote som. Ten tweede maakt men dan dien toer, die niet geheel ontbloot is van schilderachtige gezigten, bij dag, maar met den sneltrein 's nachts.

25 *September* 1863. PETRI,
Debitant in Baedeker's Reishandboeken.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam.

BATAVIA, voor Passagiers en Goederen, het extra snelzeilend nieuw gekoperd Clipper-Fregatschip Noord-Brabant, kapit. J. C. W. Loos, voorzien van uitstekende Inrigtingen voor 1ste en 2de klasse Passagiers, ruime hutten voor Familiën, Badkamer enz. enz. Adres bij de Cargadoors P. A. van Es & Co. en Vlierboom & Suermondt.

BATAVIA en SOERABAIJA, het Nederl. Barkschip S. van Heel, kapit. D. H. Dietz. Adres ten kantoren van Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

BOSTON, het Nederl. snelzeilend Brikschip Leda, kapit. H. Fortman; vertrekt spoedig na arrivement. Adres bij Wambersie en Zn.

BREMEN, het Ned. Schip Leentje Dost, kapit. F. G. Rasker. Adres bij Seeuwen & Co.

DUBLIN, het Engelsche Schoonerschip Elisabeth Lewis, kapit. John Lewis A. I.; vertrekt 8 October. Adres bij Hudig en Blokhuyzen.

GENUA, het Nederl. Galjootschip Martha, kapit. J. J. Scherpbier. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

GIBRALTAR en MALTA, het Nederl. Schoenerschip de Hoop, kapit. J. Manneken. Adres bij Seeuwen & Co.

HAMBURG, het Nederl. Schip Twee Gebroeders, kapit. R. B. Slankenberg. Adres bij Seeuwen & Co.

LISSABON, het Nederl. Galjootschip Kleinkinderen, kapit. G. de Jong. Adres bij Seeuwen & Co.

MACASSAR, om spoedig te vertrekken, het Nederlandsch snelzeilend, nieuw gekoperd Brikschip Wilhelmina, kapit. H. D. Wiersma. Adres bij de Reeders 't Hoen, Hudig & Co. en de Cargadoors Hudig & Pieters.

NEW-YORK, het Mecklenburger Fregatschip Henny, kapit. H. Ohlerich; vertrekt 1 October. Adres bij Wambersie & Zoon.

NEW-YORK, het Bremer Barkschip Schiller, kapit. C. Bahr; vertrekt 10/15 October. Adres bij Wambersie & Zoon.

NEW-YORK, het Pruissisch Barkschip Johann Martin, kapit August Muller; vertrekt 25 October. Adres bij Wambersie & Zoon.

NEW-YORK, het Hannoversch Barkschip Blanche Marie, kapitein G. Haesloop. Vertrekt 5 November. Adres bij Wambersie & Zoon.

PADANG, om spoedig te vertrekken, het Nederl. Brikschip Karel August, kapit. P. Meermans. Adres bij de Reeders van Overzee & Co., bij de Cargadoors Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer, alhier, en de Coningh & Co., te Amsterdam.

PADANG, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het Nederl. gekoperd Barkschip Maria Magdalena, kapit. J. H. Willenbrink; vertrekt einde September. Adres ten kantoren van Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer.

PADANG, het Nederl. Barkschip Koning Willem III, kapit. J. J. Kilian. Adres bij de Bevrachters 't Hoen, Hudig & Co. en de Cargadoors Hudig & Pieters.

SINGAPORE en HONG KONG, het Nederl. Schoener-Brikschip de Hoop, kapitein P. van Duyn; vertrekt 1 October. Adres bij de Cargadoors P. A. van Es en Co. en Vlierboom en Suermondt.

SOERABAIJA (direct), het nieuw gebouwd Nederlandsch gekoperd eerste klasse Clipper-Barkschip Marie, kapit. H. G. Biesthorst. Adres ten kantoren van Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

TRIEST, het Nederl. gezinkt Schoenerschip Verwisseling, kapit. G. G. Boon. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

TRIEST, het Nederl. Schoenerschip Jan Smit, kapit. G. G. Boon Gz. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

TRIESTE, het Nederl. Schoenerschip Otto, kapit. H. O. Sap. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

Te Amsterdam:

SAMARANG (direct), voor Passagiers en Goederen, het extra snelzeilend, gekoperd Nederlandsch Fregatschip Friesland, kapitein T. Sipkes; hebbende uitmuntende Inrigting voor Passagiers. Adres bij de Coningh & Co., te Amsterdam, en P. A. van Es & Co. en Vlierboom & Suermondt, te Rotterdam. — Te Rotterdam ligt een Ligter gereed om de Goederen voor Scheepsrekening naar Amsterdam te vervoeren.

ADVERTENTIËN.

Voorspoedig bevallen van een ZOON *J. VAN VALKENBURG VAN DE KREKE* — DE BRUIJNE.
Melissant 24 September 1863.
Eenige kennisgeving.

Heden beviel van eene DOCHTER *A. A. VAN DER GRAAF* — EVERS.
Rotterdam 25 September 1863.
Eenige kennisgeving.

Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *C. W. HAHN*, geliefde Echtgenoot van
Rotterdam
26 September 1863. W. F. L. HAUS.

Heden overleed, op omtrent 37jarigen leeftijd, kort na hare bevalling van eene *Dochter*, mijne geliefde Echtgenoote HERMINA FRANCINA MARIA VAN HENGELAAR.
Rotterdam J. R. SMALT.
23 September 1863.

DEPARTEMENT ROTTERDAM
DER
MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

Buitengewone Vergadering,

op MAANDAG den 28 September 1863, des avonds ten 8 ure precies, in het Gebouw des Departements.

Tot Beraadslaging over de Herziening der Maatschappelijke Wet, enz.

In naam van het Bestuur,
G. VAN REYN,
Lid en Secretaris.

VADERLANDSCH FONDS
TER AANMOEDIGING VAN 'S LANDS ZEEDIENST,
opgerigt in 1781.

Gratificatien-Betaling op MAANDAG den 5 OCTOBER 1863, ten *elf* ure, te Amsterdam, en elders bij Commissarissen van voormeld Fonds.

Het Comité van het Holl. Tooneelgezelschap alhier

heeft de eer kennis te geven, dat de **OPENING** van het Saizoen en de **EERSTE VOORSTELLING** zal plaats hebben op DINGSDAG den 29 SEPTEMBER e. k. en dat het Personeel bestaat uit:

DIRECTIE:

J. **EDUARD DE VRIES**, Directeur van de Holl. Tooneel- en Hoogd. Opera-Voorstellingen.
J. W. **HAMMECHER**, Regisseur.
J. W. **LUERS**, Orchest-Directeur.

DAMES.	HEEREN.
Mevr. ENGELMAN.	J. H. ALBREGT.
„ VON DER FINCK.	MOOR.
„ ALBREGT-ENGELMAN.	BARBIERS als Gast.
„ GÖTZ-SCHEPS.	VROOMBROUCK.
„ VAN DIJK.	KORFF.
„ TORMIJN.	LE GRAS.
„ WALTROP.	FAASSEN.
„ A. VAN DIJK.	MORRIEN.
„ HELENA VAN DIJK.	VAN DIJK.
„ BARENDSE.	KLEINE.
„ WILHa. KLEY.	MORIN.
	MEETH.
	VAN WAARDT.

W. S. BURGER Wz., *Voorzitter.*
H. C. DE COCK, *Secretaris.*

KOFFIJHUIS „DE MARKT"
VAN
GEBROEDERS KEUZEKAMP.
DAGELIJKS
BESTE ZEEUWSCHE OESTERS.
***Rotterdam*, 26 September 1863.**

MUZIEKSCHOOL,
uitsluitend voor
ONDERWIJS op de PIANO-FORTE,
op de Hoogstraat.

Volgens bepaling van Art. 6 van het School-Reglement, brengt de Ondergeteekende het geëerd Publiek bij deze ter kennis, dat de gelegenheid tot het INSCHRIJVEN van LEERLINGEN voor den **Cursus** die met primo October 1863 zal aanvangen, **Geopend** zal zijn van HEDEN tot ultimo dezer.
Rotterdam
25 September 1863. F. T. VAN GELDER.

Aan de **INRIGTING voor Doofstommen-Onderwijs**, te Rotterdam, wordt gevraagd

een HULPONDERWIJZER,

die de Acte van toelating als zoodanig bij het Lager Onderwijs bezit, tegen een Salaris van **ƒ 400** 's jaars. Reflecterenden gelieven zich *persoonlijk* aan te melden bij den Hoofdonderwijzer der Inrigting D. HIRSCH.

Voor de *Academie van Beeldende Kunsten en Technische Wetenschappen*, te Rotterdam, wordt GEVRAAGD

een welgemaakt MAN,

tusschen 20 en 40 jaren, om te dienen voor **ontkleed model**; alsmede eene **welgemaakte VROUW**, voor **gekleed model.** Nadere onderrigting *vóór of op Donderdag den* 1*sten October* 1863, des avonds ten *acht* ure, aan het Locaal der Academie, aan den Schiedamschendijk.

Nog voorradig eene kleine 100 ps. Engelsch Leer & Manchester, oude kwaliteit, tot zeer billijke prijzen.
***Hoogstraat*, 7—62.**
A. SCHOLTEN.

Te Koop,

door **Sterfgeval**, eene zeer goede bij den weg loopende makke **HIT**, met TENTWAGEN, TILBURY en TUIG; Twee in zeer goeden staat zijnde, niet minder dan nieuwe, **VIGILANTEN**, met Imperial, voor Een en Twee Paarden; zoomede eene kleine **CALAIS-BAROUCHETTE** met Blaauw Laken, voor Vier Personen van binnen, zeer ligt, en meer andere zoo **Nieuwe** als **Gebruikte Rijtuigen**, als: BAROUCHETTEN voor 4 en 6 Personen, TENTWAGENTJES, TILBURY'S, JAGT- of SPEELWAGENTJES op Veeren, in de Olie en ook in de Verw, alles naar den **laatsten smaak** bewerkt, tegen de **minst mogelijke prijzen.** Voor deugdzaamheid wordt geguarandeerd.

Te bevragen, met *franco* Brieven, bij den Rijtuigmaker G. VAN KUYK, te *Zwijndrecht.*

BERIGT

aan Heeren FABRIKANTEN, AANNEMERS van OPENBARE WERKEN enz.

Galler & Verhulst, *Mekaniekmakers* te GENT (België), leveren tot **zeer voordeelige prijzen** STOOM-MACHINES en KETELS, HOUTZAAG-, GRAAN- en MEEKRAP-MOLENS, OLIESLAGERIJEN, IJZEREN BRUGGEN en al hetgeen hun Handel betreft.

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN
ROTTERDAM en BERGEN,
via HULL.

De Stoomboot **ANNA**, Kapit. J. B. ALTONA, zal van hier naar **BERGEN** (*via Hull*) vertrekken DONDERDAG 1 October, des morgens vroeg.

Adres bij de Agenten *D. BURGER & ZOON.*

BONNETERIE
CHEMISES SUR MESURE,
CHs. COUCKE,
515*, *Hoogstraat.

DE VRIEND VAN IEDEREEN.

De PILLEN van HOLLOWAY.

Wellustig leven. Verkwistende gewoonten.

Dat hij, die te veel aan zijne lusten toegeeft, op zijne hoede zij voor de toekomstige pijnen, die hij zich bereidt. Misselijkheid, hoesten des morgens, hoofdpijn en galachtigheid, dit alles moet hem waarschuwen dat zijn geheele gestel in eenen slechten staat verkeert en dat er spoedig hulp noodig is. Voor dit geval bestaat er geen middel dat in zijne goede uitwerking kan vergeleken worden met de Pillen van HOLLOWAY, dezelve werken direct op de maag, de lever en de darmen; zij regelen de functien van ieder dezer organen en verzekeren de geestkracht en de gezondheid. Zij komen wonderlijk goed overeen met al de gestellen. HOLLOWAY'S geneesmiddelen kunnen genomen worden met het vast vertrouwen, dat zij eene goede uitkomst zullen opleveren voor oud en jong, zwakken en sterken, en onder iedere luchtstreek.

De Pillen van Holloway zijn het beste Geneesmiddel der Wereld voor de volgende Ziekten.

Dagelijksche, anderdaagsche en derdendaagsche Koortsen.	Geelzucht.
	Leverziekten.
Aamborstigheid.	Lendenpijn.
Galziekten.	Aambeijen.
Blaasjes op de Huid.	Rhumatiek.
Pijn in de Ingewanden.	Moeijelijk Wateren.
Koliek.	Huidziekten.
Verstopping in de Darmen.	Klierziekten of Koningszeer.
Tering.	Keelpijn.
Verzwakking.	Steen en Graveel.
Waterzucht.	Secundaire Verschijnselen.
Roode-Loop.	Gezwellen.
Roos.	Zweren.
Vrouwen-Ziekten.	Etterbuilen.
Aanvallen van Beroerten.	Wormen van alle soorten.
Jicht.	Venerische Ziekten.
Hoofdpijn.	Tic-douloureux.
Slechte Spijsvertering.	Zwakheden uit welke oorzaak ook, enz., enz.
Ontsteking.	

Zijn op *franco* aanvrage a contant te bekomen bij den Heer P. J. H. GILTAY, Depôthouder te *Dordrecht*, bij den Heer M. CLOOS, in de Vriessche Apotheek, Hang, bij de Zeevischmarkt, n.º 441, te *Rotterdam*, en bij den Heer J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te *'s Hertogenbosch;* alsmede in **Holloway's Etablissement** te *Londen*, 244, Strand, en te *New-York*, 80, Maiden-Lane.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen ƒ 0.80, ƒ 1.85, ƒ 3, ƒ 6.75, ƒ 13.50, ƒ 20.50.

*** Door de grootste hoeveelheid te nemen bevoordeelt men zich aanmerkelijk.

Ligt in Lading
NAAR
BATAVIA
voor
Passagiers en Goederen,
het extra snelzeilend, nieuw gekoperd
CLIPPER-FREGATSCHIP
NOORD-BRABANT,
Kapit. **J. C. W. Loos,**

voorzien van uitstekende Inrigtingen voor 1ste en 2de Klasse Passagiers, ruime Hutten voor Familien, Badkamer enz. enz.

Adres bij de Cargadoors P. A. VAN ES & Co. en VLIERBOOM & SUERMONDT.

ROTTERDAM—St. PETERSBURG
(via KOPENHAGEN).

Het Stoomschip **HOLLANDER**, Kapit. *van Putten*,
vertrekt den **4 October.**
Het Stoomschip **GIRONDE**, Kapit. *van Emmerik*,
vertrekt **medio October.**
Adres bij SMITH & Cie., te Rotterdam.

STOOMBOOTDIENSTEN.

TELEGRAAF.
SEPTEMBER 1863.

Van ROTTERDAM naar ANTWERPEN.			
	* 28 Maandag	's morgens	9.—
	* 29 Dingsdag	„	9.30
	* 30 Woensdag	„	10.30
Oct.	2 Vrijdag	„	11.—
	3 Zaturdag	's middags	12.—

Van ANTWERPEN naar ROTTERDAM.			
	28 Maandag	's namiddags	12.30
	29 Dingsdag	„	1.—
	30 Woensdag	„	1.30
Oct.	2 Vrijdag	's morgens	3.—
	3 Zaturdag	„	4.—

☞ Op de met een * gemerkte dagen wordt op de geregelde aankomst der corresponderende Treinen van den Hollandschen en Rhijn-Spoorweg gewacht. Bij de aankomst van deze Treinen is er een Geëmploijeerde van de Dienst aan het Station tegenwoordig.

PASSAGIERS-VRACHTEN van ROTTERDAM op ANTWERPEN:
Groote Kajuit ƒ 2.50, Heen en Terug ƒ 4.— Voor-Kajuit ƒ 1.50, Heen en Terug ƒ 2.50.
Passagiers-Bagage vrij. — Kinderen beneden de 10 jaren Halve Vracht.
LIGPLAATS: ***BOLWERK.***

ZUID-BEVELAND.
SEPTEMBER 1863.

Van ROTTERDAM naar GOES.			
	28 Maandag	's morgens	5.30
	30 Woensdag	„	6.30
Oct.	2 Vrijdag	„	7.30

Van GOES naar ROTTERDAM.			
	29 Dingsdag	's morgens	11.30
Oct.	1 Donderdag	's middags	12.—
	4 Zondag	's morgens	5.—

Verminderde Passagiers-Vrachten van *Rotterdam* op *Goes* en terug.
1ste Kajuit ƒ 2.50. Heen en terug ƒ 4. 2de Kajuit ƒ 1.50. Heen en terug ƒ 2.50.
Passagiers-Bagage vrij. Kinderen beneden de 10 jaren betalen halve Vracht en zijn beneden de 2 jaren (onder geleide) geheel vrij.
LIGPLAATS: ***OUDE HOOFD.***
[illegible] & Co., *Cargadoors-*[illegible] Boompjes te Rotterdam.

BIJVOEGSEL,
behoorende tot de
ROTTERDAMSCHE COURANT
VAN
ZONDAG en MAANDAG
den 27 en 28 September 1863, N.° 231.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 26 September.
(Vervolg.)

Heden is door de Nederl. Handel-Maatschappij scheepsgelegenheid opgevraagd voor het transport van 1500 Eng. tonnen steenkolen naar Soerabaija en 1500 dito dito naar Onrust of Kuyper, in Indië door hare Factorij te Batavia te bepalen. Aanbiedingen met opgaaf van gevraagde vracht (niet boven de *f* 35) in ééns, per last en van den tijd, waarop het schip tot vertrek naar Engeland gereed zal liggen, worden ingewacht tot 30 dezer. Vóór of op 5 october zal worden kennis gegeven of van de aanbiedingen gebruik wordt gemaakt. De steenkolen moeten worden ingenomen te Newcastle upon Tyne.

Aan Le Précurseur wordt uit 's Hage o. a. geschreven:

„Een mijner Amsterdamsche vrienden meldt mij dat men ontdekt had dat er bij de nieuwe onlangs ingewijde Katholieke kerk een veertigtal onderaardsche cellen waren gebouwd. Men deed onderzoek naar het doel, en vernam dat het 40 provisiekelders waren, ten dienste van de priesters. Ik heb op deze explicatie niets tegen, alleen wenschte ik te weten waaruit die provisien zullen bestaan.

„De Europeesche (!) bank stelt zich voor om op den Dam een hôtel te laten bouwen, in het genre van het Grand Hôtel van Parijs. De benedenste verdieping zou door kooplieden en het expeditie-bureau van Gend & Loos worden betrokken. Het Crediet Mobilier der hoofdstad zal eene maatschappij organiseren, bestemd om personen door middel van kleine rijtuigen, tegen betaling van 25 cent, in alle rigtingen der stad te vervoeren. Een belangrijk aantal rijtuigen wordt reeds gereed gemaakt.

„Het is zeer waarschijnlijk dat de opening van het Nijverheids-paleis zal plaats hebben, wanneer de Internationale Maatschappij tot bevordering der sociale wetenschappen hare volgende vergadering te Amsterdam zal houden.

Nieuwe Diep 25 *september.* — Nadat men reeds eenigen tijd aan het nieuwe drooge dok bezig is met te onderzoeken op welke wijze dit kolossale werk zou kunnen worden hersteld en voor de marine behouden, is gisteren eene nieuwe ramp ontstaan. Aan een der beide hoofden, buiten de schipdeur, die geheel ontgraven zijn, heeft eene verzakking plaats gehad, waardoor van boven tot beneden eene diepe scheur zigtbaar is, die aan de bovenzijde eene wijdte heeft van ongeveer een halve palm. De werkzaamheden zijn daarna voorloopig gestaakt. (N. C. v. d. H.)

Zalt-Bommel 25 *september.* — Op de heden te Brakel gehouden paardenmarkt waren ruim 900 paarden aangevoerd. De markt was, in vergelijking met vroegere jaren, niet zeer druk bezocht, en er waren weinig buitenlandsche kooplieden aanwezig. De verkoop bepaalde zich voor het grootste gedeelte tot allerbeste 4 a 5jarige heerenpaarden, waarvoor men van *f* 500 tot *f* 600 besteedde; 1½jarige golden van *f* 150 tot *f* 200, terwijl enkele beste veulens voor *f* 115 werden verkocht. In andere soorten ging zeer weinig om en in werkpaarden was bijna geen handel.

Zwolle 25 *september.* — Hoewel het blijven bestaan van Schokland voor het grootste deel der binnenschippers die de Zuiderzee bevaren een groot geluk moet worden genoemd, zoo heeft de ontvolking van dat eiland en het aldaar doen wegruimen van bijna alle woningen veroorzaakt dat zij, vooral in het najaar, hierdoor een groot ongerief en moeijelijkheden ondervinden, hetgeen bij aanhoudend onstuimig en stormweder, vooral ook bij invallenden winter, dikwijls met gevaren vergezeld gaat. Daar het, in het belang van scheepvaart en handel, niet alleen zeer wenschelijk maar zelfs noodzakelijk is hierin te voorzien, zoo hebben voor eenige dagen 247 schippers, wonende in Overijssel, Drenthe, Gelderland, Friesland en zelfs eenigen in Noord- en Zuid-Holland, aan Z. M. den Koning een eerbiedig adres ingediend, waarin zij, na opgaaf der gronden hiervoor, verzocht hebben dat het Z. M. moge behagen, dat gedurende de vier wintermaanden, jaarlijks op Schokland eenige manschappen worden gestationneerd, voorzien van ijsschuiten en daartoe benoodigde gereedschappen, ten einde daarmede bij invriezen schepen, ladingen en menschenlevens te kunnen redden; voorts maatregelen te bevorderen, dat gedurende dien tijd aldaar gelegenheid besta om hoogbenoodigde levensmiddelen te kunnen bekomen; op de westzijde van Schokland zes voldoende kapen te doen plaatsen, en aan de oostzijde vier, allen op evenredigen afstand van elkander, en den dijk achter het eiland zooveel noodig te onderhouden, daar het land bij iederen storm wat verliest. (Amst. Ct.)

Marine en Leger.

Zr. Mr. schroefstoomschip Zoutman is gisteren binnen 's Rijks werf gehaald en wordt heden gereed gemaakt om maandag in het oude drooge dok te worden opgenomen, ten einde eenige herstellingen te ondergaan. De nieuwe bestemming van dezen bodem is nog niet met zekerheid bekend.

— De luit. ter zee 2de kl. M. F. Reering en de adelborsten 1ste kl. P. C. Pabst, J. C. de Borst Verdoorn, H. van Broekhuyzen en H. J. Borgerhoff van den Bergh, dienende op Zr. Ms. schroefstoomschip Zoutman, worden met 30 dezer op non-activiteit gebragt, terwijl met 1 october daaraanvolgende op dat schip worden geplaatst de adelborsten 1ste kl. C. Maas, J. C. Clarkson, W. E. Hazenberg, J. P. Wesselink, W. A. Kok en J. Schouw Santvoort.

Regtszaken.

Het Prov. Geregtshof in Zuid-Holland heeft heden bevestigd een vonnis der Regtbank te Rotterdam, waarbij een groentenverkooper uit Schiedam is schuldig verklaard aan gewelddadigheid, gepleegd jegens een ambtenaar in de uitoefening zijner functie (in casu een commies bij de plaatselijke belastingen, tijdens hij door den ontvanger belast was met het bezorgen van een waarschuwingsbiljet voor verschuldigde belasting van een hond), en deswege veroordeeld tot veertien dagen gevangenisstraf. Het Hof heeft bij dit arrest beslist, dat een waarschuwingsbiljet geen vervolgingstuk is.

Kerk- en Schoolnieuws.

Beroepen tot predikant bij de Hervormde gemeente: te Steenderen en Bronkhorst (cl. Zutphen) ds. F. L. Rutgers, thans te Soesterberg; — te Cothen (cl. Wijk bij Duurstede) de heer W. J. Immink, kandidaat bij het prov. kerkbestuur van Utrecht.

Aangenomen het beroep naar Bedijkte Schermer (cl. Alkmaar) door ds. J. P. van der Horst, pred. te Aartswoud.

Bedankt voor het beroep naar Engwierum (Friesland) door ds. J. B. Nijhoff, pred. te Dedemsvaart, die het emeritaat heeft aangevraagd; — voor Ermelo (Gelderland) door ds. J. Koster, pred te Nijkerk op de Veluwe.

Door het provinciaal kerkbestuur van Groningen is het eervol emeritaat verleend aan ds. Th. Römelingh, pred. te Lutjegast, in te gaan den 15 october aanst.

Bij de Evangelisch-Luthersche gemeente in de Rijp is tot predikant beroepen de kandidaat E. G. Lagers.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Zaturdag 26 September.

In de beiden namiddag ten 2¾ ure gehouden zitting is ingekomen eene missive van den heer van Heiden Reinestein, kennis gevende dat hij door zijne herbenoeming tot kantonregter te Assen, ophoudt lid der Kamer te zijn. Hiervan zal kennis gegeven worden aan den Minister van Binnenl. Zaken.

Van den Minister van Kolonien is ingekomen eene nota van toelichting tot de suikerregeling en zulks ingevolge vroeger gedane toezegging. — Drukken en ronddeelen en in handen eener commissie, bestaande uit de heeren Mijer, van Bosse, Dullert, Gevers Deynoot en van Nispen.

Het door de commissie ad hoc opgestelde concept-adres van antwoord op de Troonrede is gereed en wordt ter tafel gebragt. — Zal alleen voor de leden worden gedrukt.

De Voorzitter geeft thans het woord aan den Minister van Finantien.

AANBIEDING der BEGROOTINGS-WETTEN voor 1864.

De Min. van Finantien, de heer **Betz**, vangt aan met te herinneren, dat hij ten vorigen jare bij de aanbieding der begrooting gewezen heeft op den zeer gunstigen toestand van 's Rijks geldmiddelen, want niettegenstaande er voor spoorwegen en emancipatie der slaven in West Indië 12 millioenen werden vereischt, waren de middelen voldoende om ook in alle overige behoeften bovendien te voorzien en was er een niet onbelangrijk overschot. Hij is thans in staat eveneens gunstige medeelingen te kunnen doen. Immers kunnen niet alleen de gewone Staatsuitgaven geschieden, maar ook de buitengewone, waaronder voor spoorwegen, anderhalf maal het bedrag der tegenwoordige som, terwijl ook voortgegaan kan worden met het amortiseren van schuld.

De Minister verdeelt zijne rede in vier rubrieken, waaruit wij de volgende slotsom en cijfers ontleenen.

I. *Overzigt van den toestand der geldmiddelen op dit oogenblik.* — De overschotten van vorige diensten zijn grootendeels reeds tot aflossing van schuld besteed, en voornamelijk tot aflossing van 4 % O. I. schuld, krachtens de wet van 6 junij 1863. Op de dienst van 1860 zijn al de beschikbare middelen ruim 5 1/2 millioen tot dat doel aangewend. Op de dienst van 1861 is nu een werkelijk overschot van *f* 3,178.034. — De dienst van 1862 leverde geen overschot, want gelijk men weet sloot zij met een tekort van ruim 6 millioen, gedekt uit de oude overschotten van 1860. De stand der begrooting van 1863 is deze: de opbrengst der middelen zonder het batig slot was geraamd op *f* 74,915.708; het batig slot bedroeg werkelijk *f* 28,279.995: de aflossing der 4 % O. I. schuld, waarvoor de middelen aan de dienst van 1863 zijn toegevoegd, bedroeg *f* 12,179.400, te zamen *f* 115,375.203. De uitgaven beliepen gezamenlijk *f* 113,133.841, zoodat het werkelijk overschot zal zijn *f* 2,241.361, hetgeen evenwel nog klimmen zal omdat de middelen nu reeds meer hebben opgebragt dan de raming en omdat de uitgaven blijven beneden de raming. De Minister toont den gunstigen vooruitgang der middelen in bijzonderheden aan. Alles te zamen genomen zullen zij minstens 1½ millioen meer dan de raming opbrengen; de uitgaven zullen 6 à 8 ton beneden de raming blijven, hetgeen een saldo oplevert van 2¼ millioen, dat gevoegd bij de 2¼ millioen hierboven als overschot vermeld, daarstelt een vermoedelijk saldo van 4½ millioen. En ook al laat men de laatst genoemde 2¼ millioen om zeker te gaan rusten, dan nog bestaat er een overschot op de dienst van 1861 van *f* 3,178.034, en op de dienst van 1863 zeer zeker van *f* 2,241.361, te zamen *f* 5,419.395. — Wat nu betreft het batig slot van 1863, welke gebragt wordt op de dienst van 1864, zoo deelt de Min. deswege mede, dat het batig slot voor 1862 aanvankelijk was geraamd op 28 millioen, na aftrek evenwel der O. I. rentepost ad *f* 9,800,000 en 1½ millioen uitgaven vroeger regtstreeks uit de koloniale geldmiddelen geleden, zoodat het werkelijk koloniaal batig slot van 1862 bedroeg *f* 39,520,000. — De koloniale bijdragen van 1863 toe te voegen aan de dienst van 1864 kunnen geraamd worden op *f* 19,463,000, mede na aftrek der rentepost van 9 mill. 8 ton en voor koloniale uitgaven, zoodat het batig slot geraamd wordt reeël op *f* 31,963,000. De reden van dit minder bedrag ligt in den min gunstigen koffijoogst van 1862 die 100,000 minder picols heeft opgeleverd. Daarentegen belooft de oogst van 1863 ruimer opbrengst. Zij wordt geschat op 918,000 picols of 270,000 meer dan in 1862.

Dit een en ander te zamen genomen dan is de slotsom, dat er bestaat een overschot van *f* 5,419,396 en dat uit de koloniale geldmiddelen beschikbaar is *f* 19,463,000, te zamen *f* 24,882,396.

II. *De Staatsbegrooting voor* 1864. — De gezamenlijke uitgaven worden geraamd op *f* 98,142,767, waaronder evenwel van buitengewonen aard, als daar zijn: 15½ mill. voor de spoorwegen, ten einde in 1864 den aanleg met kracht voort te zetten; voorts 1 mill. voor den waterweg van Rotterdam naar zee; 5 mill. ruim voor buitengewone amortisatie; 3 ton voor aanvoer van vrije arbeiders in Suriname; *f* 2,825,000, die vroeger regtstreeks uit Indische geldmiddelen werden gekweten. Het totaal der buitengewone uitgaven bedraagt alzoo *f* 24,634,253, die, afgetrokken van het bovenstaand eindcijfer, het bedrag der gewone uitgaven reduceren tot *f* 73,508,514.

In vergelijking met het cijfer der uitgaven over 1863, mede na aftrek van al het buitengewone en om tot eene zuivere vergelijking te kunnen komen, dan zijn die voor 1864 slechts een gering bedrag hooger, doch waarbij in aanmerking komt, dat er hooge uitgaven worden gevorderd in 1864 voor de Groningsche kanalen, de uitvoering der wet op het Middelb. Onderwijs, de bijdrage tot de droogmaking der plassen nabij Rotterdam, zijnde circa 3 ton, die later evenwel terug komen, de uitgaven voor de werken krachtens het nieuwe Maastractaat met België en eindelijk de nieuwe regeling der tractementen voor de visiteurs der in- en uitgaande regten. Aan den anderen kant bedraagt de rente-vermindering ruim *f* 660,000 ten gevolge der voortzetting van de amortisatie. Wat nu de middelen betreft, om in 1864 al deze uitgaven te dekken, deze worden geraamd op *f* 98,732.949, als: gewone middelen en inkomsten: *f* 62,858,695, hetgeen 419 duizend gulden meer is dan het loopende jaar, zonder de opbrengst van den Scheldetol. Voorts de gewone rentepost ad *f* 9,800,000; bijdragen uit de koloniale geldmiddelen die vroeger regtstreeks daaruit werden gekweten, *f* 2,825,000; batig slot *f* 19.463.000; tweede termijn van den Scheldetol *f* 3.809,000 te zamen *f* 98,732,949. De uitgaven beloopen *f* 98,142,767, zoodat de dienst een overschot oplevert bij raming van *f* 500,181. Tevens moet nog gerekend worden op een nieuwen post, namelijk het aandeel van het Rijk in de opbrengst van de exploitatie der spoorwegen, die toenemende zal zijn, naar mate in de toekomst die exploitatie zich over uitgebreide gedeelten uitstrekt. De beschikbare overschotten ad 5½ mill. zouden gedeeltelijk wel tot amortisatie kunnen worden aangewend, doch daar er reeds op de begrooting eene som van ruim 6 mill. tot amortisatie is uitgetrokken, zal de Min. tegen dat die som besteed is, een nader voorstel aan de Vertegenwoordiging doen. Hij besluit dit gedeelte zijner rede met uit al het medegedeelde het gevolg te trekken, dat onze finantiële toestand in alle opzigten gunstig en bevredigend is.

III. *Inzigten en voornemens omtrent het belastingstelsel.* — De Minister herinnert dat hij ten vorigen jare zijne denkbeelden over de herziening van het belastingstelsel heeft doen kennen. Daaruit bleek dat hij veel hechtte aan de afschaffing van den accijns op de brandstoffen. Hij heeft dan ook tot dat einde een wetsontwerp aan de Kamer ingediend, te gelijk met eenige andere, mede tot herziening van het belastingstelsel strekkende. Het onderzoek in de afdeelingen daarover kon niet plaats hebben. Nu heeft hij zich de vraag gedaan of hij weder dat gansche zamenstel zou aanbieden en als een geheel beschouwen. Die vraag heeft hij ontkennend beantwoord. Immers, als gezegd voorstel tot afschaffing van den accijns op de brandstoffen nu niet behandeld werd, dan zou het meest doelmatig tijdstip tot afschaffing, namelijk in het voorjaar, weder voorbijgaan. Uit dien hoofde zal hij het voorstel tot afschaffing van den accijns op de brandstoffen afzonderlijk aanbieden tegen het equivalent van verhooging van den accijns op het gedistilleerd. Beide ontwerpen zullen op zich zelven staan; door hunne vaststelling zal niets worden gepraejudicieerd; en zoo beide ontwerpen ten spoedigste konden worden afgedaan, zou er eene groote weldaad aan de bevolking worden bewezen, al kwam er niets anders tot stand. Ook de regeling van de grondbelasting in Limburg zal spoedig op nieuw worden voorgedragen. De herziening van de wet op het personeel zal mede spoedig worden ingediend, ten einde de gemeenten de accijnsen, althans die op de brandstoffen, kunnen afschaffen. Dat wetsontwerp zal, naar aanleiding van eenige gemaakte bedenkingen, gewijzigd worden ingediend. Nog zijn gereed om onmiddellijk te worden voorgedragen de ontwerpen van nieuwe zegel- en registratiewetten, ingerigt naar de plannen ten vorigen jare door hem ontwikkeld. Het geldelijk verlies dat de schatkist bij eene aanneming van deze laatste ontwerpen zou lijden, zal worden vergoed door eene verhooging van den accijns op de suiker, en door eene verandering van de accijnsen op de bieren en azijnen, waartoe de voordragten bij den Raad van State aanhangig zijn. Nog andere wetsontwerpen zullen zich niet laten wachten. Ook is hij voornemens nieuwe comptabiliteitswetten aan te bieden. Neemt men nu in aanmerking de gewigtige wetsontwerpen, die ook van andere departementen te verwachten zijn, dan vleit hij zich dat de tegenwoordige Zitting niet onvruchtbaar zijn zal, ook op het gebied van de herziening onzer belastingwetten.

Ten slotte maakt de Minister een tweetal finantiële beschouwingen. In de eerste plaats gaat hij na de resultaten van de plaats gehad hebbende amortisatie in de jaren 1850 tot 1863. Daaruit blijkt, dat het rentebedrag eene vermindering heeft ondergaan van *f* 7,044,895, hetgeen een verblijdend verschijnsel is, en een bewijs oplevert van den finantiëlen voorspoed waarin wij verkeeren. Dat resultaat is te meer verblijdend, wanneer men let op de buitengewone uitgaven, die voor spoorwegen en emancipatie zijn en moeten worden gedaan, waartoe tot dusverre geene enkel buitengewone opoffering is gevorderd. Het rentebedrag voor 1864 is *f* 608,000 lager dan in 1863, en wanneer men daarbij voegt de aflossing der 4 % Oost-Indische schuldbrieven, dan klimt de rentevermindering tot *f* 715,000. De Minister treedt voorts in eene vergelijking van de begrootingen der laatste jaren. In 1855 bedroeg de begrooting *f* 73,740,661 en in 1864 *f* 73,508,514; derhalve nog lager dan in 1855. Het hoofdstuk Nationale Schuld beliep in 1855 *f* 35,794,000 en is in 1864 gedaald tot *f* 24,967,000. Onze begrooting zou er geheel anders uitzien als er niet werd geamortiseerd. Bovendien moet men in aanmerking nemen, dat de accijns op het gemaal is afgeschaft. In de tweede plaats gaat de Min. na welke de uitzigten zijn van het geraken tot het door hem gewenschte doel, tot daarstelling van het evenwigt tusschen gewone uitgaven en inkomsten. Vroeger heeft hij reeds gezegd, dat men elk jaar daartoe eene schrede nader doen moet. In 1862 was de afstand tusschen gewone uitgaven en ontvangsten nog 12 millioen. In 1863 nog ruim 11 millioen, en voor 1864 ruim 10½ millioen. Er bestaat alzoo in dit opzigt een vooruitgang van 4 ton, niettegenstaande de vele noodzakelijke uitgaven op de begrooting voor 1864 voorkomen, en de middelen door den afkoop van den Scheldetol zijn verminderd. Ook voor het vervolg zijn de vooruitzigten tot vermindering van den afstand gunstiger. Zijn toch de spoorwegen voltooid, dan zal het evenwigt nog spoediger kunnen worden verkregen, omdat dan de voorhanden gelden tot amortisatie kunnen worden aangewend. Reeds zijn de 46¼ millioen voor de spoorwegen aangewezen. Voorts zal de exploitatie der spoorwegen inkomsten voor den Staat opleveren, die jaarlijks zullen toenemen; terwijl het toenemend verkeer en de meerdere welvaart grooten invloed op de inkomsten van den Staat zullen uitoefenen. Wijders kan met amortiseren van schuld jaarlijks worden voortgegaan. Door toenemende bevolking en meerdere welvaart stijgen ook de gewone inkomsten en ontvangsten. Als men de uitgaven dus niet te zeer verhoogt, dan vleit hij zich dat het gewenschte evenwigt binnen een niet te lang tijdsverloop zal worden bereikt. Gaat hij toch na welke de gewone ontvangsten en de koloniale baten in de laatste jaren waren, dan trekt hij daaruit het gevolg dat wij ten opzigte van het evenwigt ruim 4 millioen zijn vooruit gegaan, niettegenstaande de afschaffing van het gemaal zonder equivalent, en niettegenstaande nu reeds 31 millioen voor den aanleg der spoorwegen zijn besteed, die anders geamortiseerd waren. Hij leidt daaruit af dat het herstel van het evenwigt van gewone uitgaven en middelen niet tot de vrome wenschen behoort.

Ten slotte zegt de Min. dat hij den waren toestand van zaken, zonder overdrijving, heeft blootgelegd. Er bestaat op dit oogenblik alle reden voor groote dankbaarheid, en hij gelooft dat men de toekomst zonder al te groote bezorgdheid kan te gemoet gaan.

De **Voorzitter** dankt den Minister voor de gedane mededeelingen, en stelt voor de stukken der begrooting te doen drukken en naar de afdeelingen te verzenden.

Dien overeenkomstig wordt besloten.

Op voorstel van den **Voorzitter** wordt wijders besloten om verschillende verslagen en andere Regeringsbescheiden, die in het vorig Zittingjaar onafgedaan gebleven zijn, weder in handen van commissien te stellen.

De **Voorzitter** geeft kennis dat de heeren van Nispen c. s. hebben ingetrokken hunne voorstellen sedert verscheidene jaren aanhangig, tot afschaffing van den accijns op het geslagt, en de tevens ingediende amortisatie van schuld, ten einde in het verlies dat de schatkist door de afschaffing lijden zou, te voorzien.

Hierna is de Vergadering gescheiden.

Beursberigten.

Rotterdam 26 September.

	l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl. . . Werk. Schuld 2½ pCt.	63 7/8	64	64
„ dito dito 4 „	100	100⅛	
„ Handel-Maats. „	142	resc.	
Portugal. . Oblig. 1856/62. 3 „	48		
Rusland . . Obl. St. 1855. 5 „	90½		
„ Spw.-Aand. . . „	198	198¼	198¼
Oostenr. . . Obl. in Metall. 5 „	64 1/16	64¼	64 1/16
„ d.° Nationale. 5 „	69¼	69 5/16	69¼
Venez. . . . Obl. . . . . 6 „	58⅜		
„ Obl. . . . . 1 „	12 15/16	13	12 15/16
Grenada . . Hectares . . . . . Cts.	98½		
Mexico . . . Obl. . . . . 3 „	44 15/16	45 3/16	44 15/16
„ Cert. Coup. . . . . *f*	13		
Equador . . Landwarr.	9½		
Griekenl. . Obligatien . . . 5 „	35 15/16		
Illinois. . . . . Obl. . . . . 7 „	82¼		
„ Shares . . . . . . „	83		
Turkije . . . Binnenl. . . . . 6 „	50 11/16	50¾	50¾
Vereen. St. Obl. . . . . 6 „	79¼		
„ losb. 1882. . 6 „	75 15/16	76	75 15/16
„ Geconfed. . . . 8 „	38	38½	38½
Galveston, Spw.-Stellen. . 8 „	30½		
Ohio . . . . . Atlantic . . . . . 7 „	67¾		

De beurs verkeerde heden bijna algemeen in flaauwe stemming; de handel toonde in Russische Spoorw.-Aand., Oostenr. en Turksche fondsen eenige levendigheid.

Het Committé der Effecten-Handelaren,
A. J. DE JONGH, Secretaris.

Laatste prijzen ten drie ure: Portugal, Oblig. 1856/1862, 3 pc., 48. Rusland, Oblig. bij Stgl. 1855, 5 pc., 90 9/16; dito Leen. 1862, 5 pc., 90½. Oostenr., Metalliek Oude, 5 pc., 64⅛, 3/16, ¼; dito Priorit.-Loten *f* 145½. Venez., Oblig., 1 pc., 13. Mexico, Oblig., 3 pc., 44¾, 45, 44⅞. Turkije, Oblig., 6 pc., 50¾, 13/16, ¾. Illinois, Shares, 82¾. Vereen. Staten, Geconf., 8 pc., 38½. Pensylvanië, Spoorw., 80.

Amsterdam 26 September.

	l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl., . . Werk. Schuld 2½ pCt.	63 15/16		
„ dito dito 3 „	76½		
„ dito dito 4 „	100¼		
„ O.-I. Leening 4 „			
„ Amort. Synd. 3½ „	94		
„ Hand. Maats. 4½ „	141¾	141⅞	141⅞
„ Holl. Spw. . . . „	113		
„ Rijn Spw. . . . 4½ „			
België, . . Cert. *Rothsch.* 2½ „			
Spanje . . . Buitenlands. . 2½ „	48 7/16		
„ dito 3 „	54 11/16		
„ Binnenlands. 3 „	51⅝	51 11/16	
„ Amort. Schuld			
„ Bew. v. Coup.	14¼		
Portugal, Obligatien . . . 3 pCt.	48 7/16		
„ dito 1856/62. 3 „	47¾		
„ dito 1863. . . . 3 „			
Rusland, Ob. *Hope en C.* 5 „	102⅜	102½	
„ dito 1828/29. . 5 „			
„ Cert. 1831/33 5 „			
„ d.° 1840. . . . . 4 „			
„ 2/3/4e Leen. . 4 „	77		
„ Cert. 5e Serie. 5 „			
„ d.° 1855, 6e S. 5 „	90¼	90⅜	90¼
„ d.° te Lond. 3 „	57⅜		
„ N. Leen. 1862 5 „	90		
„ Inschr. v. Ass. 6 „			
„ Cert. v. dito. . 6 „			
„ Spw.-Actien . 5 „	198	198¼	
Polen, . . . Aand. 1835. . „	159		
„ Oblig. . . . . . . 4 „			
Sardinien, Oblig. 1859. . 5 „			
„ Aand. 1854. . 3½ „			
Oostenr., Ob. *Goll en C.* 5 „	64¾		
„ d.° dito 4 „			
„ d.° Met. Oude 5 „	64	64¼	64⅛
„ d.° Metalliek. 2½ „	32½	32 11/16	32 9/16
„ d.° N. te Ams. 5 „	85	85⅛	85
„ d.° Nat. Met. . 5 „	69 1/16	69 5/16	69 3/16
„ W. Ad. £ 250 4 „	256		
Brazilië, 1824 £ 100. . 5 „	99⅞		
Equador, Oblig. 1855. . 1 „			
Venez. . . . Obligatien . . . 2 „	25 5/16	25½	25 5/16
„ Uitgestelde . . 1 „	13 1/16		
Grenada, Obligatien . . . 2 „			
„ Gest. Uitgest. „	10¼	10 5/16	10¼
Mexico, . . Obligatien . . . 3 „	45	45 1/16	45
Illinois . . . . 7 „	81 15/16	82	

Holl. Spw. Leen., 4½ pc., 102⅞; Rijn Aand. (Shares) 215; Centraalm., Oblig., 129. Rusland, Cert. te Londen, 4½ pc., 89⅞; dito bij Hope en Co. 1860, 4½ pc., 90⅞, 91, 90⅞. Oostenr., Ween. Bank-Act., 5 pc., 835; dito Aand. 1839, 422; dito 1860, 5 pc., 535; Fr. Oostenr. Spoorw.-Oblig. bij Hope, *f* 124½. Italië, Cert. en Inschr., 5 pc., 67½; Zuid Spoorw.-Aand., 114, ½. Venez., Leen. 1862, 6 pc., 58½. Grenada, Gest. Werkel., 16⅞, 17, 16⅞; dito Hectares 98, 99 c. Mexico, Bewijz. Coup. *f* 13, 13½, 13. Prior. L. Samolet, 90. Illinois, Spw.-Aand., 83¼, ½. Galvest., Spw.-Obl., 8 pc., 30. Louisiana, 5 pc., 84½. Vereen. Staten, 5 pc., 73, ⅛, 73; dito 6 pc., 79, ¼, 3/16; dito losb. 1882, 6 pc., 75⅞. Turkije, Oblig. 6 pc., 50 9/16, 50 13/16, 50⅝. Griekenland, Oblig., 5 pc., 35½, ¾, ⅝; dito Coup., *f* 5 3/16, ¼.

Beleening — Prolongatie 3½, Disconto 3 pc.

Holl. fondsen nagenoeg als gisteren. Van vreemde effecten waren Oostenr. met binnenl. verkoopers zeer gedrukt; Russ., Portug. en Turken waren mede lusteloos, echter ging alleen in de laatsten nog al iets om. Van Amerik. fondsen daalde Mexik. op lagere Eng. koersen ongeveer ½ pc. Amerik. waren op lagere koersen van New-York, mede tot lagere prijzen verkrijgbaar.

Laatste prijzen ten 5 ure: Oostenr., Metall., 5 pc., 64⅛; dito Nation., 5 pc., 69⅛.

Parijs 25 September.

Frankrijk 3 pc. a cont. 67.50; dito op ultimo 67.45; dito 4½ pc. a cont. 95.50; dito op ultimo —; Fr. Bank-Actien 3400, 3410; Crediet Mobil. 1170, 1140; Noorder Spoorw. 990; Fr. Oostenr. Spoorw. 410, 413.75; Russ. Spoorw. 418.75. Italië 5 pc. 73.50. Spanje 2 pc. 48; dito Binnenl. 3 pc. 52; dito Buitenl. 3 pc. —; dito Nieuwe 52; dito Passive —.

Onder den indruk van allerlei onrustbarende geruchten sloten de meeste fondsen belangrijk lager.

Handelsberigten.

Rotterdam 26 September.

(Overzigt der Week.)

Koffij. In de afgeloopene week is er zeer weinig in 't artikel omgegaan; de prijzen bleven vast, echter, daar een ieder voor de eerste behoefte wat ontvangen heeft, bestond er weinig vraag. Door de NHM. zijn tegen 9 October e. k. in veiling aangeslagen 135 v. en 51 b. Ceylon.

Thee. De in veiling aangebodene 300/4 k. Chin. en ca. 100/4 k. Java vonden grif koopers; geene disponible voorraad in de eerste hand zijnde, was de verdere omgang tot vaste prijzen beperkt.

Suiker. Ruwe. In de positie van onze markt is geene verandering gekomen; voor exportatie werden tot geheime prijzen afgedaan 635 kranj. Krawang ex Doelwijk n.° 11, en 425 kranj. Pamanakan ex Jacob n.° 11½, beide slap en zeer slap. Geraffin. in eene flaauwe stemming; alleen voor ord. soorten blijft tot eenigzins verlaagde prijzen eenige vraag bestaan.

Rijst. Geene verkoopingen in de eerste hand hebben plaats gehad; voor gepelde soorten bestond ook weinig vraag.

Specerijen onveranderd stil.

Tabak. Heden werd de verkoop bekend van 25 v. Maryland ex Isabella en 25 v. dito ex Neptun; overigens hadden deze week geene verkoopen uit de eerste hand plaats. Aangevoerd zijn van Batavia ex Dageraad 301 p. Java NTM, 23 p. dito GK, 173 p. dito MK, 638 p. dito LC, 837 p. dito GG, 328 p. dito BHDR en 1188 p. dito BJDL, en ex St. Jan 1887 p. dito HAVANA, 1000 p dito GP en 280 p. dito CHDB. Aanstaanden Dingsdag komen 156 v. Maryland aan de markt.

Katoen. In Oost.-Ind. soorten hadden weder belangrijke afdoeningen tot verhoogde prijzen plaats.

Metalen. Tin. Banca stil; tot *f* 74 blijft te koop, daartoe werden eenige honderde blokken afgedaan. Van Koper werd 1 kaveling afkomstig van de N. H. M. tot *f* 51¼ afgedaan.

Huiden. Tegen 2 October worden bij inschrijving verkocht 1515 O.-I. Runder-, 185 Soerabaija Buffel- en 607 Macassar dito.

Indigo. Java stil doch vaste prijzen, de 500 pakk. door de NHM. bij den aanslag der veiling voorbehouden, worden nog mede geveild.

Verwhout. Domingo Camp. *f* 3 a 3½ naar kwal.

Potasch. Petersb. *f* 15¾, 1ste New-York 1863 *f* 18¾.

Meekrap met eenige vraag voor de nieuwe kwal.

Vetwaren. Van Palmolie zijn 100 ton Quisembo a *f* 20¾, 3 ton prima harde Kustolie a *f* 21 en 15 ton per C. van Reineke a *f* 20½ afgedaan. Amerik. Reuzel zijn 50 barrils prima vetbare a *f* 23½ en 14 barrils inferieure a *f* 20 afgedaan. Amerik. Spek in 't zout, hiervan zijn 107 k. tot niet juist bekend geworden prijs afgedaan.

Petroleum tot lager prijs afgegeven, doch met goede vraag.

Hennep stil.

Schiedam 26 September.

Moutwijn per Ned. Vat zonder Fust *f* 11.25.
Jenever . . . . 16.75.
Amst. Proef . . . . . . 18.—.
Zonder de belasting.
Spoeling per Ketel . . . . 1.00.

Delft 26 September.

Kaas. Heden zijn de prijzen geweest *f* 17 a *f* 23.00; ter markt zijn verk. 84 stapels, wegende 21,655 Ned. ℔.

Amsterdam 26 September.

(Overzigt der Week.)

Koffij. Behalve den reeds medegedeelden afverkoop van de 2300 b. Coro, zijn geene afdoeningen te vermelden. Naar Java was weinig vraag en was het zeer stil aan de markt.

Thee zonder omgang, in afwachting der veiling van Java.

Suiker. Ruwe. De handel bepaalde zich bij 1100 kr. Java, te Rotterdam opgeslagen, tot geheimen prijs, en 250 v. Surin. in de prijzen van *f* 23½ a 25. Prijsnotering onveranderd.

Suiker. Geraff. met weinig handel; in de prijzen is geene verandering te melden; alleen in ord. gaat er iets om. Kandij gaat vrij goed van de hand en de oude voorraad is o geruimd. Basterd en Stroop in een doen.

Rijst. Afdoeningen uit de eerste hand vonden niet plaats; de partij van 8600 b. ongepeld, gearriveerd van Bassein per Gustava, was reeds zeilende tot geheimen prijs afgedaan; de stemming is vrij vast, doch daar de afzet van gepeld gering is, zoo zijn de pellers niet geheel genegen de vraagprijzen der houders van ongepeld in te willigen. In gepeld bepaalde de omzet zich hoofdzakelijk tot de consumtie. Naar de grove soorten bestond iets meer vraag.

Vruchten. Krenten in eene lustelooze en gedrukte stemming, vinden weinig kooplust. Anijszaad, gevraagd tot *f* 36½, werd op *f* 37 gehouden; de voorraad hier is uiterst gering en de toevoeren zullen van geene groote beteekenis zijn.

Specerijen. Tot veilingsprijs ging in Noten n.° 2 en Nagelen iets om, doch was de omzet van geene groote beteekenis; voor speculatie werd zeer weinig genomen, hoewel de prijzen ongekend laag te noemen zijn; alleen Kaneel n.° 3 tot 98 c. vindt eenige attentie, en tot dien prijs werd iets gedaan.

Tabak. Bij de geregelde prijzen is meer levendigheid in het artikel ontstaan en werden 354 v. Maryland afgedaan. Aangevoerd werden per Quintet 2788 p. Java hoofdm. TR. Voorraad in de eerste hand op heden: 2172 v. Maryland, 20 v. Kentucky, 34 v. Steelen, 4110 p. Braziel, 417 cer. Giron, 86 k. Seedleaf, 13,160 p. Java.

Katoen blijft goed gevraagd en werden tot op nieuw verhoogde prijzen circa 750 b. Oost-Ind. en 43 b. Surin. omgezet.

Metalen. Tin vaster; men heeft *f* 74 besteed, tot welken prijs men nog zou kunnen koopen.

Droogerijen enz. Door de N. H. M. is tegen 22 October e. k. hare najaars-veiling aangeslagen, bestaande uit: circa 41,200 boss. Bindrotting, 747 pic. Gutta Percha, 80 pic. Gom Elastiek, 651 k. Gom Damar, 1001 k. Japansche Was, 844 balies dito Kamfer, 44 k. Notenzeep en 2 k. Kaneelolie. In de meeste artikelen ging weinig of niets om. Alleen genoot Bindrotting veel vraag en vonden tot verhoogde prijzen eenige verkoopen plaats; uit de eerste hand werden afgedaan 5837 bossen, met diverse schepen aangebragt.

Indigo zeer vast, doch werden alleen kleinigheden verhandeld.

Verwhout. St. Domingo en Jamaica Camp. onveranderd. Van de per Santa Rosa aangevoerde 40 t. Maracaiba Geelhout werd een gedeelte tot hooger prijs afgedaan. Alhier zijn binnen 150 t. Limahout, die van boord te ontvangen aan de markt zijn.

Harst. Bruine Amerik. vindt iets meer vraag en kwamen tot vorige prijzen eenige afdoeningen tot stand.

Terpentijnolie zeer vast en met geregelde vraag.

Curcuma. Java. De stemming is minder gunstig en zou men weder tot *f* 9¾ kunnen koopen.

Salpeter. Chili. Voor uitvoer werden eenige kleine partijen tot onveranderde prijzen afgedaan.

Divi Divi. Per Santa Rosa zijn van Curaçao circa 75 ton aangevoerd, gedeeltelijk reeds aan de markt.

Petroleum stil en zonder loco als op lev. met zeer weinig kooplust.

Meekrap met vrij geregelden handel en goede soorten tot onveranderde prijzen.

Vetwaren. Talk, Smeer, Reuzel, Vleesch en Spek zonder verandering. Palmolie. Tot marktprijzen vonden diverse partijtjes, te zamen circa 90,000 kilo, koopers voor export. Traan vast, met afnemenden voorraad. Ansjovis flaauw en zonder handel.

Sterke Dranken. Arak blijft zeer willig. Jenever Amst. proef *f* 15¼ a 15¾. Amerik. dito *f* 16¾ a 17¼, Londen dito *f* 18 a 18¾.

Groningen 25 September.

Granen, Zaden enz. De omzet aan onze Graanmarkt was heden niet zeer belangrijk. Tarwe tot ruim vorige prijzen verkocht. Rogge weinig in omgegaan. Boekweit 10 c. lager afgegeven, 107 ℔ zwarte *f* 4.45. Wintergerst bij geringen aanvoer ruim prijshoudend. Dikke Haver bij den aanvang iets flaauwer, is later tot vorige prijzen verkocht; Witte Voer weinig in knappe kwal. ter veil; mindere merkelijk lager afgegeven; Zwarte Voer meest als voren. Paardenboonen moeijelijk te verkoopen. Gort stil. Koolzaad werd algemeen veel hooger gehouden. Geel Mosterdzaad niet dan lager te plaatsen. Raapolie *f* 38. Lijnolie *f* 47.

Londen 25 September.

Suiker met goeden handel; van W.-I. werden 1595 v. afgedaan, zijnde alzoo deze week 6554 v. verkocht; prijzen zijn 6 d. hooger. 400 k. Havana n.° 10½ bedongen 36/6. **Koffij.** Plant Ceylon met goeden handel tot vorige prijzen; laag middl. a goed middl. helder blaauw 82/ a 86/, laag middl. en middl. grijsachtig bont en bleek 80/ a 82/, klein 78/ a 80/. **Rijst** stil; zeer goed Paerl wit Bengal 13/3, goed dito 12/; Bassein 8/3. **Katoen** is deze week ½ a 1½ d. hooger; de markt sluit stil. **Lijnzaad** in een doen; Calcutta 62/9 a 63/3. **IJzer.** Schotsch Giet- willig 60/6 a 60/. **Oliën.** Lijn- flaauw 43/, Oct./Dec. 40/6; Raap- 42/; Patent- 45/6; Cocos- flaauw; Palm- stil, prima 37/; Terpentijn- flaauw 76/6 a 77/, op levering 75/; Petroleum flaauw, nom. 2/6 a 2/6½, ruwe £ 21.10/. **Talk** stil; oude loco 43/ a 43/6, nieuwe 44/ a 44/6, Oct./Dec. 44/ koopers, 44/6 verkoopers, Jan./Maart 44/6 koopers, 44/9 verkoopers, Maart 45/ koopers.

Graanmarkt. Buitenl. artikelen met goeden aanvoer. Inl. Tarwe vrij vast, buitenl. met redelijke vraag onveranderd. Meel in een doen. Gerst, Boonen, Erwten en Haver als voren. Lijnzaad flaauw. Raapzaad vast. De aanvoeren van 21 tot 24 dezer bedroegen 21,370 q. Tarwe, 8180 q. Gerst, 19,400 q. Haver, 1170 zakken en 19,670 vtjs. Meel.

Liverpool 24 September.

Suiker onveranderd. **Melassen.** Trinidad 15/6. **Koffij.** Bahia 64/6. **Rijst.** Middl. Bengal 13/, Ballam 9/. **Zaden.** Lijnzaad, Bombay 69/. Raapzaad, bruin 55/. **Hennep.** Manilla good roping £ 29.5/ a 29.12/6 **Jute** op nieuw 5/ a 20/ hooger. **Asschen.** Pot- 29/6 a 30/, Paerl- 33/6 a 34/. **Zwavel.** Goede 2a £ 6.15 a 7. **Talk** hooger; N.-Amerik. 42/6 a 43/6, Z.-Amerik. 42/6 a 43/. **Terpentijn.** Fransche lager 70/.

Antwerpen 26 September.

Granen en Oliezaden zeer stil. **Huiden.** Gedr. B.-A. Koe- 48 a 49 c., gez. Uraguay Ossen- 30¼ a 30½ c. **Petroleum** flaauw en soms iets lager afgedaan; per Oct. fr. 75 a 76, per Nov. fr. 78.

Havre 24 September.

Katoen. De verkoopen gisteren bedroegen 3500 b. Heden is de markt stil, tot 3 ure werden naauwelijks 1200 b. afgedaan tot flaauwe prijzen; bon ord. Tinnevelly per Dec. fr. 225, per Jan. fr. 237½ a 240. **Koffij.** Rio ongew. fr. 88½ entr. **Huiden.** M.-V. gedr. Ossen- fr. 95, dito gez. Saladeros Ossen- fr. 59 a 59½. **Talk.** La Plata willig fr. 51¾ a 52½. **Reuzel.** Amerik. fr. 54. **Walvischtraan.** Amerik. fr. 58½ a 59 cons. **Wol** met goeden handel, M.-V. vette fr. 1.57½.

25 September.

Katoen stil, prijzen flaauw; verkoopen 1500 b. Tinnevelly per Oct. fr. 272½, per Nov. 267½, per Dec. fr. 252½. **Koffij** met goeden handel. **Suiker** stil.

Havana 29 Augustus.

Suiker. Gekl. met goeden handel tot vaste prijzen, belangrijke omzettingen vonden plaats voor het buitenland. Men noteert n.° 5 a 10 4¾ a 6 r., n.° 11 a 12 6¼ a 6½ r., n.° 13 a 14 6¾ a 7 r., n.° 15 a 17 7½ 8½ r., n.° 18 a 20 8¾ a 9½ r., wit infer. a middl. 9½ a 10 r., dito goed a mooi 10½ a 11 r., dito sup. a florette 12 a 13 r. Voorraad zoo hier als te Matanzas 222,000 k. Muscovades stil door de hooge vraagprijzen; raff. sup. 6½ r., Centrifuge 7½ 7 r. Melassen zonder handel; Muscovados op 4½ r. gehouden, te Matanzas werd voor gekl. 3½ r. betaald. **Rum** vast $ 21. **Honig** zonder handel. **Was.** Gele 8 a 8¾ $, Witte 11¾ a 12½ $.

INVOER-ARTIKELEN. **Kaarsen.** Compositie met voorraad 23 $, Smeerkaarsen gevraagd. **Vrachten** stil; naar Liverpool £ 2.10/. **Wissel** op Londen 11 a 11¾, Parijs 2 a 1 °/₀ disc.

3 September.

Suiker. Gekl. met weinig handel door de hooge vraagprijzen: n.° 9 bedong 5½ r., n.° 12 a 12½ 6½ r., Wit n.° 18 8½ r.

INVOER-ARTIKELEN. **Jenever** in Dame Jeannes van Antwerpen aangevoerd, bedong 4¾ $ cons. en 2½ $ entr. **Wissel** op Londen 11 a 11½ °/₀. Parijs 2 °/₀ disc.

(Per Overland-mail.)

Batavia 14 Augustus.

UITVOER. **Producten** zonder grooten omzet. De voortdurende ongunstige berigten uit Europa omtrent Suiker doen koopers huiveren om tot de tegenwoordige prijzen in het artikel te gaan; men gelooft dan ook dat fabriekanten zich aan eene verdere prijsverlaging zullen moeten onderwerpen. Door de vele regens die in den laatsten tijd gevallen zijn, worden vele fabrieken zeer in de bereiding gehinderd zoo door moeijelijk transport als vochtige brandstof. Voor Java **Koffij** blijft nog al vraag bestaan en gaat men voort *f* 41.50 te betalen. Een paar partijtjes mooije kwal. bragten *f* 43 op. Men biedt op levering *f* 40. Vrij goede Lampongs werd tot *f* 34.50 afgedaan. Voor **Suiker** was minder vraag. Een paar partijtjes zoowel disponibel als op levering vonden nog koopers a *f* 14.50; men zoude misschien nu wel tot *f* 14.25 kunnen koopen. **Rijst** zeer schaarsch, 1a Batavia zoude *f* 210 bedingen, 2a soort *f* 185, carga *f* 145. **Arak** *f* 70 a 72 met weinig handel. **Huiden** met geringe vraag; prijzen onveranderd. **Indigo** werd met *f* 4.40 betaald. **Droogerijen.** Zwarte Peper werd hier tot *f* 15.50 a 16.25 afgedaan, witte *f* 32. Mindere kwal. Cubeben bragten hier *f* 50 op; men betaalt *f* 55 a *f* 58 voor prima te Samarang. Cassia en Gutta Percha zonder voorraad. Gom Elastiek tot *f* 95 gezocht en afgedaan. Gom Damar *f* 18 a 18.50; weinig handel. **Specerijen.** Notenmuscaat *f* 52. Foelie *f* 25. Kruidnagelen *f* 42. **Rotting** zonder omzet, Banjermassing noteert *f* 12, Padang *f* 8.50. **Was.** Bijen- tot *f* 140; Boom- Japansche noteert *f* 38 a 40. **Tin.** Billiton in veiling tot *f* 79.75 a *f* 80 verkocht; 800 pic. voor *f* 79 opgehouden en daartoe uit de hand verkocht.

INVOER. **Manufacturen.** In Lijnwaden ging hier niet veel om, daar houders niet onder de laatst besteedde prijzen wilden afgeven en deze in weinig gevallen te bedingen waren. Te Samarang werd lager verkocht, terwijl men te Soerabaija in publieke veiling zeer hooge prijzen betaalde. Men blijft Holl. Calicots op *f* 7.50, 9.25 en 10.25 op eene maand noteren; daartoe zijn echter thans zeer moeijelijk koopers te vinden. Te Soerabaija betaalde men *f* 7.70, 8.20 en 10.25, waarbij nog komen 6 pct. vendu-salaris. Maddapollams werden aldaar tot *f* 6.85, 7.65, 9.50, op dezelfde condities verkocht, terwijl men hier te naauwernood *f* 7.25, 9.25 en 10 zoude bedingen. Eng. dito tot de gevraagde prijzen onverkoopbaar. Houders van Shirtings hebben hunne vorderingen weder verhoogd, en houden voor goede Holl. op *f* 12.50 voor 5/4 en *f* 16.50 voor 6/4, zoo witte als ruwe, kunnen daartoe echter niet verkoopen. Voor ongebleekte Eng. is veel vraag, 7 ℔ 39 inch. zijn in goede kwal. tot *f* 12.75 te plaatsen; 8 ℔ 45 inches tot *f* 15.25; gebleekte tot vorige prijzen moeijelijk te verkoopen. Holl. Drills zijn tot *f* 13 voor goede kwal. en *f* 14.50 voor Koninklijk wapen te plaatsen, blaauwe *f* 11 a 12. Eng. *f* 10 a 12 naar kwal. en breedte. Cambrics minder gevraagd en oude prijzen moeijelijk te bedingen; te Soerabaija werd n.° 24 tot *f* 6.05 met 6 pct. vendu-salaris, dus ongeveer *f* 6.50 verkocht; hier zoude gewone goede kwal. zeker niet boven *f* 6.25 opbrengen. Geen vraag naar Jaconets. Kleine partijtjes Gedrukte Goederen zijn tot de laatste prijzen te plaatsen. Geweven Goederen met koopers tot vorige prijzen voor gewilde dessins. Naaigaren zonder omzet en niet meer dan *f* 450 te bedingen. Muletwist te verkoopen, maar niet tot de laatst besteedde prijzen; n.° 20 *f* 245, n.° 22 *f* 255, n.° 24 *f* 270, n.° 30 *f* 275, n.° 40 *f* 285, n.° 50 *f* 290 en n.° 60 *f* 295. Adrianopel rood Garen n.° 24 *f* 330, n.° 28 en 40 *f* 360 a 365, met kleinen voorraad. Voor Adrianopel rood Katoen blijven koopers tot *f* 13.50 voor 5/4 en *f* 17 voor 6/4 eerste kwal. Engelsch van gelijke breedte tot *f* 12 en *f* 14.75 te plaatsen. Laken onverkoopbaar. Wollen Dekens *f* 6 a 8 naar kwal. Voor 10/4 Molton niet boven *f* 2 te bedingen, 8/4 *f* 1.50. In Holl. Goeniezakken gaat niets om, nominaal *f* 50 a 55. **Diversen.** Harst schaarsch en tot *f* 20 gezocht. Zweeds. Teer zonder grooten aanvoer *f* 21. Koolteer tot *f* 8.50 te plaatsen. Weinig vraag naar Holl. Zeildoek. Engelsch *f* 26. Eenige vraag voor Holl. Touwwerk a *f* 38. Geen voorraad van Engelsch dito. Manilla dito a *f* 36 moeijelijk te plaatsen. Weinig aanvoer van Lijnolie, waarvoor tot *f* 20 koopers blijven. Geringe vraag naar Verwen, Loodwit of Zinkwit. **Metalen.** Zweedsch IJzer tot *f* 11.50 te plaatsen, de voorraad vermindert. Weinig vraag naar Engelsch dito. Nog al voorraad van IJzeren Spijkers, goed geassorteerd tot *f* 15 a 16 te plaatsen. Zweedsch Staal onverkoopbaar. Geene verkoopen van rood Koper. Voor geel Metaal werd *f* 73 betaald. **Provisien en Dranken.** Madeira op fust te plaatsen, in kistjes moeijelijk en alleen in eerste kwal. te verkoopen. Groote voorraad en nieuwe toevoeren van Roode Wijn, die moeijelijk te verkoopen is. Champagne zonder veel vraag. Prima Boter bedingt *f* 14.50. Kaas *f* 4 a 5. Verduurzaamde Levensmiddelen niet te plaatsen. Seltserwater in halve kruiken te plaatsen tot *f* 8. Engelsch Bier zeer schaarsch. Holl. Bier mits puik en van gewilde merken tot *f* 7.25 te plaatsen. Hammen *f* 6 a 7. Geen vraag naar Spek of Vleesch. Amerik. Meel *f* 25. Engelsche Kolen tot *f* 18 a 25 afgedaan en gezocht. Geene Australische aan de markt.

Vrachten flaauwer, daar er meerdere disponibele schepen binnen kwamen; men zoude thans misschien tot *f* 90 voor Suiker teregt komen. (Ned.) Sliedrecht werd tot *f* 95 voor Koffij en Suiker te Samarang te laden opgenomen, Johannes Lodewijk bedong *f* 100 voor Suiker en *f* 95 voor Koffij; de Jason *f* 100 voor Suiker, *f* 90 voor Rijst en *f* 120 voor Arak te Indramaijoe en Pamalang te laden; de Amalia Augusta *f* 100 voor Suiker en Koffij en *f* 90 voor Thee, hier, te Tagal en Samarang te laden; de Loopuyt werd tot *f* 95 voor Suiker en *f* 87.50 voor Tabak van Soerabaija naar Rotterdam afgesloten, en de Staatsraad van Ewijck tot *f* 90 voor Rijst van hier naar Amsterdam. (Eng.) Wellington werd voor £ 5 voor Koffij, Peper en ligt Goed te Bencoelen en Padang naar New-York te laden afgesloten; de (Zweed.) Fanny bekwam *f* 95 voor Rijst, *f* 100 voor Koffij en 110 voor ligt Goed van hier naar Amsterdam; de Australia werd voor Rotterdam opgenomen tot *f* 95 voor Suiker, *f* 100 voor Rijst en *f* 110 voor Arak, hier te laden; (Hamb.) Mauritius 375 tons, gaat voor $ 4300 van Soerabaija naar Amoy. Er blijven nog disponibel: de (Ned.) Batavia, Watergeus, Maarten van Rossem, Nicolaas Witsen, Mercator en Jannetje; (Eng.) Adam Sedgwick, William Sampson en Elisa Goddard; (Mecklenb.) Margaretha; (Deens.) Gezelle; (Brem.) Engelbert en (Pruiss.) Der Nord.

Wisselkoers en Specie. Part. Papier op Holl. 104½, Factorij 104, Gouvernement 103 pct. Eng. *f* 11.15. Bank Bills *f* 11.20, Singapore *f* 2.75, Calcutta *f* 1.21. Sovereigns *f* 12. Dubloenen *f* 39 a 42. Mexik. Dollars *f* 2.75.

Soerabaija 6 Augustus.

Manufacturen. De Lijnwadenmarkt verkeerde in eene zeer willige positie. Het plotseling ter markt komen van de Factorij der NHM. met hare groote voorraden, oefende echter nadeeligen invloed daarop uit, en nu zijn de koopers bevreesd inkoopen te doen. De speculanten retireerden zich ook, zoodat wij nu flaauwer zijn; Madapollams afgedaan tot *f* 7.75 a 8 de 5/4, *f* 10 de 6/4 en *f* 10.75 de 7/4; Calicots willig tot *f* 8.35, 10.25 en 11 de 5/4, 6/4 en 7/4; Holl. Shirtings bedongen *f* 12.50, 14.25 en 15 de 5/4, 6/4 en 7/4 gebleekte, en *f* 12.25, 14.25 en *f* 15 de 5/4, 6/4 en 7/4; ruwe bij geringe aanvoeren en goeden kooplust; Cambrics veronachtzaamd, vooral in de fijne nummers, n.° 24 haalde *f* 6.60 a 6.70; Drillings *f* 12 a 14 met weinig vraag; Dimets tot *f* 8 verkoopbaar; Gordijngoed flaauw; Dekens verlaten en nominaal; 6/4 echte Salempores afgedaan tot *f* 14, andere soorten ongevraagd; Turksch roode Katoen zonder handel; Chitsen met matigen omzet tot vorige prijzen; Batik-artikelen meer gezocht doch zonder prijsverbetering; alleen groote Sarongs wekten liefhebberij bij de handelaren op; Weefgoederen stiller doch prijshoudend; Turksch roode Garens onveranderd en met kleine omzettingen tot *f* 290 n.° 28 en *f* 310 n.° 24. Naaigaren zonder omzet. Laken met groote aanvoeren en lagere verkoopen. Everlastings echte soort gezocht en niet veel voorradig. **Metalen.** Zweedsch IJzer *f* 11.75 afgedaan; Eng. Staaf- tot *f* 7 en Staal tot *f* 11 te koop. Bladkoper nom. *f* 115. Holl. Muntz Metaal zonder transactien a *f* 95. Koperen Spijkers veel aangevoerd en zonder behoefte. Bladzink gekocht voor uitvoer a *f* 33 in entr. Bloklood *f* 20 te maken. IJzeren Spijkers onverkoopbaar. **Diversen.** Papier steeds overvoerd. Vensterglas *f* 12. Aardewerk veel aangevoerd en niet te plaatsen. Zeildoek en Touwwerk nu en dan in 't klein te plaatsen. Koolteer opgeruimd a *f* 8.50. Eng. Zeep *f* 2. Lijnolie *f* 25 vergeefs geoffereerd. Terpentijnolie ontbreekt. Loodwit, Menie en Spaansch Groen, zoo ook de fijnere verwen zonder omzettingen. Jute Balen stil bij groote aanvoeren. Kaarsen *f* 15. Sigaren Cortados n.° 2 nom. *f* 65, en tot *f* 68 in het klein te koop. Kolen *f* 18 a 20 verkocht voor Eng. **Provisien en Dranken.** Boter *f* 15.75 a 16.50 grif verkocht voor geprefereerde merken. Kaas a *f* 7 afgedaan en Hammen a *f* 7.50 en 8. Genua-Olie tot *f* 13 grif te plaatsen. Azijn *f* 30. Haantjes en Valker Bier gevraagd tot *f* 7.25. Jenever tot *f* 11, groote kelders bekende merken verkocht. Brandij, John Alberty tot *f* 21 verkocht en iets hooger gehouden. Provisien in blik veronachtzaamd. Meel overvoerd en moeijelijk af te zetten. Roode Wijn gewild in goede kwal. tot vorige prijzen. Madera werd laag op vendutie van de hand gezet. Port stil. Champagne en Rhijnwijn overvoerd en moeijelijk verkoopbaar. Seltzerwater *f* 10. **Suiker** flaauw. Afdoeningen 3000 pic. tot *f* 15, 4000 pic. a *f* 14.75 en 8000 pic. tot *f* 14.50 hier en op de kust te leveren. **Koffij** zonder omzet en zonder voorraad. **Rijst.** 12,000 pic. carga Bengaalsche tot *f* 100 omgezet, witte *f* 170 a 180 waard. **Rotting** *f* 8.50 afgedaan. **Huiden** gewild tot vorige prijzen en weinig voorkomende. **Vrachten** *f* 95 voor Koffij en *f* 95 a 100 voor Suiker afgesloten naar Nederland; naar China, Amoy werd tot $ 0.60 Oliekoeken bevracht. **Wissel** 103½ pct. bij de Factorij en 104 pct. bij de handelshuizen met veel papier; Disconto bij de Javasche Bank 1 pct. lager.

Samarang 7 Augustus.

Manufacturen. Van Lijnwaden werden sedert het laatste berigt weer eenige partijtjes witte en ruwe Calicots tot de volgende prijzen verkocht, als: 5/4 wit *f* 7.80, ruw *f* 8.25, 6/4 wit *f* 10, ruw *f* 10.15, 7/4 wit *f* 10.75, ruw *f* 10.75 op eene maand, doch is de vraag thans minder levendig. In Drills ging door den beperkten voorraad niets om, zoodat de vorige noteringen als nom. te beschouwen zijn. Eng. Lijnwaden zonder voorraad. Cambrics onveranderd. Chitzen stil. Turksch rood Katoen onveranderd. Laken zonder afdoeningen. Molton Dekens afgedaan tot *f* 1.50 voor de 8/4 en *f* 2 voor de 10/4 op 5 maanden crediet. **Metalen** zonder omzettingen. **Provisien en Dranken** onveranderd; van Boter vonden eenige aanvoeren plaats, welke evenwel van weinig beteekenis waren, zoodat de houders vasthoudend zijn, tot *f* 13 a 16 hebben eenige afdoeningen plaats gevonden. Kazen minder gewild, van de laatste aanvoeren werd een partijtje Edammer tot *f* 2 per stuk afgedaan. Hammen onveranderd. Holl. Meel niet voorhanden. Bier gewild puike kwaliteit tot *f* 6.50 per doz. te plaatsen, Engelsch zonder afdoeningen. Cognac en Brandewijn onveranderd stil. Jenever met veel voorraad en weinig vraag, noteringen onveranderd. In roode Tafelwijn ging door den grooten voorraad in de tweede hand weinig om, alleen gereputeerde merken zijn tot vorige prijzen te plaatsen. Seltzerwater stil. **Diversen.** Lijnolie schaarsch. Loodwit onveranderd. Zweedsche Teer met veel voorraad, bij partij zou men niet meer dan *f* 28 per vat bedingen. Koolteer schaarsch. Waskaarsen nagemaakt overvoerd. Manilla Cigaren stil, en tot *f* 65 aangeboden. Van Koffij werden eenige partijtjes tot *f* 41.50 afgedaan; met het oog op den nadeeligen wisselkoers is het twijfelachtig of die prijs nog zou bedongen worden. Voor Suiker n.° 14 wordt *f* 14.50 geboden, doch zijn hiertoe geene verkoopers te vinden. Indigo gewild a *f* 4.30. Rijst noteert men ordinair wit *f* 150 a 170 en Carga *f* 115 a 135 zonder zakken. Huiden onveranderd. Rotting *f* 8 a 10. **Vrachten** *f* 95. **Wissel** 103½ pct.

Padang 26 Julij.

Berigt van P. van Overzee & Co.

Sedert ons jongste berigt van den 26 der vorige maand bleef onze Importhandel en voornamelijk onze Lijnwaadmarkt zonder verandering van eenig belang; houders zijn wat de voornaamste Stapelartikelen betreft, vast gestemd, waardoor transactien beperkt bleven. In de laatste dagen evenwel was er meer vraag te bespeuren, welke naar onze meening moet toenemen, doordien de natte Indigo beduidend in prijs is teruggegaan en door eene spoedig te verwachten verlevendiging in den Rijsthandel, waardoor wederom geld onder de bevolking zal gebragt worden. **Manufacturen.** Holl. ruwe en witte Katoenen. Na aankomst der laatste mail met hoogere noteringen zoowel van Europa als Java waren houders veel vaster, terwijl vraagprijzen in het algemeen belangrijk hooger gesteld werden, ten gevolge waarvan in het begin der maand bijna niets werd omgezet; de laatste dagen nogtans besteedde men voor kleine partijtjes eene verhooging van *f* ¼ a ⅜ per stuk; zoo werd 5/4 ruwe afgedaan tot *f* 8½, 5/4 Madapollams tot *f* 8½ en 7/4 dito tot *f* 10.50 a 10.60, terwijl voor 6/4 ruwe *f* 9½ en voor 7/4 *f* 10½ moet geboden zijn, alles op 4 en 6/m. en voor goede kwal.; daarentegen werd ook prima kwal. 5/4 en 6/4 wit comptant losgelaten tot *f* 7.90 en 8.95. 36i Holl. ruwe Shirtings, zwaar doek, werden afgedaan tot *f* 14; in gebl. ging niets om. De Maatschappij houdt 6/4 op *f* 15½ cont. Wij noteren thans als volgt: Calicots 5/4 *f* 8 a 8½, 6/4 *f* 9 a 9½, 7/4 *f* 10 a 10½; Madap. 5/4 *f* 8 a 8½, 6/4 *f* 9 a 9½, 7/4 10½ a ¾ waartoe echter zeer weinig aan de markt is, daar de importeurs over het algemeen ongenegen zijn tot opgegeven prijzen los te laten. Eng. gebl. en ongebl. Katoenen. Door de verhoogde waarde van Madap. en de vraag welke in de laatste maanden, vooral voor de dementie van 5/4 bestond, hadden er belangrijke omzettingen plaats, in 32l Madap. en Eleph. van ord. kwal. tot *f* 6½ a 7½; in 36l gebl. Shirtings werd niets gedaan; de gewilde genres worden op *f* 16 a 17 gehouden; ook voor ruwe soorten van infer. kwal., zoowel Calicots als Shirtings, begint vraag te komen. Drills. Ruwe Holl. Koninklijk wapen ontbreken, zouden *f* 12 a 13 bedingen; witte niet begeerd. Cambrics genoten gedurende de geheele maand vraag; het is evenwel eerst in de laatste dagen dat houders hunne eischen ingewilligd zagen en goed n.° 24 *f* 6 besteed werd, n.° 30 wordt op *f* 6¾ a 7, n.° 36 *f* 8 a 8½ gehouden. Geverwd Katoen. Geel gewild en tot *f* 7 gedaan; paarsch en groen niet geschikt voor onze plaats. Rood Adr. Katoen bleef nagenoeg zonder omzet; voor Holl. fabriekaat van mooije kleur zijn de vraagprijzen nog niet te maken; wij noteren nominaal, doek n.° 1 5/4 *f* 14 a 14.50, 6/4 *f* 15.50 a 16. n.° 2 5/4 *f* 13 a 13½, 6/4 *f* 14.50; van Eng. fabriekaat werd 32i tot *f* 12 afgedaan. Salemporis. De nieuwe aanvoeren per Julie vonden grif nemers, naar gelang van merk en kwal.. 5/4 tot *f* 11 a 12, 6/4 tot *f* 12.50 a 14; alleen de factorij heeft thans van de alhier geprefereerde merken nog voorraad, welke op *f* 11½ en 15 gehouden worden. Chitzen zonder de minste verandering en voortdurend tot de tegenwoordige eischen verlaten, alleen blaauwe Lemeni Chitz maakte eene gunstige uitzondering, waarvan alles wat in mooije indigo kleur ter markt kwam, koopers vond tot *f* 11.15 a 12 voor 5/4 en *f* 13 a 14 voor 6/4. Batikken. Hierin ging weinig om, verbruikers ongenegen zijnde de eichen van importeurs in te willigen, echter ook voor dit artikel was de vraag levendiger in de laatste week en mogen wij daaruit afleiden, dat weldra hoogere prijzen zullen besteed worden. Weefgoederen. Van Imit. Boug. Sarongs grootendeels rood en zwart met donkere capala's werden verder tot iets lagere noteeringen een 25tal kisten afgedaan. Ook in vendutie werden ongewilde sorteringen tot lage prijzen opgeruimd, waardoor de voorraad ter dezer plaatse nog al verminderd is. Rood en wit Tjellas genieten steeds vraag, waren evenwel niet voorhanden. Blaauwe en witte geassorteerde en Schotsche genoten minder attentie dan de vorige maand. Van Molton Dekens zijn geene afdoeningen te vermelden, koopers geretireerd en alleen in de onmiddellijke behoefte voorzienende; 8/4 op *f* 1.55 a 1.60 gehouden, 10/4 niet voorradig. Naaigaren wordt op *f* 450 a 600 naar gelang der kleur per kist van 160 pak gehouden, tot welke notering alle vraag heeft opgehouden voor het moment. Rood Adr. Garen bleef ook voortdurend zonder vraag tot de verhoogde eischen. Lakens zonder omzet; gewone kwal. *f* 3 te noteren, fijne soorten moeijelijk te plaatsen, voor rood in eene breedte van 10/4 bestond eenige vraag. **Metalen.** Plat Zw. IJzer opgeruimd tot *f* 12½. Eng. IJzer zonder voorraad en weinig begeerd. Zw. Staal in tobben *f* 11½ a 12. Spijkers geass. beneden de 4 d. *f* 18 a 19. Koperdraad *f* 100. Bladkoper *f* 110 a 115 zonder afdoeningen. Zinkbladen *f* 27 a 28. Zinkspijkers *f* 45. Blik in ktjs. *f* 18 a 19. **Provisien en Dranken.** Boter verder afgedaan tot *f* 16 a 17; de laatste prijs bedong het merk A. v. d. Leeuw. Kaas zonder voorraad met vraag. Hammen gezocht, doch ontbreken. Provisien tot 40 °/₀ boven factuurwaarde te plaatsen. Voor Jenever AVH. is bij enkele kelders *f* 13 besteed; bij partij niet boven *f* 12½ a 12¾ te plaatsen; van andere merken zijn ons geene afdoeningen bekend. Bier met vraag; Schuurmans- op fless. *f* 7.75 per dozijn gedaan, Haantjes- tot *f* 6.75 opgeruimd. Roodewijn op fust in zware kwal. en hooge kleur wel te verkoopen; notering *f* 150 a *f* 220. Kistwijn *f* 30 a 50. Cognac met voorraad en weinig vraag *f* 16 a 25 per dozijn. **Diversen.** Aardewerk in geschikte patronen voortdurend gezocht. Kramerijen zonder verandering en weinig vraag. Manilla Sigaren afgedaan a *f* 75 n.° 2. Propatria Papier *f* 5 a 6. Holl. Touwwerk in ligte soorten te plaatsen. Zw. Teer gewild *f* 30. Koolteer *f* 10 a 12 per vat. Lijnolie ontbreekt; notering *f* 18.

UITVOER-ARTIKELEN. **Koffij.** Laatste veilingsprijs 1ste soort *f* 41.66, 2de soort *f* 34.44. **Peper** met redelijken aanvoer *f* 14.75 afgedaan. **Rijst.** Carga *f* 4 per pic. in dit Graan werd nog weinig verhandeld. **Gom Elastiek** wordt weinig ter markt gebragt, afgedaan *f* 86 a 90. **Gutta Percha** met belangrijkere toevoeren hooger, *f* 100 a 110 betaald. **Cassia Vera** flaauw, onder de *f* 16 a 16½ wordt echter niet uitgeboden. **Foelie** *f* 15 gedaan. **Notenmuscaat** tot *f* 23 te koop, geschild *f* 45. **Kruidnagelen** met kleinen voorraad *f* 32 gedaan. **Gom Damar** bleef zonder omzet *f* 17 a 20 te noteren. **Gom Bezoin** uitgeboden tot *f* 140. **Sagomeel** *f* 4½ a 5 nominaal. **Huiden** te plaatsen; Koe- *f* 3½, Buffel- *f* 3. **Rotting** lager, tot *f* 5 is korte gedaan. **Indigo.** Natte kwam van *f* 13 op *f* 7 a 8 terug.

Wisselkoers op Holland voor aankomst der mail 101 a 102. **Spetie.** Spaansche Matten Pilaar *f* 2.85; dito andere *f* 2.70.

Uitvoer. 20 Julij. Per Ned. bark Julie naar Rott. 3359 pic. Koffij, 2196 d.° Peper, 483 d.° Cassia, 44 d.° Gom-Elastiek, 35 d.° Gutta-Percha, 174 d.° Rotting en 281 st. Koehuiden.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. VAN RHYN, te Rotterdam.